

Gorenjski Glas

PETEK, 3. JUNIJA 2016

LETO LXIX, ŠT. 44, CENA 1,70 EUR, 14 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH | INFO@G-GLAS.SI | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

V Preddvoru nova športna igrišča

Letošnji prvi junijski dan bo Preddvorčanom zagotovo ostal v zelo lepem spominu, saj se odslej lahko pohvalijo s kvalitetnimi novimi športnimi površinami, ki so jih uredili pri osnovni šoli.

NASTJA BOJČ

Preddvor – Ker gre za pridobitev, ki so si je vsi, najbolj pa učenci Osnovne šole Matije Valjavca Preddvor, zelo in dolgo želeli, so slovesnemu odprtju novih športnih igrišč v sredo namenili veliko pozornosti. V prvem delu kulturnega programa je osrednja vloga pripadla nadobudnim osnovnošolcem, ki so s petjem, plesom in zabavnimi igranimi vložki ustvarili veselo vzdušje, nasmejali zbrane in skozi svoje nastope sporočili, da sta šport in gibanje zelo pomembna

elementa življenja, ki ju moramo čim pogosteje vključevati v svoj vsakdan.

Njihove besede sta v svojih nagovorih podprla tudi ravnateljica šole Tea Dolinar in župan Miran Zadnikar, ki sta poudarila, da gibanje na prostem učencem res veliko pomeni, zato bodo rekreacijski odmor končno lahko popolnoma izkoristili s športnimi dejavnostmi na novih nogometnem, odbojcarskem, košarkarskem in rokometnem igrišču ter atletski stezi, ki ustrezajo vsem standardom in normativom. Nove športne površine

so zaradi dotrajanosti starih začeli graditi septembra lani, to pa je le eden od mnogih doseganih občinskih dosežkov, na katere je v svojem sicer tudi družbenokritičnem govoru spomnil župan Miran Zadnikar. Osvehtil je še nadaljnje načrte Občine Preddvor in oznanil, da od letos naprej občinski praznik praznujejo prvega junija, in ne julija, ko imajo šolarji že počitnice, hkrati pa je to tudi dan smrti preddvorske pesnice, pisateljice in skladateljice Josipine Urbančič – Turnograjske.

► 2. stran

Tekači so se takoj preizkusili na novi atletski stezi. / Foto: Tina Dokl

V Hranilnici Lon razrešili vodstvo

Nadzorni svet Hranilnice Lon je na nedavni seji razrešil dvočlansko upravo – predsednika Jaka Vadnjala in člana Bojana Mandiča – ter za predsednika uprave začasno imenoval dosedanjega predsednika nadzornega sveta Slavka Erzarja.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Kadrovski vrtiljak v Lonu se zadnja leta vrti precej hitro. Po tem ko je Teodor Žepič po osmih letih vodenja hranilnice decembra predlani odstopil kot predsednik uprave, je vodenje hranilnice prevzel Slavko Erzar, tedanji predsednik nadzornega sveta. Junija lani je predsednik uprave postal Jaka Vadnjala, nadzorni svet pa je na seji 20. maja letos razrešil celotno upravo – poleg Vadnjala še Bojana Mandiča, ki je bil član uprave od septembra 2006 dalje. Kot so ob tem pojasnili v Lonu, je bila uprava razrešena iz

Hranilnica Lon gradi ob Cesti Staneta Žagarja v Kranju novo poslovno stavbo, v kateri bodo za delo boljši pogoji kot v sedanjih utesnjenih prostorih. / Foto: Gorazd Kavčič

poslovnih razlogov po nalogu delodajalca. Nadzorni svet je za predsednika uprave začasno, za pol leta, spet imenoval dosedanjega predsednika nadzornega sveta Slavka Erzarja, ki bo v tem obdobju predlagal imenovanje novega predsednika in novega člana uprave.

Kot sta v uvod poslovnega poročila za lani zapisala zdaj že bivša člana uprave Jaka Vadnjala in Bojan Mandič, so v Lonu lani le delno uresničili zastavljene cilje. Bilančno vsoto so povečali za 10 odstotkov, na dobrih 256 milijonov evrov, vendar manj, kot so načrtovali.

► 13. stran

Priloga:

deželne novice

JELOVICA

Petek, 10. junij
DAN ODPRTIH VRAT

080 23 23

PRIJAVE: marketing.hise@jelovica.si

AKTUALNO

Na urgenco po »bolniško«

»Velikokrat pridejo bolniki v nočnih urah na urgenco, ko ugotovijo, da naslednji dan ne bodo mogli v službo in bi radi zdravniško potrdilo za delodajalca...« pravi vodja urgentne dejavnosti v Splošni bolnišnici Jesenice Robert Carotta.

3

KRONIKA

Prirajali preglede vozil

Med osumljenci korupcijskih kaznivih dejanj pri izvajanju tehničnih pregledov motornih vozil na območju Ljubljane se je znašel tudi nekdanji vodja poslovalnice AMZS Lesce Florjan Gašperin, ki zaradi enakih kaznivih dejanj že prestaja triletni t. i. vikend zapor.

14

CG+

Nikjer ni huje kot v Južnem Sudanu

Slovenski humanitarni delavec Tomo Križnar, ki so ga po dobrem tednu dni po obsežni diplomatski akciji izpustili iz zapore v Južnem Sudanu, je spet doma. Trdno je odločen, da bo še naprej pomagal Nubam.

15

RAZVEDRILO

Od spermijev do zlatih rol

Začela se je letna sezona gledališča Khislstein. V sredo se je predstavil Mitja Okorn na dogodku Mitja Okorn izza filmske kamere. Publika je izvedela marsikaj zanimivega o njegovem filmskem ustvarjanju.

23

VREME

Spremenljivo oblačno bo. Pojavljale se bodo krajevne padavine, deloma nevihte, ki bodo najverjetnejše sredi dneva in popoldne.

11/22 °C
jutri: spremenljivo oblačno

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Evropsko prvenstvo v nogometu 2016

Med 10. junijem in 10. julijem 2016 bomo na Televiziji Slovenija lahko spremljali evropsko prvenstvo v nogometu, ki bo potekalo kar v desetih francoskih mestih. Na TV Slovenija si boste lahko ogledali vseh 51 tekem, ki jih bodo komentirali Ivo Milovanović, Urban Laurenčič, Tomaž Hudomalj, Andrej Stare in Aleš Potočnik, ki je tudi na spodnji fotografiji. Za analizo in ekskluzivne nogometne zgodbe bo poskrbljeno v studijskem programu, ki ga bosta vsak dan izmenično ob 20. uri vodila Saša Jerković in Anže Bašelj skupaj s strokovnima gostoma Brankom Zupanom in Nenadom Protego. Prvo tekmo med gostiteljico Francijo in Romunijo si lahko ogledate že prihodnji petek, 10. junija, ob 21. uri na drugem programu TV Slovenija.

Foto: Matej Koliaković

Komentiral jo bo Urban Laurenčič. Šestim naročnikom Gorenjskega glasa podarjamo tri ženske in tri moške majice s kratkimi rokavi. V žrebu boste sodelovali, če boste pravilno odgovorili na vprašanje: Iz katerega gorenjskega kraja prihaja komentator TV SLO Aleš Potočnik? Namig: kraj je največje romarsko središče v Sloveniji. Odgovore s svojimi podatki pošljite do srede, 8. junija 2016, na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova 4, Kranj, ali na koticcek@g-glas.si.

Večer slovenskih viž v narečju v Škofji Loki že pred vrati

Odgovore za nagradno igro v Kotičku za naročnike, ki je bila objavljena v **Gorenjskem glasu v torek, 31. maja, pošljite do torka, 7. junija 2016**, na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova 4, Kranj, ali na koticcek@g-glas.si.

Nagrajenci

V nagradni igri v Kotičku za naročnike, ki je bila objavljena 27. maja 2016, prejmejo dve vstopnici za Večer slovenskih viž v narečju v Škofji Loki: Marinka Čufar z Jesenic, Silva Lavtar iz Križ in Janez Kuralt iz Škofje Loke. **Čestitke nagrajencem!**

Darilo
izzrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **STOJAN POTOČNIK** iz Kroke.

V Preddvoru nova športna igrišča

◀ 1. stran

V zaključku je župan skupaj z devetošolcem Andrejem Svovljšakom vrtcu Čriček z Zgornje Bele podelil priznanje za prizadevno in kvalitetno delo na področju vzgoje in varstva otrok, ki sta ga prevzeli vzgojiteljici Mateja Mušič in Cirila Bukovnik.

Pred uradnim odprtjem prenovljenih športnih površin jih je blagoslovil preddvorski župnik Miha Lavrinec, slavnostni trak pa

je v spremstvu ravnateljice, župana, projektanta, nadzornika, predstavnika izvajalcev in predstavnika ŠD Preddvor prerezala članica vrtca Čriček Lara Brolih. Takoj zatem so področni prvaki v štafeti krstili atletsko stezo, na ostalih igriščih pa so že začeli s prvimi tekmovanji. Nova pridobitev je razveselila tudi starše. Kot meni Preddvorčan Mitja Spreizer, je vse, kar je narejeno v tej smeri, dobro, saj je to za otroke, ki se sicer precej gibajo, še dodatna spodbuda.

Letos pet zlatih inovacij

Po izboru ocenjevalne komisije Gospodarske zbornice za Gorenjsko se bodo septembra za nacionalno priznanje potegovala inovacije M Sore, Acronija ter skupna inovacija Domela in Nela razvojnega centra.

Območna gospodarska zbornica za Gorenjsko je letos nagradila šestnajst inovacij oziroma njihovih avtorjev, posebno priznanje pa je prejel tudi jeseniški Acroni. / Foto: Tina Dokl

SIMON ŠUBIC

Jesenice – Območna gospodarska zbornica za Gorenjsko je v tork v Kolpernu na Stari Savi na Jesenicah štirinajstič podelila nagrade najboljšim inovacijam v regiji. Deset podjetij je letos prijavilo skupaj šestnajst inovacij, od tega deset produktivnih, tri procesne, pri treh pa gre hkrati za procesno in produktivno inovacijo, prav vse pa so prejele priznanja – štiri bronasta, sedem srebrnih in pet zlatih. Tri zlate inovacije bodo kandidirale tudi za nacionalna priznanja, ki jih bo Gospodarska zbornica Slovenije v sodelovanju z ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo ter agencijo SPIRIT podelila na Dnevu inovativnosti 21. septembra. To

so inovacije M Sore (Leseno pasivno okno iz termično modificirane smrekovine – Natura Optimo XLT), Acronija (Brezkislinsko čiščenje toplo in hladno valjanih pločevin) in skupna inovacija Domela in Nela razvojnega centra (EC-motor z možnostjo integrirane elektronike za moči do 1kW). Priznanji za zlato inovacijo so sicer prejeli še Domel za dvojni digitalni hladilni inkubator TOWER ter Razvojni center Jesenice in Acroni za metodo in napravo za določevanje karakterističnih temperatur jekel, s postopkom direktnega odvzema taline iz vmesne ponovce. Srebrna in bronasta priznanja za inovativne dosežke so prejeli Acroni, Lotrič Meroslovje, TAB-Systems, Iskratel, Genis in Spera.

»Ne samo po številu prijav, tudi po kakovosti inovacij je letošnji razpis postregel z boljšimi rezultati kot lanski,« je na podelitvi poudaril predsednik ocenjevalne komisije Avguštin Novšak. Kar tri četrtine inovacij prihaja iz podjetij, ki so v zadnjih osmih letih že prejela priznanje za najinovativnejše gorenjsko podjetje. »To priča o tem, kako pomembna je organizirana inovacijska dejavnost, zato podjetja spodbujamo k razvoju inovacijske kulture in pogojev za inoviranje,« je ugotavljal Novšak.

Letošnji prejemnik priznanja za inovativno podjetje leta, s katerim spodbujajo podjetja k ustvarjanju in razvoju inovacijam prijazne organizacijske klime, podelili pa so ga osmič, je

jeseniški Acroni. »V Acroniju lahko govorimo o treh stebrih inovacijske dejavnosti: sistemu stalnih izboljšav, profesionalni ID, katere najpomembnejši del je projektno vodenje, tretji stebel pa predstavlja izredno močan in uspešen razvoj,« je pojasnil Novšak. Po besedah glavnega direktorja Acronija Blaža Jasniča v podjetju inovacije spodbujajo skozi vse organizacijske strukture prek sistema stalnih izboljšav, inovatorje pa tudi nagradjujejo. »Vesel sem, da imamo sodelavce, ki si upajo sanjati, biti inovativni in udeležati svoje ideje,« je poudaril in dodal, da Acroni sicer sodi med najmanjše v svetovni jeklarski industriji, vendar za lastno inovativnostjo in povezanostjo premikajo meje teoretično možnega.

Večnamenski objekt v Vodichah

MATEVŽ PINTAR

V anketi je sodelovalo 170 prebivalcev Vodich. V Vodichah se obeta večnamenski objekt, v katerem bo športna dvorana, dva nova oddelka vrtca, poligon za gasilce, igrišče. Anketirane smo vprašali, ali menijo, da je takšen objekt potreben v

Vodichah. V občini je veliko različnih društev (kulturno, gasilsko, turistično društvo, upokojensko, balinariji, kolesarska sekcija ...). Zanimalo nas je, ali sodelujoči poznajo njihove aktivnosti.

Dobra polovica vprašanih meni, da je večnamenski objekt v Vodichah nujno

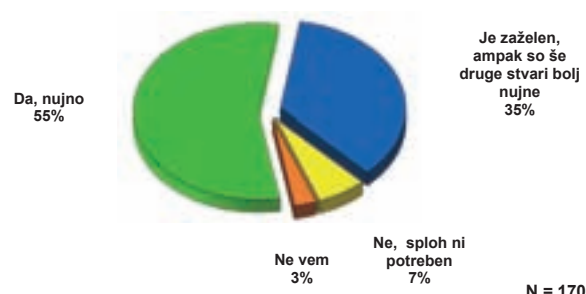
potreben, dobra tretjina anketiranih pa je odgovorila, da je zaželen, ampak so še druge stvari bolj nujne. Sedem odstotkov sodelujočih meni, da objekt sploh ni potreben.

43 odstotkov vprašanih pozna aktivnosti različnih društev, 45 odstotkov anketiranih jih pozna le delno,

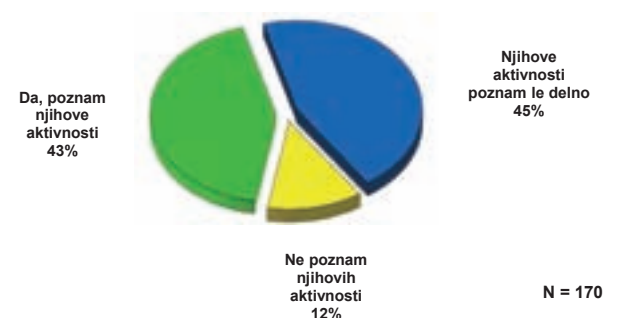
12 odstotkov sodelujočih ne pozna njihovih aktivnosti.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste si vzeli čas za našo anketo. Če bi želeli Gorenjski glas redno prebirati, nas lahko pokličete v kontaktni center invalidskega podjetja v Škofjo Loko na številko 04/51 16 440 in si ob naročilu izberete eno od daril.

V Vodichah se obeta večnamenski objekt. Menite, da je takšen objekt potreben v Vodichah?

V občini je veliko različnih društev. Ali poznate njihove aktivnosti?

Na urgenco po »bolniško«

»Velikokrat pridejo bolniki v večernih ali nočnih urah na urgenco, ko ugotovijo, da naslednji dan ne bodo mogli v službo in bi radi zdravniško potrdilo za delodajalca ...« pravi vodja urgentne dejavnosti v Splošni bolnišnici Jesenice Robert Carotta.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Kako po skoraj pol leta deluje Urgentni center Jesenice? »Urgentni center deluje dobro, trudimo se, da kvalitetno oskrbimo vse paciente. Da bo vse potekalo optimalno, pa potrebujemo še nekaj mesecev in nekaj dodatnih ljudi.« odgovarja vodja urgentne dejavnosti v Splošni bolnišnici Jesenice Robert Carotta, dr. med., specialist kirurgije. »Porodne« težave, s katerimi se srečujejo na Jesenicah, so enake kot v drugih urgentnih centrih, nanje so pred dnevi opozorili tudi v Slovenskem zdravniškem društvu. Gre

tudi več osebja. »Mnogi me sprašujejo, kako da za isto delo potrebujem več ljudi. Ker so prostori večji, je tudi razpršenost večja. Za zdaj smo pridobili deset dodatnih zaposlitev, kar je bistveno olajšalo delo, a manjka nam še kakšnih petnajst dodatnih sodelavcev, zlasti diplomiranih medicinskih sester. Primanjkuje tudi urgentnih zdravnikov; če sta v dnevni izmeni dva, eden pa v nočni, bi za celotno zgornjo Gorenjsko potrebovali enajst do dvanajst urgentnih zdravnikov. Trenutno smo trije ... Dva se šolata pri nas, dva v zdravstvenem domu, a takoj bi potrebova-

Vodja urgentne dejavnosti v Splošni bolnišnici Jesenice Robert Carotta, dr. med., specialist kirurgije / Foto: Gorazd Kavčič

V urgentnem centru so pripravljene tudi na »masovne« nesreče. Doslej največja je bila množična prometna nesreča, ki se je nedavno zgodila v Gozdu - Martuljku, v kateri so morali oskrbeti šest pacientov, od tega štiri odrasle, enega otroka in nosečnico tik pred porodom. Po besedah Roberta Carotte so vpoklicali dodatne enote, kajti nesreča se je zgodila zvečer, vpoklican je bil tudi sam, akcija pa je lepo stekla in vse poškodovance so brez težav oskrbeli.

za problem financiranja (urgentni centri so postali dodatni strošek bolnišnic), pomanjkanja urgentnih zdravnikov specialistov, razmejitve med urgenco in dežurno službo na primarni ravni, opozorili pa so tudi na dejstvo, da urgentne centre obiskujejo tudi nenujni bolniki, ki na ta način želijo preskakovati čakalne vrste.

Manjka urgentnih zdravnikov

Največja pridobitev so tudi na Jesenicah novi, veliki in moderni prostori urgence. Zelo so zadovoljni s prostori za reanimacijo, opazovalnico, so pa odkrili nekaj drobnih pomanjkljivosti, manjka jim denimo nekaj spremljevalnih prostorov za predajo raportov, za umrle bolnike, tudi nekaj prostorov za zdravnike. Ker so prostori urgence bistveno večji kot prej, pa je potrebna

li vsaj pet novih specializacij iz urgentne medicine,« opozarja Robert Carotta, ki mu je nerazumljivo, da ministrstvo bolnišnici ni odobrilo ene specializacije iz urgentne medicine, ki so jo oddali na nedavni razpis.

Na Jesenicah je, kot poudarja Robert Carotta, zelo dobro steklo sodelovanje z enotami nujne medicinske pomoči iz Zdravstvenega doma Jesenice, ki so se prostorsko preselile v novi urgentni center, formalno pa ostajajo pod okriljem zdravstvenega doma. »Od prvega dne delamo skupaj, sodelovanje pa je odlično. Ker so zdaj v naših prostorih, smo ves čas v stiku in tudi takoj vedo, kam morajo pripeljati pacienta. Edina težava, s katero se srečujemo, sta različna informacijska sistema, zaradi česar jaz ne morem pogledati njihovega izvida, oni pa ne mojega. Trudimo

se, da to odpravimo, in pričakujem, da bodo od prvega julija naprej tudi sodelavci, ki sicer formalno sodijo pod okrilje zdravstvenega doma, povezani z našim informacijskim sistemom.« Obenem bo država morala rešiti problem financiranja, kajti zdaj so urgentni centri plačani po številu primerov, zdravstveni domovi pa po pavšalu. Ko bo urgencia zdravstvenega doma tudi formalno prešla pod okrilje urgentnega centra, bo ta razkorak v financiranju treba rešiti, meni sogovornik.

Vsak dan pregledajo sto štirideset bolnikov

Kako pa so novi urgentni center sprejeli bolniki? Po besedah Roberta Carotte so načrtovali, da bodo vsak dan sprejeli med 70 in 80 pacientov, v resnici pa ji vsak dan sprejmejo med 135 in 140. In kdo vse prihaja na urgenco? Povsem isti ljudje kot prej, odgovarja sogovornik, s to razliko, da so se z raznimi manjšimi težavami, ki ne sodijo na urgenco, prej srečevali dežurni zdravniki v zdravstvenih domovih, zdaj pa vsi ti »bolniki« pridejo v urgentni center. Pri tem pa sobesednik pravi, da smo ljudje različni in je za nekoga obisk urgence nujen ob

vsakem bolezenskem znaku, za nekoga pa nikoli ... A kot dodaja, šele pregled bolnika pokaže, ali je bil obisk nujen ali ne. »Težko rečem vnaprej, da je obisk nepotreben. Bolnika je treba pregledati in presoditi. Res pa je, da razlog obiska ne sme biti ocena delazmožnosti naslednji dan. Velikokrat namreč pridejo bolniki v večernih ali nočnih urah na urgenco, ko ugotovijo, da naslednji dan ne bodo mogli v službo in bi radi zdravniško potrdilo za delodajalca. To pa res ne sodi na urgenco.« Ob tem sogovornik tudi opozarja, da se bodo v primeru, da bodo na urgenco res prihajali tudi nenujni pacienti, čakalne vrste v urgentnem centru podaljšale in bo treba na pregled čakati dlje.

V prihodnje bo treba urediti tudi sistem delovanja pediatrične in ginekološke urgence, pri čemer Robert Carotta poudarja, da je tudi že zdaj dobro poskrbljeno tako za male bolnike kot za ženske z nujnimi ginekološkimi težavami. V bolnišnici sta namreč 24 ur na dan prisotna tako dežurni pediater in ginekolog, ki po potrebi prideta do bolnika v urgentni center ali pa bolnika odpeljejo k omenjenemu specialistu.

Delničarjem Triglava 2,5 evra dividende na delnico

Kranj – Delničarji Zavarovalnice Triglav so na torkovi skupščini v osrednji točki dnevnega reda odločili o uporabi bilančnega dobička za leto 2015. Delničarji so podprli predlog uprave in nadzornega sveta in 56,8 milijona evrov dobička namenili za izplačilo dividend, o uporabi preostalega dobička v znesku 8,2 milijona evrov pa bodo odločili v naslednjih letih. Imetniki delnic bodo prejeli 2,5 evra bruto dividende na delnico, zavarovalnica pa jim jo bo izplačala v obdobju od 25 do 30 dni od dneva skupščine. Na skupščini so se seznanili tudi z letnim poročilom Skupine Triglav in Zavarovalnice Triglav ter za novega člana nadzornega sveta imenovali Igorja Stebernaka.

Poslovanje prek davčnih blagajn ni za vse

Kranj – Na majski seji mestnega sveta so kranjski svetniki podprli predlog Mestnega odbora N.Si, da se v novelo zakona o davčnem potrjevanju računov vnese določilo, da prostovoljnimi gasilskim društvom, društvom, ki ne presegajo deset tisoč evrov letnega dohodka, in kmetijam pri opravljanju dopolnilne dejavnosti do 15 tisoč evrov letnega dohodka, ni treba potrjevati računov oziroma ni treba poslovati prek davčnih blagajn. Kot je povedal svetnik Marjan Bajt, navedenim sedanjim zavezancem davčne blagajne povzročajo velike poslovne stroške in težave pri delovanju, tako da precej kmetij opušča dopolnilno dejavnost.

Za večje koristi otrok

Bistvene novosti predloga družinskega zakonika so povezane z ukrepi za varstvo koristi otroka. Prenos odločanja s centrov za socialno delo na okrožna sodišča.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj – Ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Anja Kopac Mrak in pravosodni minister Goran Klemenčič sta predstavila predlog družinskega zakonika. Družinska razmerja sedaj ureja zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, a praksa kaže, da potrebujemo boljšo ureditev družinskopravnega področja. V predlogu družinskega zakonika je poudarek na varovanju koristi otroka.

Za otrokovo vzgojo in varstvo so v prvi vrsti odgovorni starši, ko pa starši svoje pravice in dolžnosti ne izvršujejo ali je ne izvršujejo v korist otroka, je mogoče izvesti nekatere ukrepe. Zakonik uvaja načelo najmilejšega ukrepa: izreče naj se ukrep, s katerim bodo starši najmanj prizadeti, če je z njim mogoče zavarovati otrokove koristi, predvsem pa naj se otrok ne odzame, če je mogoče drugače zavarovati njegove koristi. Pogoj za izrek ukrepa je ogroženost otroka, če je ta utrpel ali je zelo verjetno, da bo utrpel škodo kot posledico storitve ali opustitve dejanj staršev ali otrokovih psihosocialnih težav. Pri vsakem ukrepu je določeno, koliko časa lahko traja, določeno je stalno

preverjanje utemeljenosti nadaljnjega izvajanja ukrepa in zavezuje center za socialno delo, da predlaga prenehanje ali nadomestitev ukrepa z drugim ali predlaga podaljšanje že izrečene ukrepa. Enako lahko odloči sodišče po uradni dolžnosti. Nov je tudi prenos pristojnosti na sodišča glede odločanja v primerih začasnih odredb in ukrepov trajnejšega značaja, centri za socialno delo pa bodo še vedno odločali o nujnih ukrepih za varstvo koristi otroka.

Za odločanje bodo na prvi stopnji pristojna okrožna sodišča, na katerih bodo oblikovali posebne družinske oddelke, potrebna bo tudi večja specializacija sodnikov, ki odločajo o družinskih zadevah. Sodišča bodo pristojna za odločanje pri ukrepih za varstvo koristi otrok, skrbništvu, spregledu zadržkov sorodstva in mladoletnosti pri sklenitvi zakonske zveze in pri posvojitvah. Družinski zakonik ureja tudi področje družinske mediacije, ne vključuje pa istospolnih partnerskih zvez in določbe o prepovedi telesnega kaznovanja, ki sta urejena v drugih zakonih. Prinaša tudi nekatere poenostavitve pri razvezi, novost pa je tudi pogodba o ureditvi premoženjskopравниh razmerij oz. predporočna pogodba.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, IlovStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA

Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: TV okno, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvida: 1,70 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

S kolesom po tržiški občini

V Občini Tržič so izdelali strategijo razvoja kolesarjenja, načrtujejo označitev okrog petdeset tras različnih težavnosti.

Kolesar na poti po planini Pungrat / Foto: Luka Renar

SUZANA P. KOVAČIČ

Tržič – Na območju Občine Tržič turni kolesarji že poznajo številne kolesarske poti, ki potekajo pretežno po gozdnih cestah. Na terenu je označena kolesarska pot pod Storžičem, ki povezuje Tržič, Kranj, Naklo in Preddvor. Za 'uvod' v kolesarsko sezono pa pri občinskem Uradu za gospodarstvo in družbene dejavnosti, ki so nosilci tega razvoja na občini, priporočajo kolesarjenje čez Udin boršt, po Poti treh zvonov. Ena lepših kolesarskih tur je po planinah pod Košuto, iz Tržiča skozi znamenito Dovžanovo sotesko, prek planine Pungrat do planin Šija in Kofce, so še namignili kolesarjem.

Skladno s pravilnikom o prometni signalizaciji v prihodnjih letih načrtujejo označitev okrog 50 tras različnih težavnosti, poudarek

bo na krožnih poteh, ki vodijo mimo turističnih ponudnikov, torej planinskih postojank, namestitvenih in gostinskih obratov in lokalnih znamenitosti. V prvi fazi bodo označili trase, ki potekajo po lokalnih in gozdnih cestah, kasneje bo sledila še oznaka enoslednic in drugih potih, za katere bodo pridobivali soglasja lastnikov zemljišč. Kot pa so še poudarili pri občinskem Uradu za gospodarstvo in družbene dejavnosti, bodo predvsem točno definirali trase, kje je kolesarjenje dovoljeno in kje ne. V skrbi za ohranjanje naravnega okolja in spodbujanje trajnostnega turizma je to bistvenega pomena. Sočasno načrtujejo ureditev parkirišč za informativno tablo, s čimer želijo doseči, da bodo kolesarji svoja vozila pustili že v Tržiču in se ob povratku s ture ustavili tudi v starem mestnem jedru.

Zaključek bralne značke za odrasle

Tržič – V Knjižnici dr. Toneta Pretnarja v Tržiču so pred nedavnim sklenili četrto sezono Bralne značke za odrasle (BZO) z zaključno prireditvijo, na kateri so gostili Deso Muck. Kot je povedala mentorica BZO Sabina Šolar, je sodelovalo 74 bralk in bralcev, BZO jih je zaključilo 62. Skupaj so prebrali 874 knjig, dve bralki zmagovalki sta prebrali vsaka po 53 knjig. Največkrat prebrane knjige so bile Veronika se odloči umreti, kar tridesetkrat, sledila sta Sosedov sin in Umor pod K2. Najbolje ocenjena tuja dela so bila Angel pozabe, Iz ljubezni do Ane, Veronika se odloči umreti in Zadnji Maov plesalec, najbolj ocenjena domača dela pa Bobri, Sosedov sin, Na kmetih, Delaj, teci, živi in Sfinga. Največkrat prebrana in tudi največkrat ocenjena v kategoriji poezije je bila knjiga Stihij mojih dni. »Z bralno značko Knjiga, pojdi med Tržičane bomo nadaljevali, dokler bo interes. Lahko pa glede na izkušnje preteklih bralnih sezon rečem, da Tržičani radi berejo, in izkazalo se je, da radi berejo kvalitetno literaturo,« je sklenila Šolarjeva.

Dan odprtih vrat Borštnikove hiše

Cerklje – V nedeljo ponovno odpira vrata rojstna hiša Ignacija Borštnika v Cerkljah. Med 10. in 18. uro si lahko ogledate razstavo o prvem slovenskem poklicnem igralcu, ki jo je pripravil Slovenski gledališki inštitut. »Obenem boste v hiši, ki je v veliki meri ohranjena in obnovljena tako kot v času Borštnikovega življenja, začutili kulturo in način bivanja konec 19. in v začetku 20. stoletja,« vabijo v Kulturnem društvu Ignacija Borštnika.

Lovci so proslavili jubilej

Bohinjske lovske družine Stara Fužina, Bohinjska Bistrica in Nomenj - Gorjuše so prejšnji petek skupno proslavile sedemdesetletnico delovanja, hkrati pa so obeležile tudi enaintrideset let sodelovanja z Osnovno šolo dr. Janeza Mencingerja Bohinjska Bistrica.

ANDRAŽ SODJA

Bohinjska Bistrica – Minuli petek so tri bohinjske lovske družine, Gorjuše - Nomenj, Stara Fužina in Bohinjska Bistrica s slovesnostjo v kulturnem domu Joža Ažmana v Bohinjski Bistrici praznovala 70-letnico organiziranega lovskega delovanja v Bohinju. Kot je ob tem povedal predsednik lovske družine Stara Fužina Anton Urh, ki je bil tudi slavnostni govornik treh lovskih družin, je lov veliko več kot odstrel živali, pred tem pa je dejal: »Zavod za gozdove zahteva večji odstrel divjadi, česar kot lovci ne dovolimo. Če odstrela ne izpolnimo, smo kaznovani, po dveh letih pa nam lahko celo odvzamejo lovišče.«

Kot je še dodal Urh, je v 16 letih predsedovanja Lovski družini Stara Fužina videl začetke povezovanja. »Tedad smo začeli s povezovanjem, najprej z Bohinjsko Bistrico, nato še z LD Nomenj - Gorjuše. Takšnega sodelovanja si lahko v drugih lovskih družinah samo zaželijo. Starejši lovci si sploh ne morejo predstavljati, da vsako leto lovske družine organizirajo skupen lov, celo v več loviščih, kar je bilo v preteklosti skoraj neverjetno.« Izvrstno sodelovanje je pohvalil tudi Lado Bradač,

Predsedniki lovskih družin Bohinja Peter Benedik iz LD Nomenj Gorjuše, Janez Logar iz LD Bohinjska Bistrica in Anton Urh iz LD Stara Fužina ter župan Franc Kramar

predsednik Lovske zveze Slovenije. »V prihodnosti pa bo vse večji del lovske dejavnosti posvečen varovanju okolja, vedno manj bo tistega pravega lova. Bohinjski primer, kjer so se povezale tri lovske družine, je edinstven v Sloveniji.« Slovesnosti se je udeležil tudi generalni direktor Direktorata za gozdarstvo, lovstvo in ribištvo Jošt Jakša, ki je potrdil pripravljenost ministrstva za pogovore in usklajevanje nasprotnih stališč. »Zelo pomembno je, da

zaradi uravnavanja populacij divjadi najdemo pravo razmerje, ki bo ustrezalo večini deležnikom. Uravnavanje populacij divjadi pa je z odstranitvijo naravnih plenilcev postala dolžnost človeka, saj je človek spremenil naravo, torej jo je dolžan tudi vzdrževati.« Nekaj besed je Jakša namenil tudi problematiki medvedov, ki so v zadnjih letih večkrat prišli v konflikt z Bohinjci. »Uravnavanje populacij medveda ureja vlada. Če je medved problematičen,

se izda odločba za izredni odstrel, če pa medved zgolj biva in ne povzroča konfliktov, je dobrodošel.« Na praznovanju so lovske družine in združenje lovskih družin podelile tudi vrsto priznanj zaslužnim članom, posebno predstavilo s predstavitev lovskega krsta in nekaterih drugih lovskih običajev pa so pripravili učenci petih razredov Osnovne šole dr. Janeza Mencingerja, ki so se tako bohinjskim lovcom tudi simbolično zahvalili za leta sodelovanja.

Torta za odlične plavalce

Na sprejemu, ki ga je za plavalce, ki so v zadnjem obdobju dosegali odlične rezultate, pripravil Plavalni klub Gorenjska banka Radovljica, so športnikom čestitali za vrhunske dosežke in predstavili načrte za čas do olimpijskih iger v Riu.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – V torek je Plavalni klub Gorenjska banka Radovljica na olimpijskem bazenu pripravil sprejem za svoje najboljše plavalce in trenerje: plavalce Anjo Klinar, Tjašo Pintar in Robija Žbogarja ter trenerja Urško Potočnik in Miho Potočnika, ki so se vrnili z evropskega članskega prvenstva v Londonu z odličnimi rezultati in uvrstitvami. Na sprejemu sta bila tudi plavalec Darko Đurić, nosilec srebrne in bronaste medalje z evropskega prvenstva v plavanju za invalide v Funchalu na Portugalskem ter njegov trener Alen Kramar.

Kot je v imenu kluba poudaril predsednik Aleš Klement,

so z dosežki zelo zadovoljni, prav tako tudi s pogoji za delo, ki jih imajo v Radovljici. Tamkajšnji župan Ciril Globočnik, nekoč tudi sam trener in športni direktor plavalnih reprezentanc Slovenije, pa je obljubil, da bodo takšne in boljše pogoje za treninge plavalci v Radovljici imeli tudi v prihodnje.

Zbrani so čestitali tudi mladi ekipi radovljiških plavalcev, ki so se uspeli uvrstiti na evropski mladinsko prvenstvo v plavanju, ki bo julija na Madžarskem: Janu Tomanu, Gaji in Katrin Kristan in Manci Marčun. Dva radovljiška plavalca, Jan Toman in Rok Pečar, pa odhajata na svetovno mladinsko prvenstvo v daljinskem plavanju na Nizozemsko.

Darko Đurić se je z evropskega prvenstva v plavanju za invalide na Portugalskem vrnil z dvema medaljama; v njegovem plavalnem klubu v Radovljici so se mu za ta izjemen uspeh zahvalili s tradicionalno torto. Darko do septembra čakajo še zahtevne priprave na paraolimpijske igre v Riu. / Foto: Matic Zorman

Korakajo, kolikor zmorejo

V Centru Korak, kjer skrbijo za osebe s pridobljeno možgansko poškodbo, so minulo sredo znova na široko odprli svoja vrata ter se razveselili številnih gostov, ob druženju z njimi pa so znova povedali, da je povpraševanje svojcev uporabnikov še vedno precej večje, kot je na voljo prostih mest.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Čeprav so zaposleni in varovanci Centra Korak prvi letošnji junijski dan želeli preživeti na svojem zdravilnem vrtu, kamor so povabili tudi goste, so se na kiso sredino dopoldne raje umaknili pod streho, v prostore na Kidričevi, kjer poteka tudi večina njihovih dejavnosti. Tam so pripravili tudi priložnostno slovesnost, s katero so se poklonili pesniku Francetu Prešernu, priručnemu kulturnemu programu pa so zaploskali tudi predstavniki Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, poslanka Alenka

Bratušek, članice Kluba En korak več pa tudi veleposlanik Republike Avstrije Clemens Koja s soprogo ter ravnatelj Mohorjeve družbe iz Celovca Franz Kelih. Mohorjeva družba je namreč letos že drugič zapored uporabnikom Centra Korak podarila knjige, ki jih varovanci z veseljem prebirajo, nekateri pa se ob knjigah na novo učijo črk in branja.

»Veseli me, da sva s soprogo znova lahko prišla na dan odprtih vrat v Center Korak, prav tako me veselili, da sva z vami ob priložnosti, ko vam izročajo knjige, ki jih skupaj prispevata Mohorjeva družba in urad zveznega kanclerja na Dunaju. Današnje

druženje z vami in vaše veselje do knjig potrjuje prepričanje, da so knjige prišle v prave roke,« je poudaril veleposlanik Clemens Koja in povedal, da sta s soprogo v Kranj vedno rada prihajala, vendar pa bo v juliju odšel v novo službo na Dunaj, kjer bo vodja stalnega predstavništva pri organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi.

Zbrane je pozdravil tudi ravnatelj Mohorjeve družbe iz Celovca Franz Kelih in povedal, da akcijo Podarimo knjige pripravljajo že od leta 2002, tako da je letošnja že petnajsta po vrsti. V tem času so podarili že več kot 48 tisoč izvodov knjig v skupni vrednosti 750 tisoč evrov.

Ob dnevu odprtih vrat so se v Centru Korak v sredo razveselili tudi novih knjig. / Foto: Tina Dokl

»Morda je smešno, da so nas iz Celovca spodbudili, da smo v svojem programu dali poseben poudarek ljubezni do slovenske besede. Tudi po njihovi zaslugi imamo sedaj v svojih prostorih že toliko knjig, da so vsem na dosegu roke,« je ob novi zbirki knjig povedala direktorica Centra Korak Mateja Korošec, ki je gostom nato pokazala prostore Centra Korak ter dejavnost njihovega zaposlitvenega centra. »Trenutno imamo 25

koncesijskih mest, uporabnikov pa imamo vključenih 31. Kar 28 jih imamo na čakalni listi, zato čakamo in si želimo širitve koncesije. Na razpis čakamo že šest let. Menim, da smo koncesionariji ob javnih zavodih s svojimi programi zagotovili pestrost v ponudbi in dali možnost izbire,« je tudi povedala direktorica Koroščeva.

Sredinega dneva odprtih vrat so se udeležile tudi družine, ki težko čakajo, da v Centru Korak poskrbijo za

rehabilitacijo njihovih domačih. »Januarja leta 2014 me je zbil avto in od takrat imam možgansko poškodbo. Želim si čim bolj normalnega življenja, gibanja in mislim, da bi tukaj lahko dobila pravo pomoč,« je povedala 25 letna Petra Cuder iz Komende, ki si skupaj z domačimi poleg strokovne rehabilitacije v Centru Korak želi tudi družbe in izkušenj drugih uporabnikov. A trenutno je še na čakalni listi.

NOVO

v Planetu Tuš Kranj

samopostrežna

restavracija tuš

Dnevno sveža ponudba malic in kosil od 3,90€

Vsak dan 4 vrste juh, okusne enolončnice, solatni in sadni bar, vse vrste pizz.

Obiščite nas!

Več na www.planet-tus.si

Engrotuš d.o.o., Cesta v Trnovlje 10a, 3000 Celje, PE Restavracija Tuš Kranj

Iskali bodo nov vodni vir

Sedanje drenažno zajetje je pogosto onesnaženo, zato na Jezerskem proučujejo različne možnosti za nadomestni vir pitne vode.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Jezersko – Možnosti novih vodnih virov na Jezerskem je občinskimi svetniki na majski seji predstavil Andrej Juren z Inštituta za zemljoslavlje GeoSi. Sedaj se Jezersko z vodo oskrbuje iz drenažnega zajetja Anclovo, ki je zaščiten z uredbo. Ta vir pa je občasno onesnažen, kajti zajetje je staro, v drenažo se stekajo organsko onesnažene površinske vode, vir onesnaženja bi lahko bile tudi odpadne vode z bližnje kmetije. Na seji je Primož Muri s kmetije Anclovo zatrdil, da imajo na njihovi kmetiji odvajanje odpadnih voda urejeno in naj od tam ne bi prihajalo do onesnaženja zajetja.

Sedanje hidrogeološke raziskave kažejo na štiri možne vodne vire. Potrebujemo takšnega s pretekom osem litrov vode na sekundo, ki bi imel gravitacijsko napajanje. Ti so: Ankov graben, Roblekov graben,

Makekova Kočna in Ravenska Kočna. Pri Roblekovem in Ankovem grabnu se je ob merjenju izdatnosti pokazalo, da vode ne bi bilo dovolj, zlasti še, ker Ankov polje v sušnih obdobjih tudi presahne. V Makekovi Kočni so izdatnosti mnogo večje, do 10 litrov na sekundo, to je celo več kot na območju Ravenske Kočne, vendar še niso bile opravljene globinske raziskave. Najbolj perspektivno je območje Ravenske Kočne nad Anclovim, ki se napaja iz dveh slapov pod Češko kočjo in premore pretok tudi do 10 litrov na sekundo. Strokovnjaki predlagajo, da se druga faza raziskav nadaljuje na območjih Ravenske in Makekove Kočne, kjer je dokazan dovolj izdaten vir, za kar bi morali narediti dve globinski sondi. Svetniki so na seji vpraševali o posameznih vodnih virih, ki se še kažejo na Jezerskem, vendar gre za manjša zajetja, namenjena posameznim kmetijam.

Zmaga Škofje Loke

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Šenčur – V soboto je v Šenčurju potekalo 21. regijsko preverjanje usposobljenosti ekip prve pomoči Civilne zaščite in Rdečega križa. Organizatorja sta bila Uprava za zaščito in reševanje (izpostava v Kranju) in Območno združenje Rdečega križa Kranj skupaj z Občino Šenčur. Sodelovalo je trinajst ekip, najboljše je bila ekipa območnega združenja Rdečega križa Škofja Loka, druga je bila ekipa RK Radovljica I in tretja ekipa RK Tržič in društva GRS Tržič.

Ekipa so svojo usposobljenost preizkusile na štirih točkah, pri vsaki so oskrbele

po štiri poškodbe. Tako so denimo v gozdičku v severnem delu Šenčurja uprizorili scenarij nesreče po neurju, na dvorišču šenčurske osnovne šole eksplozijo plina z začetnim požarom, na eni od kmetij delovno nesrečo pri razžaganju drevca, na četrti točki pa so oskrbeli skupino ljudi, ki naj bi peš prišla z Jezerskega v tukajšnji nastanitveni center. Ekipa so morale v krožni poti po vseh točkah pokazati, kako obvladujejo posamezne situacije, za vse je bila vsaka od njih popolna neznanka, saj so organizatorji poskrbeli, da tekmovalci med seboj niso mogli komunicirati.

V gozdičku v Šenčurju je po neurju prišlo do nesreče – na srečo le za potrebe regijskega preverjanja usposobljenosti ekip CZ in RK. / Foto: Tina Dokl

Zupanc odšel iz Komunale Tržič

S prvim junijem je Sebastijan Zupanc nastopil delovno mesto direktorja GZS – Zbornice komunalnega gospodarstva, je pa še sodeloval pri pripravi dveh občinskih odlokov s področja ravnanja z odpadki, ki so ju občinski svetniki sprejeli na seji prejšnji teden.

SUZANA P. KOVAČIČ

Tržič – Komunalo Tržič je Sebastijan Zupanc vodil devet let, iz tega javnega občinskega podjetja odhaja na lastno željo. S prvim junijem je nastopil delovno mesto direktorja GZS – Zbornice komunalnega gospodarstva. Z njegovim odstopom so se seznanili občinski svetniki na seji prejšnji teden, Zupanc je že pred tem skupščino zaprosil za čim krajši odpovedni rok opravljanja te funkcije, javni razpis za novega direktorja oz. direktorico Komunale Tržič pa so že objavili. Sicer je Zupanc še sodeloval pri pripravi Odloka o ravnanju s komunalnimi odpadki v Občini Tržič in Odloka o koncesiji za izvajanje gospodarske javne službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov na območju Občine Tržič, ki so ju svetniki sprejeli, občinski upravi oz. komunalnemu podjetju pa ob tem naložili, naj tržiška gospodinjstva z dopisom seznanijo s pomembnimi spremembami v odlokih. Vsebinsko gre vse v smeri spodbujanja zmanjševanja in ločevanja količine odpadkov, vračanje koristnih odpadkov

v ponovno uporabo, racionalizacijo stroškov ravnanja z odpadki. Pripravljalci odloka občane želijo spodbuditi, da imajo čim manjše zelene posode za mešane odpadke, v katerih se zaradi ne ločevanja odpadkov še vedno znajde preveč odpadne embalaže, medtem ko pri t. i. rumenih posodah za ločeno zbrane odpadke volumna posod ne omejujejo. S cenovno politiko so poskušali čim bolj izenačiti stanovalce v večstanovanjskih stavbah z individualnimi hišami, prav od kulture načina odlaganja vseh občanov pa je odvisno, kakšna bo cena na položnicah v prihodnje. Odlok o ravnanju s komunalnimi odpadki v občini Tržič je tudi podlaga za obravnavo kršitev, čeprav so pri komunalnem podjetju poudarili, da kršitelje nepravilnega odlaganja odpadkov vedno najprej opozorijo, potem preverijo, ali je kršitelj stanje saniral, sankcioniranje je šele zadnji ukrep. »Treba bo odgovoriti na vprašanje, kam finančno ovrednotiti tudi tisto, kar poberemo v čistilnih akcijah. Primer: če pri odvrženih salonitnih ploščah ne najdemo kršitelja, je odstranitev salonitk

Sebastijan Zupanc

naše skupno breme,« je v razmislek dal župan Borut Sajovic.

Koncesijo za opravljanje obvezne gospodarske javne

službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov za območje občine so svetniki z odlokom za deset let podelili Komunali Tržič.

Nakljanci zavrnil predlog Komunale

Občinski svet v Naklem v sredo ni sprejel Elaborata kranjske Komunale, ki uvaja podražitev odvajanja in čiščenja komunalnih in padavinskih voda v občinah Kranj, Šenčur in Naklo.

JOŽE KOŠNJEK

Naklo – Predstavnik Komunale Kranj direktor Marko Kocjančič in njegova sodelavka Marija Pivk Oman sta na sredini seji kar dolgo prepričevala občinske svetnike v Naklem, da bi potrdili elaborat o oblikovanju cen čiščenja odpadnih in padavinskih voda v občinah Kranj, Šenčur in Naklo in elaborat o oblikovanju cen odvajanja komunalnih in padavinskih voda v občini Naklo. Zaradi obnovljene vodovodnega in kanalizacijskega omrežja in nove čistilne naprave v Kranju mora Komunala, ki upravlja omrežje in čistilno napravo, cene odvajanja in čiščenja voda podražiti. V občini Naklo naj bi podražitev znašala 67 odstotkov in bi se znesek na položnicah, brez upoštevanja odvoza smeti, gibal okrog 38 evrov. Večina

občinskih svetnikov s pojasnili predstavnikov Komunale in tudi z novimi cenami ni bila zadovoljna. Spraševali so, ali si v teh časih sploh lahko privoščimo tako pod-

občina. Spraševali so, kaj je z amortizacijo za staro čistilno napravo in kako je bila uporabljena ter kako so bile izračunane nekatere postavke in cene za občino Naklo.

Občinski svet je določil prejemnike priznanj ob letošnjem prazniku občine Naklo, ki bo letos potekal 17. in 18. junija. Bronasto plaketo za skoraj polstoletno prepevanje v moškem pevskem zboru v Dupljah in v cerkvenem zboru ter za delo v Kulturnem in turističnem društvu Pod krivo jelko bo prejel Jurij Hojan iz Zgornjih Dupelj. Spominska priznanja pa bodo podeljena Folklorni skupini Društva upokojencev Naklo, podbreškemu župniku msgr. Janezu Riharju in Prostovoljnemu gasilskemu društvu Duplje, ki praznuje junija 110-letnico delovanja.

ražitev. Zanimalo jih je, ali bo amortizacija res uporabljena za vzdrževanje in posodobitev čistilne naprave ali jo bodo morale občine znova sofinancirati, čeprav je lastnica naprave kranjska

Od Komunale in Mestne občine Kranj, ki je lastnica čistilne naprave, bodo pred odločanjem terjali dodatna pojasnila. Možnosti, da bi o elaboratih odločali še junija, je malo. Direktor Komunale

Kranj Marko Kocjančič je po zavrnitvi predloga povedal, da bo imela odločitev posledice tako za njegovo podjetje kot tudi za občino, ki bo, če ne bo ustrezne rešitve, prikrajšana pri omrežnini, ki je prihodek občine.

Po precej živahni razpravi so na sredini seji potrdili novo višjo ceno izvajanja pomoči na domu, ki jo je predlagal izvajalec Dom starejših občanov Preddvor. Že v sredo, 1. junija, je začela veljati nova cena 917 evrov, ki obsega sedemdnevno pomoč med pol sedmo uro zjutraj in pol deveto zvečer. Ob potrjevanju te cene, ki je bila za nekatere še previsoka, so nakljanski svetniki zadolžili občinsko upravo, naj preuči finančne in druge možnosti preoblikovanja sedanega Doma upokojencev v samostojni zavod. Domom v Naklem sedaj upravlja Dom starejših občanov Preddvor.

PRIPRAVE NA SKUPNO PROMOCIJO KMETIJSKIH IN ŽIVILSKIH PROIZVODOV V POLNEM TEKU

Se spomnite TV-oglasov: »Izberite mleko, ki ni prepotovalo na stotine kilometrov. Izberite hrano iz vaše bližine? Ali pa radijskega oglasa: »V Sloveniji pojemo 35 odstotkov manj sadja in zelenjave, kot priporoča Svetovna zdravstvena organizacija. Pojemo jabolko več. Uživajmo lokalno kakovost. Bodimo pozorni na lokalno poreklo?«

Vse to so promocijsko-informativne aktivnosti, s katerimi je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v zadnjih letih preko medijev in različnih dogodkov potrošnike informiralo o svežini, polnejšem okusu in hranljivosti lokalne hrane.

Te promocijske aktivnosti so obrodile sadove pri potrošnikih. Na podlagi javnomnenjskih raziskav ugotavljamo, da **potrošniki danes v večji meri preverjajo poreklo živil** kot pred leti – zanje je pomembno, da je surovina slovenskega izvora. Več kot polovica vprašanih **preveri tudi sestavo predelanih živil**. Narašča mnenje, da so slovenski kmetijski pridelki in živila kakovostni in okusni. Vedno manj kupcev je prepričanih, da so domači proizvodi dragi, nekoliko se je povečala **pripravljenost potrošnikov plačati več za slovensko živilo**. Kar 69 odstotkov jih pravi, da vedno pogosteje kupijo živilo slovenskega porekla. Zaradi učinkovitega sistema nadzora hrane v Sloveniji vedno bolj **zaupajo v domače proizvode**. Tovrstna promocija pa ima »efekt domin«, saj večjemu povpraševanju potrošnikov po lokalni in domači hrani s svojo

ponudbo sledijo **trgovine, gostinci, vrtci in šole ter drugi**.

Sektorja mleko in meso aktivno v promocijo

Samo prizadevanja države pa niso dovolj. Na podlagi Zakona o promociji kmetijskih in živilskih proizvodov sta se zato kmetijska sektorja mleka in mesa lani jeseni **samoostojno odločila**, da z letom 2016 **aktivno vstopita v triletno promocijo mleka ter govejega in perutninskega mesa**.

S tem sta pristopila tudi k obveznemu zbiranju prispevka za promocijo, h kateremu bo svoj delež prispevala tudi država. S prispevkom sektorja bo za promocijo mleka ter govejega in perutninskega mesa tako namenjenih več finančnih sredstev. To bo omogočilo intenzivnejšo in učinkovitejšo promocijo v javnosti ter posledično večje pozitivne učinke tako pri proizvajalcih kot pri potrošnikih v smislu povpraševanja.

Koristi skupne promocije za pridelovalce in predelovalce

S skupno promocijo bodo potrošniki bolj informirani o bistvenih značilnostih in prednostih uživanja lokalne hrane, o načinih lokalne pridelave in predelave mleka in mesa, njihovih lastnostih in prehranjevalnih koristih. S promocijo bomo povečevali zaupanje potrošnikov v sistem zagotavljanja sledljivosti, varnosti in kakovosti tovrstnih proizvodov. Na ta način se bo povečalo tudi zaupanje v slovenskega kmeta in živilskopredelovalno industrijo. Predvsem pa bo promocija izpostavila prednosti proizvodov, ki bodo označeni z novim znakom »**izbrana kakovost – Slovenija**«, kar bo pri potrošnikih povečalo prepoznavnost domačih, lokalnih kakovostnih proizvodov. Potrošnik namreč med množico zasebnih oznak in obljub na trgu, ki poudarjajo, da gre za slovenske proizvode, težko razbere, ali gre dejansko za slovensko surovino in predelavo.

Osveščen potrošnik, ki se zaveda prednosti lokalno pridelanih in predelanih proizvodov, razume informacije z deklaracij in označb na proizvodih, zaupa v sistem sledljivosti in zagotavljanja varnosti in kakovosti

hrane, bolj zaupa domačim proizvajalci in posledično proizvajalcem. Samo takšen potrošnik bo večkrat posegal po lokalnih, domačih proizvodih, še posebej, ker jih bo označene z znakom »**izbrana kakovost – Slovenija**« na polici **lažje prepoznal**. Na ta način pa lahko **povečamo povpraševanje** po lokalnih proizvodih in slovenski osnovni surovini v predelanih živilih. Pridelovalci boste lahko bolje **načrtovali proizvodnjo**, saj bo **sodelovanje** s predelovalci in trgovci **dolgoročneje, odkup bolj predvidljiv, odkupna cena pa stabilnejša**.

Prve promocijske aktivnosti za sektorja mleka in mesa se bodo v medijih začele predvidoma v drugi polovici letošnjega leta.

Obvezno zbiranje prispevka za promocijo mleka, govejega ter perutninskega mesa

Sektorja sta določila naslednje višine prispevkov za promocijo: i) 0,5 €/1.000 litrov mleka, II) 0,70 €/glavo govedu, staro do enega leta, III) 2,40 €/glavo govedu, staro nad eno leto, IV) 0,003 €/glavo perutnine. Polovico tega zneska prispeva **nosilec kmetijskega gospodarstva** kot pridelovalec, drugo polovico pa **kupec, registriran v Sloveniji**, ki mleko ali žival odkupi za nadaljnjo predelavo (predelovalec). Če pa se kmetijsko gospodarstvo ukvarja tudi s predelavo lastnih primarnih kmetijskih proizvodov, potem nosilec plača prispevek v celoti (kot pridelovalec in predelovalec). V primeru, da nosilec odkupuje primarne kmetijske proizvode od drugega kmetijskega gospodarstva in jih predeluje, plača zanje polovico prispevka, in sicer kot kupec, drugo polovico pa plača drugo kmetijsko gospodarstvo.

Pri zbiranju prispevka smo poskrbeli za **minimalno administrativno obremenitev** nosilca kmetijskega gospodarstva. Tako bo za nosilca, ki zgolj prideluje osnovno surovino (npr. mleko, goveje ali perutninsko meso) ter jo prodaja kupcu, prispevek **obračunal in nakazal** v državni proračun **kupec** osnovne kmetijske surovine (mlekarna, zadruga, klavnica itd.). Nosilec bo v tem primeru prejel nižjo kupnino za višino

zneska prispevka za promocijo, obračunan prispevek pa bo prikazan na obračunskem listu. **Izjema** so le **kmetije z registrirano dopolnilno dejavnostjo predelave** (predelujejo lastne ali odkupljene od druge kmetije). Takšne kmetije **same izvedejo obračun in nakazilo** celotnega prispevka, razen v primeru storitvenega zakola, kjer obračun in nakazilo prispevka za nosilca v celoti opravi klavnica.

Za več informacij o načinu zbiranja prispevka, obračunu in nakazilu je ministrstvo pripravilo **Navodila za zavezanca za zbiranje prispevka** v obeh sektorjih: <http://lokalna-kakovost.si/pridelovalcein-predelovalce/>

Začetek plačevanja prispevka

Predvidoma v prihodnjih mesecih, in sicer **prvi dan naslednjega meseca, ko bo Evropska komisija podala dokončno soglasje k shemi zbiranja prispevka in izvedbi promocije**. Natančen datum začetka bo ministrstvo **sporočilo preko medijev**, spletnega mesta ministrstva in informacijskih točk po Sloveniji.

Zaščitni znak »izbrana kakovost – Slovenija«

Da bi potrošnikom na prodajnih mestih olajšali izbiro v Sloveniji

pridelanih in predelanih proizvodov, je Slovenija vzpostavila **novo nacionalno shemo kakovosti »izbrana kakovost«**. Ta pridelovalec in predelovalec omogoča, da svoje kakovostne proizvode certificirate in enotno označite z znakom »izbrana kakovost – Slovenija«. S tem potrošniku sporočite poreklo osnovne surovine in državo predelave. Država bo zaščitni znak še posebej promovirala in poskrbela, da bodo potrošniki informirani o **višji kakovosti označenih proizvodov, njihovi redni kontroli** ter jamstvu, da so **pridelani in predelani v Sloveniji**. Proizvodi, označeni z znakom »izbrana kakovost – Slovenija«, bodo na policah trgovin tako **bolj vidni in prepoznavni**.

Sektorja sta že predlagala t. i. specifikacijo, ki opredeljuje posebne lastnosti pridelave in predelave oz. višje kakovostne parametre za mleko in goveje ter perutninsko meso. Te boste morali izpolnjevati pridelovalci in predelovalci, ki boste želeli pridobiti zaščitni znak. Specifikacija je trenutno v postopku potrditve na kmetijskem ministrstvu. Pridelovalci in predelovalci boste lahko začeli s certificiranjem takoj, ko bo specifikacija potrjena. Oba sektorja sta si zadala cilj, da bi bili prvi označeni proizvodi na policah trgovin proti koncu letošnjega leta. Pomembno je, da se čim več proizvajalcev čimprej certificira in pridobi znak »izbrana kakovost«, saj se bo promocija označenih proizvodov začela šele, ko bo na trgu dosežen prag označenih proizvodov, pridelanih in predelanih v Sloveniji, in sicer za meso 10 odstotkov, za mleko pa 9 odstotkov.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

Dodatne informacije <http://lokalna-kakovost.si/pridelovalcein-predelovalce/> in **informacijske točke** po Sloveniji:

Za nosilce kmetijskih gospodarstev			
Centralna JKSS Anton Jagodic	KGZS, Gospodinjska ulica 6, 1000 Ljubljana	(01) 513 67 10	anton.jagodic@kgzs.si
Centralna JKSS Gabriela Salobir	KGZS, Gospodinjska ulica 6, 1000 Ljubljana	(01) 513 66 34	gabrijela.salobir@kgzs.si
Gorenjska regija Milena Črv	KGZS Zavod Kranj, Cesta Iva Slavca 1, 4000 Kranj	(04) 280 46 28	milena.crv@kr.kgzs.si
Za zadruge			
mag. ANITA JAKUŠ	Zadružna zveza Slovenije, z.o.o., Miklošičeva 4, 1000 Ljubljana	(01) 244 13 60	info@zzs.si anita.jakus@zzs.si
Za živilsko-predelovalna podjetja			
Barbara Rupnik	Sekretarka Sektorskega odbora za mlekarstvo (GZS)	(01) 589 82 92	barbara.rupnik@gzs.si
Ana Ahčin	Sekretarka Sektorskega odbora za meso (GIZ mesne industrije)	(01) 565 92 45	giz.mi@siol.net
Iris Ksenija Brkovič	Sekretarka Sekcije živilskih dejavnosti pri OZS	(01) 583 05 66	iris.brkovic@ozs.si

VABILO

V četrtek, 9. 6. 2016, ob 10. uri
na **Gospodarskem razstavišču, dvorana Povodni mož**,
vabimo na javno predstavitev poteka zbiranja
prispevka za promocijo in sheme »izbrana kakovost – Slovenija«.

Vabljeni zavezanca, ki bodo morali obračunavati in nakazovati prispevek za promocijo v sektorju mleka in mesa: kmetije z dopolnilno dejavnostjo, zadruge, mlekarnice in klavnice in vsi, ki želijo označiti svoje proizvode z označbo »izbrana kakovost – Slovenija«.

Obvezne prijave:

do petka, 3. junija 2016, po e-pošti: promocija.mkgp@gov.si.

Priznanje kamniškimi arhitektom

JASNA PALADIN

Kamnik – Mladi arhitekti, ki so bili zadnjih sedem let združeni pod imenom Skupina Štajn, od začetka letošnjega leta pa se v svojih prostorih na kamniški Šutni z vse bolj zahtevnimi projekti predstavljajo kot Štajn arhitekti, so se pred dnevi razveselili častnega priznanja na mednarodnem idejnem natečaju za unikatno idejo prenove stare bolnišnice v Benetkah. Njihova rešitev (v ekipi so sodelovali tako arhitekti kot tudi študenti iz Kamnika in Domžal) je bila med 58 prispelimi predlogi s strani mednarodne komisije spoznana za zelo kakovostno in inovativno, saj na problem odgovarja na zelo nenavaden, a hkrati uresničljiv način.

»Po mnenju ocenjevalcev je ideja zanimiva zaradi navezovanja na lokalni

kontekst, odpiranja novih prometnih povezav z okolico, vzpostavljanja riviere in osredotočanja na beneški bienale. Predlagali smo, da bi na tem območju potekal študentski bienale, tako arhitekturni kot tudi umetniški. Središče njegovega dogajanja bi bili študentski paviljoni, ki bi jih postavili študenti raznih svetovno znanih univerz. S tem bi pritegnili obiskovalce, ki obiščejo dogodek in Benetke, na podlagi tega pa seveda pridobili potrebna sredstva za revitalizacijo območja,« pravi Sinan Mihelčič, vodja Štajn arhitektov, ki si želi podpore javnosti, da bi prišlo tudi do realizacije projekta. »Prav tako upamo, da bo naše znanje pripomoglo tudi k investicijam v številna podobna zapuščena območja v Kamniku, Domžalah in drugod po Sloveniji,« še zaključuje.

Na domžalski garažni hiši uredili plezalno steno

Domžale – Občina Domžale je svojemu namenu predala novo plezalno steno, ki so jo v sklopu ureditve okoliškega parka namestili na vzhodni fasadi lani odprte garažne hiše Center Domžale P+R. V naložbo so vložili okoli 45 tisoč evrov. Plezalna stena je namenjena širšemu krogu uporabnikov vseh starosti, tako začetnikom kot aktivnim plezalcem in tekmovalcem, ter prirejanju tekmovanj v športnem plezanju. Stena je visoka slabih deset metrov, varno plezanje pa omogočajo sidrišča na vrhu stene, ki omogočajo, da se plezalci lahko strehe objekta spustijo dol.

Nova plezalna stena v Domžalah je namenjena najširšemu krogu uporabnikov. / Foto: Miha Ulčar

Že druga trgovina Spar v Žireh

Žiri – Potem ko so pred slabim mesecem v Žireh dobili prvo Sparovo trgovino, se ji je včeraj pridružila še ena. Novo Sparovo franšizno trgovino SPAR partner Žiri je tudi tokrat odprlo podjetje M SORA v sodelovanju s SPAR Slovenija. Trgovina se razprostira na 464 kvadratnih metrih površine, v njej pa je osem zaposlenih. Pred trgovino je na voljo dvanajst parkirnih mest.

Kino na prostem v Goričanah

Goričane – Turistično društvo Goričane - Vaše od danes, 3. junija, do nedelje, 5. junija, prireja kino na prostem. Danes si boste ob 21.30 lahko ogledali film Denarne igre, ob 23.30 pa se bo začel film Sosed 2. Jutri bo ob 21.30 Angry birds film, ob 23.30 pa Houston, imamo problem. V nedeljo bodo predvajali en film, in sicer Planet samskih ob 21.30. Vstopnina je štiri evre. V primeru dežja bodo filmi prestavljeni na naslednji konec tedna. Informacije: Jakob Knific (040 653 717).

Knjižnice na kolesih

Slovenski bibliobusi – knjižnice na kolesih po slovenskih cestah dnevno vozijo okoli 75 tisoč enot gradiva in na ta način knjigo približajo tistim, ki so jim knjižnice težje dostopne.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kamnik – Pretekli konec tedna je v Kamniku potekal 19. festival in strokovno posvetovanje potujočih knjižnic, ki sta ga organizirali Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik ter Sekcija za potujoče knjižnice pri Zvezi bibliotekarskih društev Slovenije (ZBDS). Udeležilo se ga je 15 bibliobusov. Poleg dvanajstih slovenskih, tudi dva hrvaška in en madžarski.

Glavni namen potujočih knjižnic, je približati knjige tistim, ki so jim knjižnice težje dostopne. Kot je dejala predsednica Sekcije za potujoče knjižnice pri ZBDS Tjaša Mrgole Jukič, se bibliobusi ustavljajo pred osnovnimi šolami, vrtci in domovi starejših občanov, stojijo pa tudi pred zapori in drugimi zavodi ter obiskujejo oddaljene vasi.

Bibliobusi se ustavljajo na 712 postajališčih v 86 občinah in letno prevozijo več kot sto

Dvanajst slovenskih knjižnic vozi okoli 75 tisoč enot gradiva. / Foto: Aleš Senožetnik

tisoč kilometrov. Po slovenskih krajih prevažajo okoli 75 tisoč enot gradiva in imajo več kot 17 tisoč članov. Po besedah Brede Podbrežnik Vukmir, direktorice Knjižnice Franceta

Balantiča Kamnik, je uporabniška izkušnja na bibliobusih bolj osebna, saj knjižničarji na terenu dobro poznajo navade bralcev, ki jih dlje časa obiskujejo. Med slovenskimi vozita

tudi dve gorenjski knjižnici na kolesih. En kombi delita Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik ter Knjižnica Domžale, drugega imajo v tržiški knjižnici.

Cerklje nič več zadolžene

V Cerkljah so sprejeli rebalans proračuna, da bodo lahko čimprej v celoti povrnili kredit. Letos ga bodo skupaj odplačali kar 1,9 milijona evrov.

ANA ŠUBIC

Cerklje – Potem ko so na aprilski seji cerkljanski občinski svetniki z rebalansom proračuna zvišali sredstva za odplačilo kredita na 1,6 milijona evrov, so minulo sredo na zadnji seji potrdili nov rebalans, s katerim so predvideli, da že letos v celoti povrnejo posojilo občine, skupaj kar 1,9 milijona evrov. Župan Franc Čebulj se je za tak predlog odločil, ker se je izkazalo, da bodo nekatere investicije stale manj od projektantskih vrednosti,

ki so jih predvideli v proračunu, zato imajo na računu dovolj denarja za odplačilo posojila v celoti. S tem se bodo izognili negativnim obrestim za pozitivno stanje na računu in stroškom obresti za posojilo. Čeprav so s prvotne 2,7-odstotne obrestne mere prišli na 1,5-odstotno, se županu to še vedno zdi drago: »Gospodarjeje je, da občina kredit v celoti poplača. Če bo treba, bomo raje zaposlili za novega. Prepričan sem, da bo cenejši.«

Z rebalansom so se proračunski prihodki povečali za

700 tisoč evrov, na kolikor je ocenjeno plačilo komunalnega prispevka za letališko cono, in po novem znašajo 8,8 milijona evrov, odhodkov pa načrtujejo 426 tisoč evrov več kot prej oz. skupno nekaj manj kot devet milijonov evrov. Proračunski primanjkljaj v višini 163 tisoč evrov bodo kriili s prenosom neporabljenih sredstev iz preteklih let. Medtem ko so se tekoči odhodki zmanjšali za 282 tisoč evrov, je investicijskih odhodkov za 743 tisoč evrov več. Na novo so predvideli 718 tisoč evrov

za izgradnjo vodovoda od nogometnega centra v Velesovem do poslovne cone na letališču. Kot je pojasnil župan, se je pojavil nov investitor, avstrijska družba, ki kupuje pet hektarov veliko zemljišče in naj bi že decembra ali januarja potrebovala zgrajen vodovod. Občina se bo investicije lotila po prejemu komunalnega prispevka, ki naj bi ga investitor plačal vnaprej.

Za 38.500 evrov so zmanjšali sredstva zavodu za turizem, so pa predvideli 25 tisoč evrov za nakup žaluzij v Petrovčevi hiši. Predvideli so tudi 12 tisoč evrov za plačilo pogodbenega izvajalca, ki bo pospešil izdajo odločb o odmeri komunalnega prispevka za priklop na kanalizacijo. Po novem načrtujejo tudi prodajo 145 delnic Gorenjske banke.

Grobnici nadeli novo podobo

MATEJA RANT

Visoko – V preteklih mesecih so povsem obnovili Tavčarjevo grobnico s kapelico na Visokem. Obnove sta se lotili potomki Tavčarjeve rodbine, sestre Metka Zorc in Ruda Zorc Pleskovič. Uredili so tudi stopnišče in dostopno pot do grobnice. Celotna obnova je bila skupaj z restavratskimi deli vredna slabih dvajset tisoč evrov. Pretekli petek je ljubljanski

Foto: Primož Pičulin

pomožni škof Anton Jamnik v spremstvu poljanskega župnika Jožeta Stržaja poskrbel tudi za blagoslov obnovljene grobnice Tavčarjeve rodbine. V grobnico bodo v prihodnje vrnili še kip Ivana Tavčarja, ki so ga pred dvema letoma nepridipravi ukradli. Obenem so se Tavčarjevi potomci odločili, da bodo lastništvo grobnice prenesli na Občino Gorenja vas - Poljane, ki je tako postala lastnica vseh objektov na Visokem.

Minimundus - mali svet v novi podobi

Celovski Minimundus so v preteklih dveh letih popolnoma prenovili in je zdaj odprt vse leto. V novo zgrajenih prostorih je v dveh nadstropjih na ogled 22 sodobnih postaj z različnih tematskih področij. Veliko pozornosti so posvetili doživetjem, ki jih omogoča sodobna tehnologija. Seveda pa si obiskovalci Minimundusa v približno treh urah lahko ogledajo tudi 156 svetovnih znamenitosti.

Obisk novih postaj in interaktivno doživetje v novo zgrajenih pokritih prostorih Minimundusa nudi obiskovalcem popolnoma nove možnosti sprostitve. Seveda pa se gostje lahko sprehodijo po znanem parku, ki se razprostira na 26.000 kvadratnih metrih. V njem so na ogled modeli najlepših gradbenih čudežev, ladij in vlakov s celega sveta. Vsi modeli so zgrajeni v razmerju 1 : 25. Če so tehnične razmere to dopuščale, so pri gradnji uporabili izvirne materiale, npr. marmor.

Ob ogledu se lahko obiskovalci spočijejo na eni od številnih klopi ali pa obišejo novo restavracijo oziroma kavarno, kjer ne bodo prikrajšani za kulinarčne užitke. Ko se ob počitku nenadoma začne tresti zemlja, se vse oči uprejo v vesoljsko plovilo space shuttle. Tik pred startom je napetost največja: 10, 9, 8 ...

Fotografija zgoraj: Blejski otok in Blejski grad
Fotografija levo: Stephansdom na Dunaju
Fotografija desno: Razgledni stolp na Jedovcvi

Minimundus – mali svet ob Vrbskem jezeru
A-9020 Klagenfurt am Wörthersee/
Celovec ob Vrbskem jezeru
Villacher Strasse 241,
tel.: +43 (0)463 21194-0
e-pošta: info@minimundus.at
www.minimundus.at

Minimundus je odprt vsak dan. Do konca junija od 9. do 19. ure, v juliju in avgustu pa do 20. ure. Z obiskom Minimundusa vsak obiskovalec pomaga otrokom v stiski. Dobiček je namenjen dobrodelni organizaciji Rettet das Kind Kärnten/Rešite otroka Koroška, ki pomaga številnim otrokom, mladim in družinam v stiski.

Interaktivno doživetje v Minimundusu

Minimundus, največja atrakcija na avstrijskem Koroškem, se predstavlja v popolnoma novi podobi. Veliko pozornosti so posvetili doživetjem, ki jih omogoča sodobna tehnologija.

Manfred Maierhofer, dolgoletni sodelavec Minimundusa in župan občine Bilčovs, je s ponosom predstavil najnovejše pridobitve. V novo zgrajeni stavbi s skupno površino 1500 kvadratnih metrov je gostom v dveh nadstropjih na voljo 22 postaj. Interaktivna in fantazijska doživetja popeljejo obiskovalce skozi najrazličnejša področja našega planeta in vesolja. Tako si lahko na primer iz minija ogledajo London (na fotografiji).

Odslej lahko Minimundus obižete vse leto, popolnoma neodvisno od vremenskih razmer. Povsem nove možnosti doživetja, ki jih omogoča sodobna tehnologija, pa zagotavljajo, da bo obisk vsakokrat nekaj čisto posebnega. Seveda pa si gostje še vedno lahko ogledajo 156 čudovitih modelov na prostem. Zelo dobrodošla novost je tudi restavracija. Tako bo obisk Minimundusa tudi kulinarčno doživetje.

Ne bojte se kač!

Živalski vrt Reptilienzoo Happ leži v bližini znamenitega celovškega Minimundusa ob Vrbskem jezeru.

Če boste obiskali živalski vrt Reptilienzoo Happ v Celovcu, boste hitro izgubili strah pred plazilci. Dolge živali, prekrite z luskami in brez okončin, ki iztegujejo razcepljeni jezik, niso nič strašnega, ampak so čisto prijetne in prijazne. Ni treba, da vas ob dotiku živali oblije mrzel pot, sporočajo obiskovalcem sodelavci celovškega živalskega vrta Reptilienzoo Happ.

Živalski vrt Reptilienzoo Happ leži v neposredni bližini celovškega Minimundusa ob Vrbskem jezeru. V njem je združeno pravo bogastvo najrazličnejših plazilcev, dvoživk, žuželk in rib, kot so želve, žabe, piranje, pajki, škorpioni, legvani in krokodili ter kar 60 vrst kač – od kobre in mambe do klopotače in nam bolj znanih gadov in beloušk.

Ker se nekateri kač zelo bojijo, živali domujejo za centimeter debelim steklom.

Opazovanje je zato popolnoma varno. Da bi se ljudje znebili strahu pred njimi in spoznali pravo naravo kač, se obiskovalci živalskega vrta lahko kače dotaknejo, jo pobožajo in поблиže spoznajo njene posebnosti. Soočanje s strahom je najboljši način za to, da se ga znebite, pravijo v živalskem vrtu Reptilienzoo Happ. Del živalskega vrta je tudi park dinosavrov.

Celovski živalski vrt plazilcev Reptilienzoo Happ je odprt vsak dan med 8. in 18. uro.

Informacije:
T: +43(0)463/23 4 25
reptilienzoo@aon.at
www.reptilienzoo.at

Banksy privablja

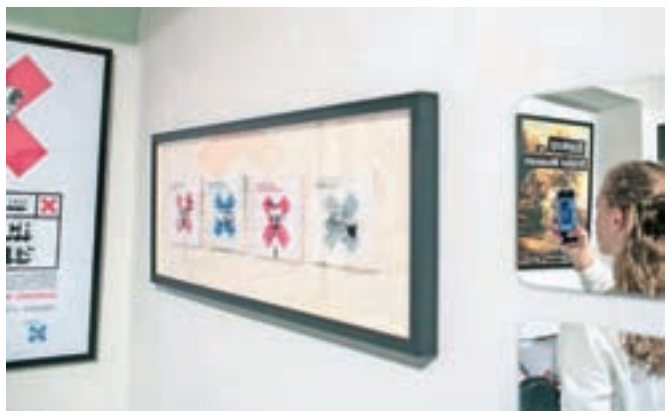
Dober odziv publike na torkovem odprtju razstave Thank Your For The Flowers (Banksy, hvala za rože) grafik, ovitkov plošč in plakatov uličnega umetnika Banksyja v Layerjevi hiši

IGOR KAVČIČ

Kranj – Dva meseca velikega pričakovanja od prve najave naprej, da bodo v Kranju na ogled nekatera originalna dela kontroverznega uličnega umetnika Banksyja, so v torek dobila svoj epilog v razstavi, ki je beležila odlični obisk „prvopristopnikov“. Publika, predvsem mladina pod štiridesetimi, je pridno čakala v vrsti za vstop v galerijo v prvem nadstropju, varovano z dvema varnostnikoma. Na razstavi je na ogled okrog petdeset Banksyjevih del, od originalnih grafik, ki so med obiskovalci dosegle še posebno pozornost, do oblikovanih ovitkov za plošče in zgoščenke in plakatov v tretji sobi galerije.

Grafike so kakopak neke vrste derivat motivov, ki jih

je grafitar najprej „objavil“ na zidovih. Če so tam last vseh, so grafike last kupcev. Ob tem, da so izdelane v 600 primerkih, je njihova visoka cena za koga mogoče presenetljiva. Kakorkoli že, anonimni zbiralec iz Gorenjske nam tokrat predstavlja nekaj najbolj znanih njegovih del, kot so Monkey Queen, Pulp Fiction, Toxic Mary, Mouse, Kate Moss, med ovitki za plošče recimo najdemo skupino Blur ... Poslikave Layerjevih učencev so oplemenitene z mapiranjem Banksyjevih grafitov avtorjev Jakoba Drmote in Domna Dolenca, na zaprtem balkonu galerije pa „Moving Graffiti“ srbskega umetnika ABVH-ja z Banksyjevimi podoba mi v GIF-formatu. Razstava bo na ogled prek poletja, ampak prej jo vidite, prej veste.

Za razstavo je na dan odprtja pričakovano veljalo precejšnje zanimanje. / Matic Zorman

Čipka je umetnost

V Galeriji Ivana Groharja Loškega muzeja so v sredo odprli razstavo Avtorska čipka Mire in Vide Kejžar. Ne le predstavitel kvaliteten vzorcev in čipk, tokrat je na ogled umetnost.

IGOR KAVČIČ

Škofja Loka – Tokratna postavitev je prva v sklopu interdisciplinarnega razstavnega projekta Vmesni prostor, ki v okviru Loškega muzeja povezuje tri razstave in priložnostno vitrino. Projekt se vključuje tudi v širše dogajanje ob 17. Svetovnem čipkarskem kongresu, ki bo konec meseca potekal v Ljubljani. »Gre za serijo razstav, ki tvorijo skupno zgodbo naše etnološke dediščine in sodobnega oblikovanja. Ob zaključku bo izšel tudi katalog, v katerem bomo vse razstave še enkrat povezali v eno,« je uvodoma povedala direktorica Loškega muzeja Saša Nabergoj, loški župan Miha Ješe pa je k muzejskim projektom dodal še dva dogodka, povezana s čipko – dan poprej so namreč odprli razstavo v Rokodelskem centru DUO, prihodnji petek pa jo bodo še v Sokolskem domu. Pred polno galerijo prvih obiskovalcev razstave je tudi obudil lasen spomin na odlično likovno pedagoginjo Miro Kejžar (1926–2002) in potrdil velik prispevek Vide Kejžar pri delu pedagoginje v OŠ Jela Janežiča.

Pričujoča razstava namreč prikazuje del bogatega opusa avtorske čipke, ki sta ga ustvarili mati in hči, Mira in Vida Kejžar. »Vse od ideje do vzorca, izbire klekljarskih tehnik in sukanca do končne izdelave je v celoti njuno avtorsko delo,« je ob razstavi povedala kustosinja razstave Mojca Šifrer Bulovec. »Obe sta pomembni avtorici vzorcev za čipke. Mira je že kot mlada deklca v Zgornjih Danjah, od koder

Kustosinja razstave Mojca Šifrer Bulovec in Vida Kejžar ob delu razstave, ki govori o sodobni uporabnosti čipke. / Foto: Iza Sladič

izhaja, za sovaščane preri-sovala vzorce, pozneje pa je risala avtorske vzorce za podjetje DOM, svoje učence in druge naročnike, njena hči Vida pa je prve avtorske vzorce narisala za svoje diplomsko delo. »Kot meni Vida, so vzorci stvar navdih, obe avtorici pa črpata iz bogate zakladnice klekljarske dediščine. Pogosti izrisani motivi iz rastlinskega in živalskega sveta, šopki rož, narcise, trave v vetru, cvetoče drevo, polžki na pesku, jaslice ... »Pri tem Vida prisega na minimalizem, stilizacijo motiva, enostavne linije ter učinkovito kompozicijo v razmerju polnih in praznih prostorov,« še dodaja Šifrer Bulovec.

Razstava se na desni strani galerije začne s čipkami Mire Kejžar, se v nadaljevanju bere z življenjepisma obeh avtoric, ki mu na

levi strani galerije in v drugi sobi sledijo dela Vide Kejžar. »Mislim, da razstava na lep način predstavlja tako mamino kot moje delo. Obe, že mama, jaz pa še posebno, sva želeli dvigniti likovni nivo čipke, vedno sva želeli malo zrasti iz same obrti. Vese-la sem, ko ljudje rečejo, da je moja čipka prepoznavna, da vidijo, da je drugačna,« pove Vida Kejžar in dodaja, da je težko izbrati med številnimi deli, ker je nanje tudi čustveno navezana, hkrati pa vzorce in čipke sama še vedno ustvarja. Tako je pri postavitvi sodelovala z oblikovalcem razstave Mitom Gegičem, ki je pri postavitvi skrbel za pravo razmerje med kompozicijami in motivi. Na ogled sta postavljeni tudi ženski torbi, dizajnirani s klekljano mojstrovino, stekleničke za vodo ovite v čipko, lesene škatlice, rokovniki in tudi puloverji, okrašeni z

avtorsko čipko. »Čipka sama ne more živeti samo neke na steni ali v prtičkih. Če hočeš, da živi tudi med ljudmi, jo moraš vključevati v stvari, ki jih vsakodnevno uporabljaj,« razmišlja Vida, ki naslednikov ne vidi. Današnji otroci živijo v drugem svetu. Sama se je nekoč v mladih letih naučila številnih ročnih del, danes je v ospredju računalnik. Strinja se, da čas čipki ni preveč naklonjen. »Zato se zelo trudim, da bi čipko spravila še kam drugam. Življenjski slog je popolnoma drugačen, kot je bil včasih, materiali se spreminjajo, zato skušam iskati kakšen nov material, ne le tradicionalna lan in bombaž. Z novimi tehnologijami prihajajo novi materiali, zato jih uporabimo.« Razstava ni zgolj razstava kvalitetnih čipk, ampak je umetnost. Od nekoč in za prihodnje rodove.

Kamniški mesec fotografije

V okviru osmega festivala sodobne fotografije, ki poteka v Ljubljani, bodo letos na ogled tudi tri razstave v Kamniku.

IGOR KAVČIČ

Kamnik – Festival Fotonični trenutki – Mesec fotografije 2016 ponuja najboljši vpogled v dogajanje na področju sodobne fotografije na območju srednje in jugovzhodne Evrope. Ustanovljen je bil leta 2005 kot prvi mednarodni festival sodobne fotografije v jugovzhodni Evropi, letos pa tematsko sledi sloganu »fotografija v soočenju z zgodovino«. Letos z organizatorjem, to

je ljubljanska Galerija Photon – center za sodobno fotografijo, s tremi razstavami sodeluje tudi Foto klub Kamnik. Odprtje vseh treh razstav bo v sredo, 8. junija. Ob 19. uri se bo najprej kolektiv Foto kluba Kamnik na Glavnem trgu predstavil z razstavo Drevesa Kamnika. Gre za dokumentarni projekt kolektiva avtorjev, ki želijo objektivno predstaviti posamezna drevesa iz svojega lokalnega okolja. Člani Foto kluba Kamnik že deseto leto prirejajo

razstavo na prostem z naslovom Oko Kamnika.

Ob 20. uri bo na Malem gradu sledilo odprtje razstave Kamči. Gre za sodelovanje med člani Fotokluba Kamnik in fotografom Petrom Rauchom. Kamči je spaka, natančneje nestvor, ki tava po Kamniku, domačem kraju sodelujočih avtorjev, in vsak od njih ga tako ali drugače zalezuje, mu nastavlja pasti in ga skuša bodisi ukrotiti bodisi izgnati. Sodelujejo fotografi Jana Nakrst Dragaš,

Blaž Janežič, Katja Jeras, Dušan Letnar, Simon Podgoršek in Aleš Senožetnik.

Ob 21. uri bo v Domu kulture Kamnik sledila še razstava z naslovom Štafeta mladosti avtorice Olje Triaške Stefanović. V projektu z naslovom Štafeta mladosti se fotografinja osredotoča na pot štafete, nekdanjega praznovanja mladosti in sožitja med različnimi narodi Jugoslavije. To je zgodba o neki državi in njenem koncu. Razstava bodo na ogled do 8. julija.

Jennifer Haley:
Podsvet

Vladimir Vladimirovič
Majakovski:
Stenica

Vpis abonmajev
6. – 18. junij

Prešernovo?

ŠERAN

Ingmar Villqist
(Jarosław Świercz):
Helverjeva noč

Sezona 2016/2017

Prešernovo!

Spiro Scimone:
Dol

Branislav Nušić
Žalujoci ostali

prešernovo
gledališče
kranj

Anže Kopitar spet doma

Najboljši slovenski hokejist Anže Kopitar ima po vrnitvi iz ZDA veliko načrtov tudi za letošnje poletje, saj mu po novi pogodbi z ekipo Los Angeles Kings ne manjka tudi drugih izzivov.

ANDRAŽ SODJA

Bled – Slovenskemu hokejskemu asu Anžetu Kopitarju je zgodnji izpad z ekipo Los Angeles Kings v prvem krogu končnice severnoameriške hokejske lige NHL prinesel nekoliko daljše počitnice, kot je pričakoval. Kot je povedal na že tradicionalni tiskovni konferenci po vrnitvi iz ZDA, pa mu novih izzivov ne manjka, saj bo novo sezono začel z reprezentančnimi obveznostmi, eksperimentalnim svetovnim pokalom, po spremembah, ki se v zadnjih tednih odvijajo v matični ekipi Los Angeles Kings, pa se mu morda obeta tudi kapetanska oznaka, saj so jo dosedanjemu kapetanu Dustinu Brownu odvzeli.

Letošnjo Kopitarjevo sezono v ligi NHL je zaznamoval podpis nove osemletne pogodbe: »Tudi za moja pričakovanja se je vse skupaj malo zavleklo. Če bi rekel, da ni bilo nič narobe, bi se zlagal. Imel sem skrbi, a sem vseskozi

Anže Kopitar je na Bledu spregovoril o minuli sezoni pa tudi o načrtih.

menil, da se bo vse uredilo, kot se je. Če pogledam zdaj, so bile skrbi odveč,« je dejal Kopitar, ki bo pri Los Angelesu ostal še osem sezon, sicer pa je v dresu Los Angeles Kings odigral že deset sezon. Z doseženim v deseti sezoni sicer ni najbolj zadovoljen, saj so bili po rednem delu tekmovalja med najboljšimi: »Redni del je bil eden najboljših doslej. V končnico smo se uvrstili, ko je bilo še deset tekem do konca. Razočaranje

pa je vedno, ko padeš, saj ko enkrat osvojiš pokal, bo razočaranje – ne glede na to, kdaj izgubiš, v konferenčnem finalu ali finalu.« Kopitarjevo ekipo so v prvem delu končnice izločili San Jose Sharks, ki se ravno v teh dneh za Stanleyev pokal merijo s Pittsburgh Penguins.

Kopitar je tudi letos nominiran za nagrado selke za napadalca z najboljšimi obrambnimi dosežki, a je poudaril, da bi vsakdo v ligi

takšno nagrado brez pomsleka zamenjal za Stanleyev pokal. Vprašanem o morebitnem kapetanskem položaju se ob spremembah v ekipi ni mogel izogniti, čeprav o njih še ni bil obveščen: »Tudi če dobim oznako C na dres, se ne bom spremenil. Ne bom igral klovna v garderobi, ne bom se drl in zmerjal. Ker to nisem jaz.«

Kopitarju se pred začetkom nove sezone obetata tradicionalni dobrodelni turnir v golfu in hokejska akademija, ki jo pripravljata skupaj s Tomažem Razingarjem, v novo sezono pa bo zakoral z nastopom za slovensko reprezentanco na kvalifikacijah za olimpijske igre in z nastopom za selekcijo Evrope v svetovnem pokalu: »To je za ligo in igralce velik eksperiment. Vesel sem, da bom tam igral. Mi v Sloveniji – pa brez podcenjevanja – pač nikoli ne bomo konkurenčni Američanom ali Kanadčanom. Zdaj imam priložnost, da premagam ZDA ali Kanado, zato je to velik motiv.«

Naši kegljači drugi

VILMA STANOVNIK

Kranj – Prejšnji teden je v Koprivnici na Hrvaškem potekalo 16. evropsko prvenstvo slepih in slabovidnih v kegljanju. Nastopilo je 88 tekmovalk in tekmovalcev iz osmih držav, tudi naši pa so dosegli odlične rezultate. Največ vredna in težko pričakovana je bila zmaga na moškem ekipnem delu, član ekipe pa je bil tudi Marjan Žalar iz Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Kranj. Pri dekletih so zmagale Hrvatice, naše pa so bile

četrte. Za ekipo sta nastopili tudi članici Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Kranj Alojzija Pirc in Zdenka Benedik. Med posamezniki je Pirčeva v svoji kategoriji B2 osvojila peto mesto in bila peta v kombinaciji, Benedikova pa je bila v kategoriji B3 deveta. Marjan Žalar je bil v kategoriji B3 med posamezniki drugi, zmagal pa je v kombinaciji. Slovenci so skupaj osvojili 11 medalj, 4 zlate, 3 srebrne in 4 bronaste, ter zasedli drugo mesto takoj za Hrvatci. Leta 2017 bo 17. evropsko prvenstvo v Srbiji.

Marjan Žalar je osvojil zlato odličje skupaj z ekipo, bil prvi v kombinaciji in drugi posamično. / Foto: Sašo Dreven

V Domžalah je živahno

VILMA STANOVNIK

Domžale – Konec tedna so mladinci in kadeti NK Domžale v Novi Gorici odigrali zadnji tekmi sezone in v zrak dvignili pokala za naslov državnega prvaka. Ekipi sta posledično slavili tudi na skupni lestvici ter si drugo leto zapored priigrali nastop v mladinski ligi prvakov. V finale za naslov državnega prvaka se je uvrstila tudi selekcija do 15 let, ki se bo ta konec tedna pomerila z zmagovalcem vzhodnega dela lige U15,

Aluminijem iz Kidričevega. Tedni pa pri NK Domžale že sestavljajo člansko ekipo za novo sezono. Tako so do leta 2020 podaljšali sodelovanje z Gabrom Dobrovoljcem, triletno poklicno pogodbo pa so podpisali tudi z doma vzgojenim 18-letnim Dominikom Ivkičem. Ob Kamniško Bistrici se vrača Luka Žinko, 33-letni zvezni igralec pa bo član rumene družine najmanj dve leti. Domžalčani so v svoje vrste dobili še 25-letnega krilnega napadalca Luko Volariča, ki je pogodbo podpisal za tri leta.

Po Gorah gorski tekači na Ratitovec

Kranj – Peter Lamovec (Salomon, ŠD Tabor Žiri) in Ana Čufer (KGT Papež) sta zmagovalca druge tekme Pokala Slovenije v gorskih tekih, ki je bila v Gorah nad Idrijo in je štela za državno prvenstvo gor-dol v gorskih tekih. Poleg tega je bila izbirna za sestavo reprezentance za evropsko prvenstvo. Tretja pokalna tekma bo v nedeljo, 5. junija, z 21. Tekom na Ratitovec v organizaciji AD Železniki, ki bo štela za državno prvenstvo v teku navkreber in za veterane. Start teka za člane in veterane bo v Železnikih (ob 9.30), za članice, veteranke in mladince v Podlonku (ob 9.30), za mladinke na Prtovču (ob 9.30), otroški teki pa bodo v Železnikih s starti med 10.30 in 11.40. Organizatorji organizirajo tudi rekreativni tek za posameznike in ekipe, katerega start bo ob 9.30 na Prtovču.

Krvavec trail vikend

Krvavec – V soboto in nedeljo je potekal Krvavec trail vikend. V soboto je potekala tekma vertikal, v nedeljo pa še sky race na 11 in 21 km. Skupni zmagovalca je Luka Mihelič (KGT Papež). Tekmo vertikal od spodnje postaje gondole za Krvavec do vrha Zvoha je v moški konkurenci dobil Simon Alič (ŠD Nanos), v ženski Karmen Klančnik (ŠD Naklo, La Sportiva), na 11 km po krvavskih planinah sta bila najhitrejša Tone Karničar (GRS Jezerko) in Klara Meglič (TSK Olimpik), na 21 km pa Luka Mihelič in Katja Kegl Vencelj.

Vaterpolisti bodo napolnili bazen

Od danes do nedelje bo v Kranju potekal mednarodni vaterpolski turnir za kadete, prav tako pa sta jutri in v nedeljo na sporedu povratni tekmi za naslov članskih državnih prvakov in tretje mesto.

JOŽE MARINČEK

Kranj – V sredo so vaterpolisti odigrali prvi tekmi končnice državnega članskega prvenstva. Na bazenu Kodeljevo so vaterpolisti ljubljane Slovana, ki tudi branijo naslov državnega prvaka, in vaterpolisti kranjskega Triglava odigrali prvo tekmo za naslov prvaka, ki se igra na tri zmage. V izenačenem boju so se na koncu zmage veselili domačini, ki so zmagali s 7 : 6 (2 : 0, 2 : 2, 2 : 2, 1 : 2). Kranjčani so nekoliko slabše začeli in dovolili ljubljancem, da povedejo s 3 : 0. V nadaljevanju so se le zbrali in začeli loviti vodstvo domačinov. To jim je dobro uspelo. Najprej je zadel

Andrej Ančimer, nato Primož Troppan in Tomaž Mihelič. Ko domačini niso izkoristili prednosti dveh igralcev, je za 4 : 4 zadel Čedomir Todič. Z dvema zaporednima zadetkoma domačinov je tem uspelo ponovno pobegniti. Benjamin Popovič je nato z dvema zadetkoma še držal korak zaostanka, za kaj več pa je nato zmanjkalo časa. Druga tekma bo na sporedu jutri, v soboto, v pokritem olimpijskem bazenu v Kranju, začela pa se bo ob 20.30.

V prvi tekmi končnice za končno tretje mesto pa so vaterpolisti Kopra 1958 z 10 : 5 premagali vaterpoliste Kokre. Drugo tekmo bodo odigrali v nedeljo v Kranju. Srečanje v

pokritem olimpijskem bazenu se bo začelo ob 15. uri. Ekipi igrata na dve zmagi.

Od danes do torka pa bo v Kranju potekal tudi tradicionalni mednarodni vaterpolski turnir Tristar - Snežak, ki ga vsako leto organizira AVK Triglav Kranj. Letošnji, namenjen mladim vaterpolistom, rojenim leta 2000 in mlajšim, je po zasedbi moštev do sedaj najmočnejši. Po dva kluba prihajata iz Hrvaške (VK Opatija in VK Medveščak Zagreb), dva iz Srbije (VK Crvena zvezda Beograd in VK Becej), po eden iz Španije (CN Barcelona) in Slovenije (AVK Triglav Kranj).

»Glede na to, da bodo prisotni klubi iz Srbije, Hrvaške in

Španije, je to prav gotovo eden najmočnejših klubskih turnirjev v Srednji Evropi,« je povedal sekretar AVK Triglav Kranj in trener vaterpolskega kluba Triglav Tadej Peranovič ter dodal: »v treh dneh se nam obeta veliko zanimivih bojev. Poskrbeli smo tudi za dogajanje okoli bazena, tako, da bo druženje res prijetno.«

Danes se bodo tekme začele ob 10. uri, Triglavovi upi pa se bodo ob 13. uri pomerili z ekipo Medveščaka, ob 19. uri pa z ekipo Opatije. Jutri bodo Kranjčani ob 13. uri igrali z Barcelono, ob 18. uri pa z ekipo Crvene zvezde. Turnir se bo zaključil v nedeljo, ko bodo mladi Triglavovi upi ob 13. uri igrali z ekipo Bečaja.

Zadnji krog v Gorenjski nogometni ligi

JOŽE MARINČEK

Kranj – Potem ko so s tekmovalni končali nogometni prvi, drugi in tretji ligi, bodo zadnji krog sezone 2015/16 ta konec tedna odigrali še nogometni v Gorenjski nogometni ligi.

V torko so nogometni ekipi Kondor Polet in Jecom Sport DLN odigrali zaostalo tekmo 19. kroga. Boljši so bili nogometni Kondorja Poleta, ki so zmagali s 5 : 3. Prvak je znan že nekaj časa (Velesovo), tudi drugo mesto je že oddano (Ločan), a bodo zadnje tekme

prav tako zanimive, saj imata Visoko kot tretjevršena ekipa in JuRentA Bitnje kot četrtouvršena enako število točk. Tudi peto mesto še visi v zraku, saj Naklo za Niko Železniki zaostaja le za dve točki.

V skupini za obstanek bodo prvo mesto osvojili

nogometni Bohinja, saj je njihova prednost pred Preddvorom kar deset točk. Bo pa zanimivo spremljati, kako se bodo odrezala preostala moštva. Pari zadnjega kroga so: danes ob 18. uri Naklo – Ločan Škofja Loka, jutri ob 18. uri pa še Velesovo – JuRentA Bitnje, FC Podbrzje Jecom Sport DLN, Bohinj – Preddvor, Kondor Polet – Britof in Visoko – Niko Železniki.

K

KOMENTAR
CVETO ZAPLOTNIK

Skromna volilna udeležba odpira vrsto vprašanj

Volitve v svet Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije in v svete trinajstih območnih enot, ki so potekale prejšnjo sredo in v nedeljo, je zaznamovala zelo skromna volilna udeležba. Na državni ravni je bila med kmeti 6,75-odstotna in med kmetijskimi podjetji, zadrugami in drugimi pravnimi osebami 17,33-odstotna, na Gorenjskem pa med kmeti 8,31-odstotna in med pravnimi osebami 3,73-odstotna.

Formalno je vse v redu, zbornica, ki je po številu članov največja stanovska organizacija kmetov v Sloveniji, bo tudi ob tako skromni udeležbi, najnižji v dosedanjih zgodovini zbornice, dobila nove organe – osrednji svet in svete območnih enot, vendar pa to odpira vrsto vsehbinskih vprašanj. Je nizka udeležba odraz tega, da se je položaj v kmetijstvu in gozdarstvu kljub prizadevanjem zbornice za ureditev pravičnih cenovnih razmerij v prehranski verigi še poslabšal? Razmere so zlasti kritične v pririji mleka, kjer se je povprečna odkupna cena v poldrugem letu

znižala približno za četrtno, in pri gospodarjenju z gozdovi, kjer je velika ponudba lesa zaradi žledoloma in pretirane razmnožitve lubadarja močno potisnila navzdol odkupne cene lesa. Ali volilna udeležba odraža tudi nemoč zbornice in kajpak celotne slovenske države, da vpliva na izvajanje Skupne kmetijske politike Evropske unije in na dogajanje na globalnem trgu, na katerem Sloveniji ob velikih »igralcih« pripada le ena od stranskih vlog? Je nizka volilna udeležba tudi protest proti ureditvi, po kateri je članstvo obvezno za vse, ki presegajo 106,88 evra katastrskega dohodka, torej tudi za male kmete, ki jim kmetijstvo in gozdarstvo ni glavna dejavnost? V preteklosti je bilo že več pobud o uveljavitvi prostovoljnega članstva v zbornici, tokratna volilna udeležba jih bo verjetno ponovno spodbudila, s tem pa tudi razprave o tem, kakšno zbornico potrebuje Slovenija – takšno, ki bo (vsaj formalno) zastopala vse slovenske kmete, kmetijska podjetja in zadrug, ali takšno, ki bo zastopala le zainteresirane.

Predstavitev izdelkov za obdelavo živinskih gnojil

CVETO ZAPLOTNIK

Selo, Gorje – Kmetijska svetovalna služba bo v četrtek, 9. junija, pripravila predstavitev izdelkov za obdelavo živinskih gnojil. Ob devetih dopoldne bo predstavitev na kmetiji Jožeta Sokliča, po domače Pri Povšinu, na Selu pri Bledu, poldrugo uro kasneje, torej ob pol enajstih, pa še na kmetiji Mirka Rimahazija, po domače Pri Repečniku, v Spodnjih Gorjah. Na kmetiji Povšin uporabljajo za zorenje živinskih gnojil izdelke Plocher in na Repečnikovi kmetiji izdelke Glenor, na obeh kmetijah pa bo možno videti učinke delovanja posameznih pripravov.

Na ogled evropske razstave črno-belih krav

Kranj – Društvo rejcev govedi črno-bele pasme v Sloveniji bo od 14. do 19. junija sodelovalo s šestimi kravami na evropski razstavi krav črno-bele pasme v Colmarju v Franciji, ob tej priložnosti bo tudi pripravilo tridnevno strokovno ekskurzijo. Prijave sprejema še danes, v petek, strokovna vodja za črno-belo pasmo dr. Marija Klopčič na telefonski številki 041 546 484 ali na elektronski naslov marija.klopccic@bf.uni-lj.si, cena je 250 evrov. Udeleženci si bodo med drugim ogledali tekmovanje mladih rejcev, razstavo najlepših krav črno-bele pasme, tekmovanje državnih ekip in še dve kmetiji s črno-belo pasmo krav iz okolice Strasbourga.

Glasovale niso niti vse kmetijske zadrug

Od 134 gorenjskih kmetijskih podjetij in zadrug, ki so članice Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, jih je glasovalo le pet. Kdo jih bo zastopal v svetu zbornice, naj bi z žrebom določili danes.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Na volitvah v svet Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS) in v svete trinajstih območnih enot, ki so potekale prejšnjo sredo in v nedeljo, je bila zelo skromna volilna udeležba. Od 90.801 kmetov in drugih fizičnih oseb, ki so člani zbornice in so imeli volilno pravico, jih je volilo le 6133 ali 6,75 odstotka, od 1454 podjetij, zadrug in drugih pravnih oseb, ki se pretežno ukvarjajo s kmetijsko, gozdarsko ali ribiško dejavnostjo, je oddalo svoj glas le 252 volilnih upravičencev ali 17,33 odstotka.

Na Gorenjskem se je od 6799 kmetov in drugih fizičnih oseb volitev v zbornico udeležilo le 565. / Foto: Tina Dokl

Na Gorenjskem je bila volilna udeležba kmetov 8,31-odstotna in je bila nad slovenskim povprečjem, zato pa je bil odziv podjetij, zadrug in drugih pravnih oseb drugi najnižji med trinajstimi volilnimi enotami v državi: od 134 pravnih oseb jih je oddalo svoj glas le pet – niti ne vse kmetijske in kmetijsko gozdarske zadrug, ki delujejo na Gorenjskem. Volilna udeležba je bila tudi bistveno slabša kot na volitvah pred štirimi leti, ko je bilo možno tudi glasovanje po pošti; takrat je bila med kmeti na državni ravni 16,33-odstotna in v kranjski enoti 19,32-odstotna, med

Dušan Pintar / Foto: Gorazd Kavčič

podjetji, zadrugami in drugimi pravnimi osebami na državni ravni 24,24-odstotna in na Gorenjskem 32,85-odstotna. Kot so pojasnili na zbornici, je za nizko volilno udeležbo verjetno več tako objektivnih kot subjektivnih razlogov, o katerih lahko samo ugibajo. »V Sloveniji je na splošno slaba volilna udeležba, še zlasti na referendumih, pri tem pa je treba upoštevati, da ima zbornica za svoje volitve manj kot desetin volišč, kot jih je sicer na državnih volitvah. Letos je bilo 252 volišč, kar pomeni, da so imeli volivci do volišča lahko tudi več kot deset kilometrov, kar je bila seveda oteževalna okoliščina, a več volišč si zbornica zaradi stroškov ni mogla privoščiti.«

Od 59 članov sveta zbornice je 58 imen že znanih, med njimi so tudi trije z Gorenjskega – Janko Jeglič iz Podbrezj, Tomaž Šifrer iz Žabnice in Dušan Pintar iz Gorenje vasi, zadnjega člana bo volilna komisija predvidoma danes, v petek, določila z žrebom. V »bobnu sreče« bosta kandidata gorenjskih kmetijskih podjetij in zadrug, ki sta dobila enako število glasov – Marijan Roblek, kandidat KGZ Škofja Loka, in Janez Porenta, ki ga je za članstvo v svetu predlagala KGZ Sloga Kranj. V enajstčlanskem svetu kranjske območne enote zbornice bo v primerjavi s prejšnjo sestavo sedem novih imen – Zvonko Dolinar iz Stare Oselice, Jakob Korečan iz Podbrezj, Peter Krek iz Selc, Dušan Pintar iz Gorenje vasi, Janez Šebat iz Smokuča, Boris Kunšič iz Pernikova in Viktor Markelj iz Potoka, že v prejšnjem mandatu pa so bili člani sveta: Ivan Tičar iz Voklega, Peter Razinger iz Javorniškega Rovta, Janko Golorej iz Voklega in Zdravko Bogataj z Bukovice. Dušan Pintar je edini z Gorenjskega, ki bo v tem mandatu hkrati član sveta KGZS in sveta območne enote Kranj.

Določili karto poškodovanih gozdov

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – V Zavodu za gozdove Slovenije so v okviru priprav na izvedbo ukrepa programa razvoja podeželja »Naložbe v razvoj gozdnih območij in izboljšanje sposobnosti gozdov za preživetje« pripravili karto gozdov, ki bodo vključeni v območje, na katerem bodo lastniki lahko uveljavljali finančno podporo za odpravo škode po žledolomu in obnovo poškodovanih gozdov. V zavodu so v to območje vključili vse gozdove, pri katerih se je prirastni potencial zaradi žledoloma in čezmerne razmnožitve lubadarja zmanjšal za 20 odstotkov ali več. Takšnih gozdov je v Sloveniji 160.920 hektarjev, dodatno so k tej površini prišteli še 20.067 hektarjev, tako da skupna površina gozdov, za katero bodo

lastniki lahko uveljavljali finančno podporo, znaša 180.987 hektarjev, kar predstavlja 30 odstotkov celotne površine v žledolomu poškodovanih gozdov. Znotraj območja gozdov z več

kot 20-odstotnim zmanjšanjem prirastnega potenciala so tudi površine v žledolomu bolj ali manj poškodovanega mladega gozda brez lesne zaloge, v katerih bo zaradi poškodb treba izvesti

Lastniki gozdov lahko na karti preverijo, ali je njihov gozd vključen v območje, za katerega bodo lahko uveljavljali finančno podporo.

dodatna negovalna dela. Lastniki teh gozdov bodo v okviru razpisa, ki bo predvidoma objavljen letos, upravičeni do finančne podpore za sanacijo ujm. Do finančne pomoči za ureditev gozdnih vlak, potrebnih za sanacijo gozdov, so upravičene vlake, ki potekajo po območju z več kot 20-odstotnim zmanjšanjem prirastnega potenciala (na karti je to območje označeno z rdečo barvo), pa tudi tiste, ki vodijo na to območje in omogočajo sanacijo poškodovanih gozdov.

Karta območja za sofinanciranje sanacije poškodovanih gozdov je objavljena na spletni strani zavoda za gozdove, kjer so tudi objavljena tehnika navodila, kako za želeno parcelo preveriti, ali je vključena v to območje ali ne.

Brez ročnega dela ne gre

V Eti Kamnik bodo letos skoraj milijon evrov vložili v sklop naložb, ki zajemajo tudi večjo avtomatizacijo pakirnih linij.

JASNA PALADIN

Kamnik – Eta Kamnik je na trgu najbolj znana po predelavi hrane, a to pomlad so se po testni jeseni posvetili tudi liniji Grunt s svežimi vrtninami iz Slovenije.

»Lani septembra smo začeli s testnim pakiranjem, ko smo na trg poslali svežo solato in jušno zelenjavo, in ker je domača solata letos že zrasla, je linija aktualna tudi te dni. Jeseni smo testirali predvsem sebe, kako se znajdemo znotraj krajših rokov uporabe. Padli smo vsako luknjo, ki je bila na poti, a smo se pobrali. Naučili smo se, zdaj znamo in začnemo pakiranja sveže zelenjave, na katerem se povezujejo s

slovenskimi kmeti in zadrugami, opisala direktorica Ksenija Jankovič Banovšek, ki Eto vodi skupaj z direktorjem Markom Koničem. Slednji dodaja, da z linijo Grunt startajo na 20-odstotni tržni delež, da pa gre za tek na dolge proge in proces, saj morajo o kakovosti svojih novih proizvodov prepričati še končne kupce. Poleg tega so morali vložiti tudi v stroje in logistiko. »V drugi polovici letošnjega leta bomo izvedli sklop naložb v vrednosti skoraj milijon evrov. Ta sklop zajema čistilno rešitev, ki smo jo do sedaj imeli skupaj z bližnjim Svilanitom, avtomatizacijo pakirne linije in še nekaj drobnih izboljšav. V proizvodnji še vedno ostaja precej ročnega

Eto Kamnik vodita Marko Konič in Ksenija Jankovič Banovšek. / Foto: Tina Dokl

dela, saj brez tega pri hrani ne gre, kjer pa delo lahko poenostavimo, bomo to

naredili z avtomatizirano linijo,« pravi Konič in dodaja, da za zdaj ostajajo pri 150 zaposlenih.

Naložbe, ki jih nameravajo izpeljati letos, bodo prijavi tudi na evropske razpise, kjer računajo na do 35 odstotkov sofinanciranja, preostali denar bodo zagotovili iz lastnih sredstev.

Eto je nedavno obiskal tudi državni sekretar ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Marjan Podgoršek, ki je bil nad vidnim v proizvodnji navdušen. Kaj pa od vlade pričakuje v Eti? »Naš vsakdanjik je zelo pester in delati je potrebno trdo, a v resnici nam gre dobro in na državo ne računamo kaj dosti,« zaključujeta direktorja.

Letos bodo precej denarja vložili v avtomatizacijo proizvodnje, kjer pa brez ročnega dela tudi v prihodnje ne bo šlo. / Foto: Tina Dokl

V Hranilnici Lon razrešili vodstvo

◀ 1. stran

Poslovno leto so zaključili z izgubo v višini 14 tisoč evrov, razlog je v tem, da so zaradi spremenjene metodologije oblikovali za 1,4 milijona evrov dodatnih slabitev in da so pri vrednostnih papirjih dosegli nižje donose od načrtovanih. Obseg kreditiranja so glede na leto prej povečali za dobrih 14 odstotkov – pri pravnih osebah in samostojnih podjetnikih za 47 odstotkov in pri prebivalstvu za tri odstotke. Lani so izvedli dokapitalizacijo v znesku 1,5 milijona evrov, vendar je bilo ta premajhna za doseganje predpisane 12,5-odstotne kapitalske ustreznosti, ki so jo dosegli šele ob koncu leta (12,72 odstotka). V naslednjih letih bodo zato po oceni zdaj že bivšega vodstva potrebne za doseganje predpisane kapitalske ustreznosti in načrtovanega obsega poslovanja nove, bolj izdatne kapitalske okrepitve. Gradnja nove poslovne stavbe poteka po načrtih, selitev v nove prostore načrtujejo v zadnjem letošnjem četrtletju. S tem bodo izboljšali pogoje za delo zaposlenih, njihovo število se je lani v

primerjavi z letom prej povečalo za štirinajst.

Delničarji Hranilnice se bodo z lanskim poslovanjem seznanili na sredini skupščini, na kateri naj bi odločali tudi o pokrivanju lanske bilančne izgube v znesku 13.831 evrov, spremembi statuta hranilnice, načrtu poslovanja v letošnjem letu in strategiji hranilnice v obdobju 2016–2020, o pooblastilu upravi za odkup lastnih delnic in o novih članih nadzornega sveta. Nadzorni svet in uprava sta na predlog delničarjev predlagala za člane Slavka Erzarja, Darka Prezlja, Igorja Mihelja, Srečka Kendo in Pera Milutinovića. Delničar GIC Gradnje zahteva dopolnitev dnevnega reda skupščine z odpoklicem članov nadzornega sveta Slavka Erzarja, Darka Prezlja in Igorja Mihelja, hkrati pa predlaga skupščini, da za nadzornike imenujejo Slavka Erzarja, Janka Medjo, Branko Remškar, Srečka Kendo in Pera Milutinovića. Nasprotni predlog je na nekatere točke dnevnega reda skupščine podal tudi delničar Slavko Erzar, uprava pa je v stališču do predloga navedla, da mu nasprotuje.

Savatech tudi uradno v lasti švedskega Trelleborga

Kranj – Švedski gumarski koncern Trelleborg je v sredo tudi uradno postal novi lastnik kranjskega Savatecha. Novembra lani je namreč Trelleborg podpisal milijardno pogodbo za prevzem češke družbe ČGS Holding, ki je leta 2012 Savatech od družbe Sava kupil za skoraj 70 milijonov evrov. Transakcijo so zaključili ta teden po pridobitvi dovoljenj institucij za varstvo konkurence, predvidoma v prvi polovici prihodnjega leta. »Trelleborg bo nadaljeval z razvojem in proizvodnjo enako visokokakovostnih gumeno tehničnih izdelkov in pnevmatik ter ohranil raven storitev, ki jo je družba Savatech že doslej nudila svojim kupcem. Predvidene niso nobene velike spremembe. V prehodnem obdobju bo družba Savatech neodvisna od Trelleborgovega poslovanja, nato pa bo postopoma integrirana v Trelleborg,« so sporočili iz kranjskega podjetja, ki je leta 2014 (za lani še ni uradnih podatkov) realiziralo 112,6 milijona evrov prihodkov, Skupina Savatech pa 120,7 milijona evrov. Čisti dobiček skupine in matičnega podjetja je predlani znašal 9,4 milijona evrov.

Priprave na prvo javno ponudbo delnic NLB

Kranj – Slovenija se je zavezala Evropski komisiji, da bo do konca prihodnjega leta izvedla prodajni postopek za Novo Ljubljansko banko (NLB). V Slovenskem državnem holdingu so že začeli s pripravami na prodajo in so od finančnega svetovalca Deutsche Bank že prejeli študijo o izvedljivosti postopkov privatizacije. Na podlagi študije in srečanja z institucionalnimi vlagatelji so ocenili, da bi bila najprimernejša metoda prve javne ponudbe delnic, v okviru katere bi delnice uvrstili na Ljubljansko borzo in hkrati tudi na eno od mednarodnih borz. S prodajnim postopkom bodo predvidoma začeli letos jeseni.

Objavili namero za prevzem Jelovice

Kranj – Družba za poslovne rešitve EBS Group je v torek objavila prevzemno namero za odkup delnic družbe Jelovica, ki še niso v njeni lasti. Prevzemno ponudbo namerava dati za vse delnice Jelovice, kar bodo storili najkasneje v 30 dneh, in ne prej kot v desetih dneh po objavi prevzemne namere. Zakoniti zastopnik EBS Group, ki ima trenutno v lasti 84,78 odstotka delnic Jelovice, je sicer Gregor Benčina, direktor Jelovice.

Drugi sveženj izračunov dohodnine

Finančna uprava je v torek davčnim zavezancem poslala še drugi sveženj informativnih izračunov dohodnine za lansko leto.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Finančna uprava je v torek na naslove 579.996 davčnih zavezancev poslala še drugi in hkrati zadnji sveženj informativnih izračunov dohodnine za leto 2015, skupaj s prvim svežnjem, ki ga je zavezancem poslala ob koncu marca, je tako izdala 1.510.426 izračunov. Zavezanci naj izračune natančno pregledajo in preverijo, ali vključujejo vse podatke in ali se podatki ujemajo s tistimi, ki so jih prejeli od izplačevalcev dohodkov. Če se z informativnim izračunom strinjajo, jim ni treba storiti ničesar in izračun bo po poteku roka za ugovor samodejno postal odločba. V primeru, da podatki niso pravilni

oz. so pomanjkljivi ali pa je davčna obveznost odmerjena previsoko ali prenizko, morajo najpozneje do 30. junija na predpisanem obrazcu podati ugovor, na podlagi katerega jim bo davčni organ

zneskom dohodkov, ki so navedeni v informativnem izračunu, in zneskom dohodkov iz obvestil, ki jih je zavezanec prejel od izplačevalcev, ne presega enega evra. Zavezanci bodo preveč pla-

do 15. junija ne bodo prejeli informativnega izračuna dohodnine, morajo sami vložiti dohodninsko napoved najkasneje do 1. avgusta.

V drugem svežnju prevladujejo izračuni za zavezanca, ki so uveljavljali olajšavo za vzdrževane družinske člane, ter za zavezanca z dohodkom iz dejavnosti in s katastrskim dohodkom. Več kot petina vseh informativnih izračunov je z doplačilom dohodnine, skoraj tri petine jih je z vračilom, nekaj manj kot ena petina pa je brez doplačila ali vračila. Skupno naj bi zavezanci na podlagi drugega svežnja doplačali nekaj manj kot 43 milijonov evrov dohodnine, država pa naj bi jim na njihove račune vrnila skoraj 179 milijonov evrov.

Finančna uprava še nikoli doslej ni izdala toliko informativnih izračunov dohodnine kot letos, ko jih je zaradi zakonskih sprememb morala izdati vsem, ki so lani imeli kakršenkoli z dohodnino obdavčljiv dohodek ne glede na znesek dohodka. Skupno jim je izdala več kot 1,5 milijona izračunov.

izdal odločbo. Če zavezanec v tem primeru izračunu ne ugovarja, stori davčni prekršek, za katerega je zagrožena globa od 250 do 400 evrov. Ugovora mu ni treba podati, če razlika med skupnim

čano dohodnino prejeli na račun 29. julija, zadnji rok za doplačilo premalo plačane dohodnine pa je 1. avgust. Tisti, ki so lani prejeli obdavčljive dohodke, ki se všteta v letno davčno osnovo, a

Preiskujejo združbo, ki je izvajala nasilna dejanja

SIMON ŠUBIC

Potoče – Gorenjski kriminalisti so včeraj v štirih hišnih preiskavah izvedli operativne aktivnosti za utemeljevanje sumov nasilnih kaznivih dejanj s področja organizirane kriminalitete, so sporočili s Policijske uprave Kranj. Po naših podatkih je ena od hišnih preiskav potekala tudi v stanovanjski hiši v Potočah, med osumljenci pa so tudi

povratniki oziroma osebe, ki so jih policisti in sodišča zaradi nasilnih dejanj že obravnavali.

Kriminalisti so včerajšnjih aktivnostih, ki so potekale na več lokacijah po Gorenjskem, pridržali dve osebi. Ker je preiskava še v teku, bodo več informacij posredovali po njenem zaključku, predvidoma v prihodnjih dneh, je napovedal Bojan Kos, tiskovni predstavnik PU Kranj.

Kriminalisti in policisti so včeraj zgodaj zjutraj potrkali tudi na vrata ene od stanovanjskih hiš v Potočah. / Foto: Gorazd Kavčič

Odpri Park spomina Tacen

Tacen – Ministrica za notranje zadeve Vesna Györkös Žnidar in generalni direktor policije Marjan Fank sta v sredo odprla Park spomina Tacen. Odprtja so se udeležili tudi svojci med delom umrlih policistov, leta 1991 ranjeni policisti ter predstavniki Združenja Sever. Park spomina znotraj policijske akademije v Tacnu izraža pietetni odnos policije do policistov, ki so padli v vojni za Slovenijo leta 1991, in policistov, ki so izgubili življenje pri opravljanju policijskih nalog v obdobju od julija 1991 dalje. Njihova imena so vklesana na obeležjih v parku. »Pomembno je, da s tovrstnimi obeležji zagotovimo spomin za tiste generacije, ki niso neposredno doživljale teh dogodkov,« je dejal Fank.

Nesreča usodna za voznico

Vodice – V sredo okoli 19. ure se je na gorenjski avtocesti pri izvozu za Vodice zgodila prometna nesreča, v kateri je življenje izgubila 36-letna voznica avtomobila Volkswagen Polo. Po ugotovitvah policije je voznica zapeljala s prehitvevalnega pasu desno na odstavni pas in nato s sprednjim delom vozila trčila v nabrežino. Po trčenju se je vozilo večkrat prevrnilo in obstalo na odstavnem pasu. Zaradi izredno hudih poškodb je na kraju umrla.

Na avtocesti trčila v kavč

Šenčur – Na avtocesti med Šenčurjem in Kranjem se je v sredo popoldne zgodila nenavadna prometna nesreča. Povzročil jo je voznik avtomobila, ki je na prikolici prevažal nepravilno pritrjen kavč. Ta je med vožnjo padel s prikolice na avtocesto, vanj pa je en voznik osebnega vozila trčil, drugi pa ga je prevozil. V nesreči je k sreči nastala samo materialna škoda, policisti pa voznika, ki je prevažal kavč, sedaj obravnavajo v prekrškovnem postopku.

Foto: Gorazd Kavčič

Prirajali preglede vozil

Med osumljenci korupcijskih kaznivih dejanj pri izvajanju tehničnih pregledov na območju Ljubljane se je znašel tudi nekdanji vodja poslovalnice AMZS Lesce Florjan Gašperin, ki zaradi enakih kaznivih dejanj že prestaja triletni t. i. vikend zapor.

SIMON ŠUBIC

Ljubljana – Približno 60 ljubljanskih kriminalistov in policistov je v začetku tedna izvedlo 16 hišnih preiskav na območju Ljubljane, Gorenjske in Dolenjske, v katerih so iskali dokaze za podkrepitev njihovih sumov, da se naj bi na območju Ljubljane dalo opraviti tehnični pregled vozila, čeprav to ni bilo brezhibno. Preiskave so bile očitno za kriminaliste uspešne, saj so že spisali prvo kazensko ovadbo (najverjetneje ne bo edina), v katero je zajetih 20 spornih tehničnih pregledov, 67 kaznivih dejanj in 19 osumljenih oseb. Med osumljenimi so po besedah Božidarja Južnika, vodje oddelka za gospodarsko kriminaliteto na PU Ljubljana, dva posrednika in dva tehnična preglednika, ostali pa so lastniki ali uporabniki vozil, ki so dajali podkupnino. Tri osumljene so pridržali, med njimi tudi povratnika. Slednji naj bi bil nekdanji vodja leškega AMZS Florjan Gašperin, ki je bil zaradi takšnih dejanj na loškem okrajnem sodišču že pravnomočno obsodjen na tri leta vikend zapor, po odpustitvi v AMZS pa si je službo tehničnega preglednika poiskal v Ljubljani.

Za vse tri je preiskovalni sodnik kasneje odredil še 48-urno sodno pridržanje.

Kriminalisti so v preiskavi ugotovili, da naj bi nekateri pregledniki na tehničnih pregledih v Ljubljani prejeli podkupnino v zameno, da potrdijo tehnično brezhibnost vozilom, ki sicer tehničnega pregleda ne bi uspešno prestali. Pri tem so ugotovili, da so potrevali brezhibnost vozilom zgolj na podlagi dokumentov in vozila sploh niso videli, namesto pravega vozila pa so na stezo zapeljali drugo, tehnično brezhibno vozilo in na njem opravili meritve, ali pa so lažne podatke, kjer se je to dalo, vpisovali ročno. Dva osumljenca, ki nista zaposlena na tehničnih pregledih, sta imela vlogi posrednikov in naj bi za »uslugo« računala po 80 evrov na vozilo, nato pa pri njima poznanih tehničnih preglednikih uredila nezakonito potrditev tehnične brezhibnosti vozila, ki so za to prejeli po dvajset evrov.

Južnik je pri tem poudaril, da so tehnično brezhibnost potrjevali tudi vozilom z resnimi tehničnimi pomanjkljivostmi, zaradi katerih je posledično resno ogrožena tudi varnost ostalih udeležencev v prometu. Tako so na sporen način tehnične

Osumljeni naj bi tehnične preglede za sporna vozila opravljali na drugih, tehnično brezhibnih vozilih (slika je simbolična). / Foto: Gorazd Kavčič

preglede opravljali na tovrstnih in osebnih vozilih z nedelujočimi zavorami, okvarjenimi krmilnimi mehanizmi in različnimi napakami na podvožju. Lažno naj bi potrdili celo brezhibnost priklopnega vozila za prevoz nevarnih snovi, na katerem so zaznali tudi mehanske poškodbe. Poleg tega so bile tudi pogoste okvare zračnih blazin in previsoke emisije izpušnih plinov. Na dan naj bi lažno potrdili do deset spornih vozil, za katere so stranke že same vedele, da niso brezhibna. »Hiter izračun nam pokaže, da je lahko tehnični preglednik mesečno

prejel podkupnino v višini svoje plače zgolj z opravljanjem opisane nezakonite dejavnosti,« je poudaril Južnik. O ugotovljenih kršitvah bo policija skladno s svojimi pristojnostmi obvestila agencijo za varnost prometa in inšpektorat za promet, da skladno s pristojnostmi izvedeta svoje ukrepe.

Po veljavnem kazenskem zakoniku sicer osumljenima posrednikoma grozi od enega do pet let zapor, tehničnima preglednikoma od enega do osmih let zapor, lastnikom vozil, ki so plačali podkupnino, od enega do petih let zapor.

Skozi kupolo padel v kletno učilnico

V sredo zvečer je devetošolec po skoku na stekleno kupolo zgrmel v kletno učilnico Osnovne šole Jakoba Aljaža v Kranju. K sreči je padel mimo strojev. Zlomil si je roko.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Zlom roke in pretres možganov je po naših podatkih utrpel devetošolec, pod katerim je v sredo zvečer popustila steklena kupola, ki služi kot strešno okno učilnice tehničnega pouka v kleti Osnovne šole Jakoba Aljaža v kranjski blokovski soseski Planina. Kot nam je zaupal eden od tedaj prisotnih dečkovih vrstnikov, je poškodovani preplezal žično ograjo, da bi odšel po žogo, ki jim je ušla med igro. Pri tem je padel na stekleno kupolo, ki je pod njegovo težo počila, zato je deček padel približno štiri metre globoko v učilnico tehničnega pouka. Podobno je včeraj razložil tudi tiskovni predstavnik Policijske uprave Kranj Bojan Kos.

»Šel je po žogo, pri tem pa menda pozabil, da ne skače

na travo, ampak na steklo. Če bi samo stopil na stekleno kupolo, ki omogoča dnevno svetlobo kletni učilnici, bi ga gotovo zdržala, tako pa je očitno nanjo skočil z višine, najverjetneje z vrha ograje,« je naslednje dopolnje po nenavadni nesreči razložil Milan Rogelj, ravnatelj šole, na kateri se letos šola okoli 440 učencev. Že včeraj zjutraj je govoril z mammo poškodovanega učenca, ji ponudil vso pomoč in obljubil, da bodo na šoli postorili vse, da bo njen sin normalno končal šolsko leto. »Seveda smo si vsi oddahnilo, da se ni zgodilo še kaj hujšega, saj bi učenec lahko padel na katerega od strojev, ki so v tehnični učilnici. Vsi mu želimo čimprej okrevanje. Pohvaliti pa moram tudi gasilce in reševalce, ki so zelo hitro prišli na pomoč našemu učencu,« je povedal Rogelj, ki

Počeno stekleno kupole so v sredo zvečer takoj po nesreči zakrili s platnom in dodatno zaščitili z mrežo. / Foto: Gorazd Kavčič

sicer po koncu šolskega leta po enajstih letih zapušča ravnateljsko mesto na OŠ Jakoba Aljaža, saj bo prevzel vodenje osnovne šole v Kranjski Gori. Ravnatelj še pove, da so ravno v tem šolskem letu stare steklene kupole, ki so že zamakale, zamenjali

z novimi, tako da njihova dotrajanost ne more biti razlog za nesrečo. »Vendar pa ta dogodek jemljemo kot opozorilo, zato razmišljamo, da bi kupole, čeprav so že ograjene, še dodatno zaščitili s kovinsko mrežo,« je še napovedal ravnatelj.

GGG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLLED

Nikjer ni huje kot v Južnem Sudanu

Slovenski humanitarni delavec Tomo Križnar, ki so ga po dobrem tednu dni po obsežni diplomatski akciji izpustili iz zapora v Južnem Sudanu, je spet doma. Trdno je odločen, da bo še naprej pomagal Nubam, nedolžnemu afriškemu ljudstvu.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Tomo Križnar, borec za človekove pravice, humanitarci, popotnik, pisec, snemalec, dobitnik nagrad državljan Evrope in modri planet, človek, ki se za pravice staroselskih ljudstev bori že več desetletij, je šel aprila letos znova v Južni Sudan. Kaj ga je tokrat vodilo tja?

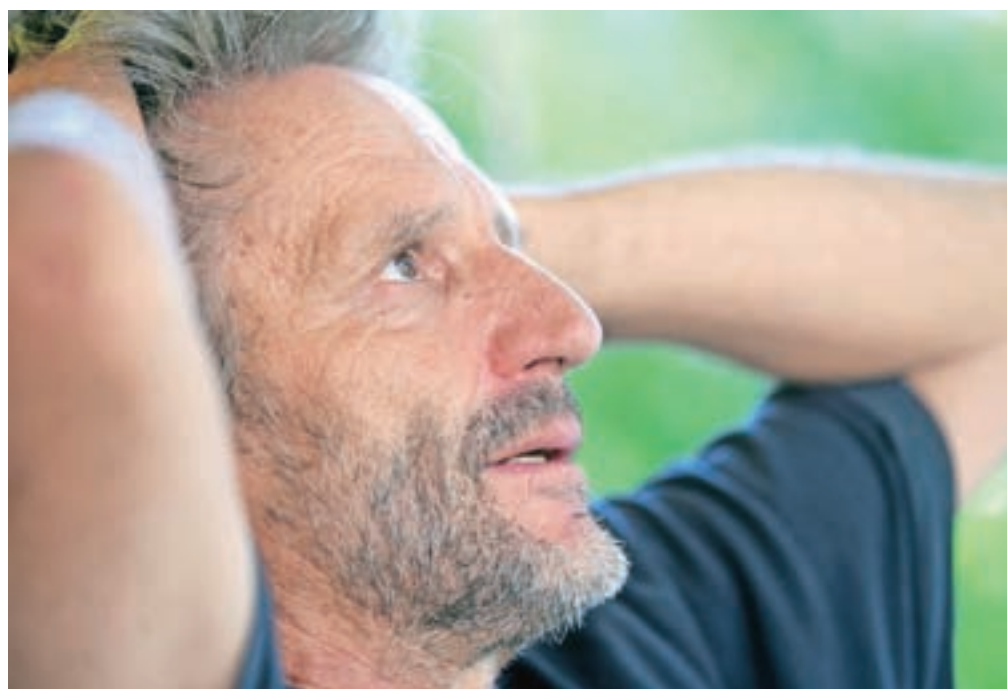
»Od leta 2013 tam snemamo dokumentarni film. Tokrat s pomočjo dronov skušamo predstaviti varuhe območij, koder živijo staroselski ljudje, ki jih ne bodo prišli ščititi nobeni združeni narodi in nobeni junaki tega sveta. Na to območje na skrajnem vzhodu Nubskih gora je zelo težko priti, oblegano je od več vojska. Z ženo Bojano sva že decembra lani poskušala, a se jim je nemogoče približati, saj ti kraji ležijo med naftnimi polji, in ker jih stražijo, so tudi domorodni ljudje nedostopni. Drugi del projekta pa je bil najti pot, kako čez dva tisoč kilometrov Južnega Sudana (iz pristanišča v Mombasi čez Kenijo in Ugando) spraviti vrtalno napravo za iskanje vode, ki jo je kupila civilna iniciativa po našem filmu Darfur, vojna za vodo. Sredstva zanjo je zbrala človekoljubna organizacija Hope, ki jo vodi Klemen Mihelič. Moram mu pomagati, da naprava, vredna 175 tisoč evrov,

velik stroj, ki gre na dva Mercedesova tovornjaka, pride v Nubske gore, kjer imajo probleme z vodo,« je o namenu tokratnega obiska dejal Tomo Križnar. Kar naprej hodi v te kraje pomagat domorodnim prebivalcem, o njih piše, snema filme in poroča svetu, da ni nikjer na svetu huje kot v Južnem Sudanu, da bi se svetovna javnost zganila in zaščitila ta nepokvarjena ljudstva.

Na tej poti pa so ga ujeli in zaprli v južnosudanskem zaporu v Jubi. »Zaprli so me z obtožbo, da vohunim na naftnih poljih, da letam z dronom in snemam iz zraka premike vladnih in uporniških skupin, ki se bijejo vsaka za svoj interes. Ko se vtakneš v nekaj, od česar so življenjsko odvisni, to pa je na tem območju nafta, in te obtožijo vohunstva, gre lahko glava. Na tej poti sem preveč videl: bedo množic, lakoto, popolnoma razpadlo infrastrukturo, posledice zaprtja naftovodov pred nekaj leti ... Danes tam ne funkcionira prav nič več, težko si je predstavljati, kako je, ko električno centralo raztolčejo in njeni ostanki ležijo daleč naokrog. Od nafte so imeli prej koristi, narejene so bile električne centrale, naftovodi, črpališča, tu so delovale nekakšne lokalne uprave. Lokalno prebivalstvo pa so ves čas odrivali proč. Žal tudi Afričani niso nič drugačni kot Arabci ali pa mi, ki nam je le

do dobička, udobnega življenja, navidezne varnosti ... in ni več važno, da bi vsa skupnost imela koristi. Naši predniki so vedeli, da je treba živeti tako, da je dovolj za vse, da znamo poskrbeti tudi za zadnjega med nami. Svet je znorel za materialnimi dobrinami, našo civilizacijo pri tem posnemajo tudi v Afriki. V tem svetu so Nube kot v jaslicah, nedolžni ljudje, ki še vedno gledajo, kako bodo redke dobrine, ki jih imajo, delili z drugimi.« Kot pravi Križnar, je nafta privabila »zveri, ki se pobijajo med seboj, da bi se polastile tega bogastva, vse to pa na hrbtih lokalnega prebivalstva, ki je v preteklosti preživelo s pastirstvom in deloma kmetovanjem, kadar jim je Bog pošiljal dež, sedaj pa zaradi vojskovanja na pragu njihovih bivališč ne morejo več«.

Toma Križnarja so na njegovih poteh v Afriki že večkrat zaprli: leta 2003 v Etiopiji, 2006 v Južnem Sudanu, manj znano je, da je bil zaprt tudi leta 2013. Tokrat so po uspešni diplomatski akciji slovenskega humanitarca rešili iz zapora in v začetku tega tedna se je srečno vrnil v domovino. Na letališču v Benetkah ga je s šopkom bezga z domačega vrta pričakala žena Bojana Pivk Križnar, ki je poskrbele, da se je sprožila diplomatska akcija. Poleg nje Križnar omenja tudi vodja konzularne službe na ministrstvu za

Tomo Križnar / Foto: Tina Dokl

zunanje zadeve, »našega Andreja Štera iz Kranja«, s katerim je bil na zvezi, dokler mu niso zasegli telefona. Reševalna akcija je stekla prek slovenskega veleposlaništva v Kairu, takoj se je odzvala veleposlanica Miškolinova. Povezali so se z nemško ambasado v Jubi. »Tamkajšnji veleposlanik Peter Bengler se je zame boril kot lev,« pravi Tomo Križnar. »Soočili so naju pri generalnem direktorju Nacionalne varnosti in zahteval je, da vidi mojo celico. Razmere v zaporu, kjer je zaprtih veliko domačinov, so bile res neznosne: betonska tla, brez

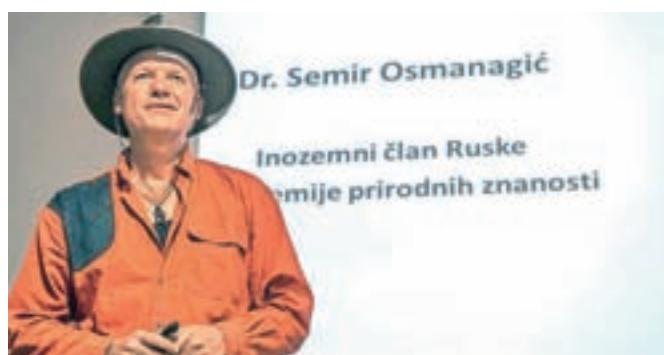
mreže proti komarjem, brez zraka, komaj se je dalo dihati, bila je visoka vročina, v skupni celici se ni nihče smel z menoj pogovarjati. Dvema, ki sta se to drznila, so odmerili po 20 in 50 udarcev z bičem. Jokala sta kot otroka, pol metra od mojih oči. Grozili so, da bodo prebičali tudi mene, vendar se to potem ni zgodilo.«

S takšnim ravnanjem pa ga niso zastrašili, v te kraje se bo še vrnil. »K Nubam je treba spraviti vrtalno napravo. Na južnem robu Sahare je voda, a jo je vedno težje najti. Bolje je, da jim omogočimo, da črpajo vodo, ki je pod njihovimi

nogami, kot da bi jo jim neka multinacionalka dovažala v plastenkah. Možnost, da z vrtalno napravo pridemo do cilja, bom sedaj poiskal pri ljudeh, ki vlečejo niti. Teh še ne poznam, poskušal jih bom poiskati. To zagotovo niso predstavniki Združenih narodov ali mednarodnih korporacij. Čaka me težka naloga, pri kateri mi bo morala pomagati diplomacija, od slovenske prek evropske in ameriške. Skratka razmere tamkajšnjih domorodnih prebivalcev moramo prikazati tako, da se bodo začeli z njimi ukvarjati tisti, ki imajo možnost kaj narediti.«

Zgodbe

Odkritelja bosanskih piramid Semirja Osmanagića je v Kranju pričakala polna dvorana. Stran 18

Zanimivosti

Mitja Lavtar si je zadal zanimivo nalogo – obiskati vseh 6036 naselij v Sloveniji. Stran 19

Obletnice

Aprila je minilo dvajset let od smrti znane antropologinje Branislave Sušnik. Stran 20

Od petka do petka

Slovensko zdravstvo pretresata novi aferi, povezani z žilnim kirurgom Janezom Zimmermannom in zdravnicama na nevrološki kliniki (slika je simbolična). / Foto: arhiv GG

Varuhinja človekovih pravic Vlasta Nussdorfer poudarja, da bi državljani živeli boljše, če bi bilo uresničenih več priporočil njenega urada. / Foto: arhiv GG

V Postojnski jami se veselijo prve človeške ribice, ki se je izlegla v njihovem akvariju. / Foto: Gorazd Kavčič

Veselje v Postojnski jami

V Postojnski jami se je prvič pred človeškimi očmi izlegla človeška ribica. V naravi se po statističnem sklepanju iz 500 izleženih jajčec uspešno razvijeta le dva mladička.

SIMON ŠUBIC

Novi aferi v zdravstvu

Aferam v slovenskem zdravstvu ni videti konca. V zadnjem tednu so tako mediji poročali o žilnem kirurgu Janezu Zimmermannu, ki naj bi že več let neustrezno operiral krčne žile, njegove napake pa naj bi kasneje popravljali drugi zdravniki. Posege naj bi opravljal nestrokovno in v neustreznih prostorih, poleg tega pa naj bi številne operacije, ki jih je opravil, bile nepotrebne. Ministrica za zdravje Milojka Kolar Celarc je zato Okrožnemu državnemu tožilstvu v Ljubljani že naznanila kaznivo dejanje malomarnega zdravljenja in opravljanja zdravilske dejavnosti. Zimmermann je v sporočilu za javnost zanimal navedbe o neustreznem in malomarnem delu. Kot je dejal, očitki niti približno ne držijo, medijske objave pa so neresnične in brez podlage v dejstvih, zato je napovedal sodne postopke, s katerimi želi dokazati namensko povzročanje škode. Med drugim je zatrdil, da je zgodba še v tistem delu, ki ima stik z resničnostjo, stara več kot desetletje ter z ravnanji v letošnjem in minulih letih nima nikakršne povezave. O vsem je že odločala tako Zdravniška zbornica Slovenije kot tudi njeno

razsodišče in v vseh primerih dala prav njemu, je poudaril. V sporočilo je še zapisal, da je bil ves čas zasebnik brez koncesije, ki je operiral oziroma operira vene s svetovno priznano metodo chiva, ki je slovenska stroka ne uporablja oziroma je ne zna uporabljati.

Nova afera pretresa tudi nevrološko kliniko, saj so kriminalisti kazensko ovadili dve zdravnici, katerih ravnanja naj bi povzročila smrt bolnika. Policija je podala ovadbo na podlagi preiskave, ki so jo začeli po poročanju medijev, da je ena od zdravnic pri bolnikih, ki jim medicina več ni mogla pomagati, običajno mirno odklopila aparat za dihanje in pustila, da se bolnik duši. Enako naj bi počeli še dve njeni kolegici. V preiskavi so policisti ugotovili, da so enega izmed bolnikov v začetku novembra 2014 sprejeli na zdravljenje na nevrološko kliniko, kjer pa je v nekaj dneh umrl. Preiskava je pokazala, da naj bi do smrti prišlo zaradi ravnanj zaposlenih, ki da so bila v nasprotju s pravili zdravniške znanosti in stroke. V Univerzitetnem kliničnem centru Ljubljana (UKC) opozarjajo, da kazenska ovadba še ni dokaz o kakršni koli krivdi. Strokovna direktorica UKC Marija Pfeifer je tako dejala, da po mnenju predstojnice kliničnega oddelka

za vaskularno nevrologijo za ovadbo po strokovnih merilih ni utemeljenih razlogov. Izredni interni nadzor je namreč pokazal, da je oživljajne bolnika, ki naj bi umrl zaradi ravnanja ovadenih zdravnic, potekalo pravilno, brez zapletov in strokovnih nepravilnosti.

Malo priporočil uresničenih

Varuhinja človekovih pravic Vlasta Nussdorfer je v torek predstavila poročilo varuha za lani, ki ga je pred tem predala predsedniku državnega zbora Milanu Brglezu. Poročilo vključuje 83 priporočil, kar je 31 manj od poročila za leto 2014, pri čemer pa je varuhinja opozorila, da žal ostaja neuresničeno marsikatero priporočilo iz prejšnjih let. Če bi jih upoštevali, bi državljani zagotovo boljše živeli, je poudarila. Po njenih besedah je še vedno prisotna diskriminacija ranljivih skupin, veliko težav je na področju invalidnosti in revščine, saj je vsak sedmi državljani na njenem pragu. Nujno je treba urediti področje deložacij, saj ljudje izgubljajo domove, do velikih kršitev pravic pa prihaja tudi na področju delovno-pravne zakonodaje, saj v gospodarstvu prihaja celo do suženjskih razmerij, ko delavci za svoje delo celo ne dobijo

plačila oziroma jim ne plačajo prispevkov.

Izlegel se je prvi majski zmajček

V jamskem akvariju Postojnske jame se je v ponedeljek izlegla prva človeška ribica, kar se je zgodilo natanko štiri mesece od dneva, ko je človeška ribica v akvariju izlegla svoje prvo jajčece, teh je v jami še 22. V Postojnski jami pravijo, da po predhodnih izkušnjah raziskovalcev skoraj ni bilo verjetnosti, da bi se v jamskem akvariju pred človeškimi očmi kdajkoli do konca odvil razvoj jajčec do izleganja človeške ribice. »Za zarod smo skrbeli iz ure v uro, opazovali jajčeca, povezovali znanstvena dognanja in lastna opazovanja. Marsikdaj smo bili zmedeni, a vendar smo morali sprejemati odločitve, ki jih ni še nihče. Vse je bilo novo. Človeška ribica je enostavno prevelika neznanca, tudi zato, ker živi svoje skrivnostno življenje, v jamskih globinah in temi, popolnoma skrito pred človekom. V naravi se po statističnem sklepanju iz 500 izleženih jajčec uspešno razvijeta le dva mladička,« so poudarili. Posnetki izleganja prvega jamskega zmajčka so neprecenljiva dediščina za biologe in javnost, saj izleganja človeške ribice še nikdar niso posneli.

Bogatejši na avstrijski način

BRANKO GRIMS, SDS

moj pogled

Kralj Albert je nadueto vprašal dvornega norca: »Ali verjameš v veličastnost moje vladavine?« Odgovor: »Ja, seveda! Saj sem norec!«

Slovenija ima poleg najvišjih davčnih obremenitev še en »veličasten« razlog za prvo mesto na svetovnih lestvicah. V Sloveniji ima otrok, ki se rodi v revni družini, najmanj možnosti na svetu, da bo v svoji domovini obogatel. Ta alarmantni podatek, na katerega so opozorile mednarodne institucije, bi moral skrbeti vse in vsakogar, a se o njem v domači javnosti ne govori. Toda prav resna analiza tega dejstva razkrije možnosti za sprostitve razvojnih potencialov. Mnogi Slovenci ne vedo, da je bila do druge svetovne vojne Gorenjska skoraj štirikrat bolj razvita kot sosednja

Avstrija. Potem je prišla revolucija z rdečo zvezdo ... In danes je Avstrija vsaj dvakrat bolj razvita od Gorenjske. Razlika se v zadnjih nekaj letih dejansko le še povečuje. Prvi razlog so birokracija in davki.

Davčni sistem je v Avstriji za malega podjetnika, obrtnika ali kmeta utemeljen na zaupanju in davčnih pavšalih ter davčnih oprostitvah za mlada podjetja. V Sloveniji pa je sistem postavljen tako, da že v kali zatere vsakega posameznika oziroma vsako podjetniško pobudo. Prvi problem je namerno postavljen kup birokratskih ovir in nezno dolgotrajnih postopkov. Namerno pavšalov se v Sloveniji pod sedanjo vlado posiljuje tudi male obrtnike, podjetnike in kmete z davčnimi

blagajnami in inšpekcijskimi kontrolami z drakonskimi kaznimi že ob najmanjši napaki. Po sveti mantri levičarske politike državljanu, še posebej podjetniku, kot potencialnemu lopovu nikakor ni mogoče zaupati, zato je nujen nadzor vseh in vsakogar. V Sloveniji ima birokracija (SMC oz. »novi obrazci« so samo politično organizirana birokracija) kot cilj samo svojo lastno krepitev in zato vzpostavljen sistem vsemogočne kontrole ter davčnega izčrpanja podjetnikov in posameznikov, da se ta državni kontrolni aparat hrani.

Cilj Avstrije je, da v podjetništvu čim več zaživi in preživi, za kar država zavestno žrtvuje nekaj davkov – vendar prihrani pri kontroli. Sistem je utemeljen na

zaupanju v človeka in v njegovo podjetnost. To sprošča razvojni potencial in rezultat je bistveno hitrejši napredek gospodarstva v Avstriji, hkrati pa so kot državljani in celotna skupnost vsi bogatejši. Tudi sistem socialne države je zato mnogo bolj učinkovit, kar lepo pokaže primerjava. V Avstriji družina dobi letno okoli 3500 evrov otroškega dodatka za vsakega otroka ne glede na finančni status staršev. Sosedje lahko o tem samo sanjamo ...

Po drugi svetovni vojni je bila pomorjena naravna elita Slovencev (podjetniki, najbolj izobraženi, direktorji ...) in na njihovo mesto postavljena nesposobna umetna elita »avantgarde«. Celoten družbeni sistem je bil nato

postavljen nekompetitivno tako, da »avantgarde« – sedanje tranzicijske levice – nihče ne bi mogel ogroziti. Po letih oblasti tranzicijske levice je očitno ponovno vzpostavljen, zato tudi podjetniško in sicer nadarjeni otroci iz revnih družin nimajo možnosti za uspeh. Podatek, da je Slovenija po tem na neslavnem prvem mestu na svetu, se prikriva zato, da bi od osrednjih medijev zmanipulirani revnejši sloji še naprej volili levičarje, čeprav s tem uničujejo prihodnost lastnih otrok. Ko bomo končno izvolili desno vlado, pa bo njena naloga jasna: narediti Gorenjsko in Slovenijo varnejšo in podjetništvu bolj naklonjeno, kot je sosednja Avstrija. To mora postati kriterij uspeha.

Po svetu

Še o švedskih rečeh

Katera je dežela, kjer je brezgotovinsko plačevanje povsem prevladalo nad gotovinskim? Kjer so muzeji mnogim drugi dom, ne le turistom, tudi domačinom? Slovenija? Ne, seveda ne, to je lahko le Švedska ...

MIHA NAGLIČ

Med tradicijo in modernostjo

Zadnjo tretjino aprila 2016 sem preživel v Stockholmu in o tem maja objavil reportažo na teh straneh. Na eni strani sem lahko zajel le nekaj poudarkov, zato jih nekaj dodam še tu. Kaj bi torej še lahko napisal, pa nisem? O visoki stopnji enakopravnosti žensk, ki je gotovo najvišja v Evropi in se izkazuje povsod, tudi v velikem številu vojakinj in v dejstvu, da bo kralja nasledila njegova prvorojenka in ne prvorojenec. O čisti in zdravi pitni vodi v javnih vodovodih, zaradi česar kupovanje ustekleničene vode ni le odvečen strošek, je neumnost. O čistosti javni stranišč – tudi ta kaže na visoko stopnjo socialne razvitosti. O tem, da imajo radi mesne kroglice s kuhanim celim krompirčkom v oblikah in dodatkom sladke marmelade iz brusnic. To je njihova verzija svinjske pečenke in praženega krompirja. Hkrati pa pojedjo med vsakdanjim hitenjem neverjetne količine kuhanih in pečenih hrenovk in z njimi ogromno kečapa – kar po svoje priča o dejstvu, da je veliko Švedov v Ameriki ... Pa o praznovanju kraljeve 70-letnice, ki je svoj vrhunec dosegla v zadnjem

tednu aprila. Tudi to je eno od švedskih protislovij – da ima ta ustavna monarhija in hkrati hipermoderna družba še vedno kralja in da so na to celo ponosni.

Švedski muzeji so zakon

Mimo muzejev na Švedskem ne moreš; tudi tisti, ki sicer niso njihovi ljubitelji, jih obiščejo. V zimskem času, ki je tam gori precej daljši kot pri nas, je to za turista tako rekoč nuja, saj si v muzeju lepo na toplem, zunaj pa je neprijazno hladno in vetrovno. Najbolj značilno švedski je muzej Skansen v Stockholmu. Že leta 1891 ga je ustanovil šolnik in muzealec Artur Hazelius. Po vsej južni Švedski je nabral več lesenih stavb, od kmečkih hiš do lesenih cerkva, jih razstavil in ponovno sestavil na polotoku Djurgarden v Stockholmu. Tako je nastalo veliko muzejsko naselje, ime pa je dobilo po tamkajšnjem ledinskem imenu Skansen. Ideja in njena realizacija sta bili tako dobri, da so jo posnemali po vsej Evropi in še bolj v Severni Ameriki. Tako ni čudno, da je beseda skansen, pisana z malo začetnico, danes splošni pojem za vsak muzej na prostem. To je muzej številka ena. Pod dve bi uvrstil muzej ladje Vasa. Ta ladja je Titanic

17. stoletja. Potopila se je namreč že na svoji krstni plovbi, 10. avgusta 1628. Izplula je iz stockholmskega pristanišča, preplula komaj 1300 m in se potopila na globino 32 m, 120 m od obale. Potopila se je zaradi konstrukcijske napake; prvotni načrt je bil v redu, a so ga med gradnjo spreminjali – tako da je bila ladja na koncu previsoka, v svojem dnu pa premalo obteženem in preozka, nagnila se je in potonila. Pod vodo je bila 333 let, skoraj povsem pozabljena. Odkrili so jo leta 1961, jo dvignili in začeli z dolgotrajno obnovo. Zgradbo, v kateri je razstavljena in je najbolj obiskani muzej na Švedskem, so postavili potem, ko je bila ladja že na tem mestu in so jo preprosto »zazidali«. Paradoks te silne zanimivosti in enega največjih muzejskih eksponatov na svetu je v tem, da te mega muzealije ne bi bilo, če se Vasa ne bi potopila ... Tretjega med muzeji tu ne izberem, a jih še nekaj naštejemo: Nobelov muzej (sodobna prezentacija vseh Nobelovih nagradencev), Švedski muzej fotografije (Fotografiska) z vrhunsko restavracijo in pogledom na mesto, Moderna Museet (muzej moderne umetnosti); Naturhistoriska Riksmuseet (monumentalni muzej zgodovine švedske narave), Historiska Musset (o

švedski zgodovini, s poudarkom na Vikingih), Tekniska Museet (sodobni muzej znanosti in tehnologije) ... In še nekaj bolj posebnih: Junibacken (muzej Pike Nogavičke), Abba the Museum (o legendarni rokovski skupini), Spritmuseum (muzej »špirta«, o precej hudi vlogi alkohola v švedski zgodovini) ... Turist ali pa Šved iz province seveda ne more mimo kraljeve palače – Kungliga Slottet, v kateri je več muzejev; najbolj privlačna je ceremonija menjave straže. Kralj z družino dejansko sploh ne živi več tu, sem prihaja le na razne ceremonialne prireditve. Kraljevi živijo v svoji letni rezidenca Drottningholm (Drottningholms slott), palači, ki je obdana z velikim in čudovitim parkom, za ogleda pa je odprta le v poletnem času ...

Kreditna kartica je zakon

Nazadnje še nekaj stavkov o popolni prevladi brezgotovinskega plačevanja nad gotovinskim. Na Švedskem vse plačuješ s kartico in švedskih kron sploh ne potrebuješ. No, nekaj situacij je, v katerih je dobro imeti nekaj švedskih kovancev. Na primer: za plačevanje nekaterih javnih stranišč in za zaklepanje garderobnih omaric v muzejih; ko z ogledom končaš, ti ključavnica kovanec vrne ...

Menjava straže pred kraljevo palačo v Stockholmu; pozabili smo vprašati konja, ali sta lipicanca. / Foto: Olga Vončina

V muzeju Vasa: levo model, desno restavrirana ladja.

Značilna pokrajina okoli Stockholma (Furusund): morje, otoki, granitna tla, drejve, lesene hiše ... / Foto: Olga Vončina

Slovinci v zamejstvu (510)

Prezgodnje slovo Fabjana Hafnerja

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Množica ljudi različnih poklicev in nazorov se je sredi maja na pokopališču v Svečah/Suetschachu v Rožu poslovala od koroškega Slovenca, pesnika, literarnega zgodovinarja in prevajalca dr. Fabjana Hafnerja. Umril je nepričakovano, veliko prekmalu, na pragu 50. leta starosti. Človek, ki mu je bila literatura najbolj srčna zadeva, je delal v življenju čudovite reči. Bil je izvrsten predavatelj na celovški in tudi na ljubljanski univerzi ter sodelavec Literarnega inštituta Roberta Musila v Celovcu. Tudi sam je pesnil že od otroštva naprej. Veliko je prevajal. Po njegovi zaslugi so bila v nemščino prevedena dela Florjana Lipuša, Daneta Zajca, Kajetana Koviča in Tomaža Šalamuna, v slovenščino pa je prelivl stvaritve Petra

Handkeja in Christine Lavant. Ob njegovi smrti so zapisali in povedali velike reči. »Bil je človek širokega duhovnega bogastva in globokih, tudi humornih razmišljanj. Razdajal se je do skrajnega. Včasih je kaka smrt potrebna. Spomnimo se

Dr. Fabijan Hafner (8. 6. 1966–10. 5. 2016)

samo tiste na križu pred dva tisoč leti. Fabjanova ni bila potrebna. A je tako, odidejo vedno najboljši,« je povedal pokojnikov prijatelj, pesnik Florjan Lipuš. »Ob vseh obveznostih mu je bilo pri srcu tudi naše domače društvo. Kot član društva Kočna

je bil vedno pripravljen svetovati, izravnati in ustvarjati pogoje časa primerno. Bil je graditelj mostov. Ugladni, znani kulturni delavci so bili njegovi zavezniki. Po njem so spoznavali slovensko bit, slovensko miselnost in slovensko zgodovino,« je ob slovesu povedala predsednica Slovenskega prosvetnega društva Kočna iz Sveč Alenka Weber. »Fabjan je ljubezen in človečnost užival med svojimi v družini, in je, tako mislim, to človečnost iskal tudi zunaj domače hiše. Iskal spoštovanje

in dostojanstvo tudi zunaj v svetu. Kako je mogoče, da človek v najboljših letih odide, ko bi ne bilo treba oditi? V družbi nekaj teče narobe, kar bi moralo izzvati v nas jezo in odpor,« je povedal prijatelju v slovo Florijan Lipuš. »Vsi smo nekaj zahtevali od njega. Vsi smo, vsak na svojem področju in vsak misleč na svojo prednost, izkoriščali njegovo znanje, njegovo dobrotljivost, ga morda iz gole udobnosti dodatno obremenjevali. Je Fabjan omagal pod tem bremenom?« se je še vprašal.

V sredo, 1. junija, so v galeriji koroškega združenja likovnih umetnikov na Feldkirchner Strasse 31 v Celovcu odprli razstavo treh članov Društva slovenskih likovnih umetnikov: Majde Skrinar iz Kopra ter Klementine Golija in Klavdija Tutte iz Kranja.

Zgodbe

Nismo prva civilizacija na planetu

Odkritelja tako imenovanih bosanskih piramid, dr. Semirja Osmanagića, je prejšnji teden v Mestni knjižnici Kranj pričakala polna dvorana. Na njegovem prvem predavanju v Kranju so poslušalci lahko podvomili o zgodovini človeštva, kakršna velja v današnji znanosti.

IGOR KAVČIČ

Petnajst minut pred začetkom predavanja v dvorani ni bilo več prostega sedišča in ljudje so še prihajali. Gromek aplavz številnih dlani je na podest pospremil dr. Semirja Osmanagića, večeraj je dopolnil šestinpetdeset let, ekonomista in doktorja politoloških znanosti, sicer pa ameriškega podjetnika bosanskega rodu, ki izhaja iz Zenice, živi in deluje pa v Houstonu. Kadar seveda ni v Bosni, predvsem v mestu Visoko, ki leži dobrih trideset kilometrov od Sarajeva, kjer od leta 2005 naprej raziskuje kompleks domnevni piramid in podzemnih tunelov. V ta namen je ustanovil fundacijo Arheološki park: Bosanska piramida Sonca, v okviru katere v Visoko vabi tako strokovnjake z različnih področij znanosti kot alternativne raziskovalce in prostovoljce, ki pomagajo pri izkopavanjih. V tako imenovani dolini bosanskih piramid so poleg Piramide Sonca, ki je visoka 220 metrov, še Piramida meseca, Piramida bosanskega zmaja,

Hram matere Zemlje in Piramida ljubezni. Sem sodi še mreža prazgodovinskih podzemnih tunelov, z osrednjim tunelom Ravne, ki je odprt za turiste.

Osmanagić, v vseh pogledih karizmatičen govornik – z značilnim in nepogrešljivim klobukom na glavi, je uvodoma predstavil nekaj geometrijskih oblik z najmočnejšim oddajanjem energije, kot so velike sferične kroglice, piramide in razne koničaste oblike. S fotografijami in razlago je predstavil velike po nekaj ton težke kroglice, ki so jih našli v različnih delih sveta. »Za tako natančno oblikovanje krogel bi danes potrebovali diamantna rezila,« je prepričan Osmanagić, ki se hkrati sprašuje, kdo, kdaj in zakaj jih je izdelal. Tovrstne kroglice so tudi blizu kraja Zavidovići v Bosni. V kroglah naj bi bila mangan in kalcijev karbonat, prvi za trdnost, drugi za vezivo – kot da je nekdo te kroglice ustvarjal v kalupih.

V nadaljevanju je spregovoril o čutilih, tako petih fizičnih, ki so omejena, vsako izmed njih pa ima pendant

v duhovnem občutenju. Osmanagić je tudi mnenja, da svetovno znane piramide v egiptovski Gizi niso bile namenjene za grobnice faraonom, ampak so jih zgradili kot energijske točke. Publiko je predstavil številne piramide po svetu, ki so so po njegovem delo človeških rok visoko razvitih civilizacij. Navedel je številne znanstvene kriterije, ki so značilni za piramide in potrjujejo njihov obstoj tudi v Visokem. To so geometrija, naravni gradbeni material, orientacija nebesnih strani, podzemni tuneli, voda, sveta geometrija, pri kateri Osmanagić omejuje enake razdalje med vrhovi v trikotniku ene piramide do druge, namreč natančno 2180 metrov. »Nekdo je moral to meriti od zgoraj,« pojasnjuje govornik in nadaljuje s kriteriji, kot so še astronomske karakteristike, gradnja piramid na prostori z visoko energetskega potenciala, ob vulkanskih linijah, vsi piramidalni objekti so energetskega aktivni ... Da uradna znanost različne podatke skriva, saj bi ti lahko spremenili zgodovino,

Za predavanje dr. Semirja Osmanagića je bilo v Kranju izjemno zanimanje. / Foto: Primož Pičulin

je prepričan Osmanagić, ki o svojem odkritju ne skriva podrobnosti. »Bosanske piramide bodo postale najbolj odprt prostor na svetu, pri nas je v zadnjih dveh letih pri arheoloških izkopavanjih sodelovalo že več kot 2250 prostovoljcev iz 62 držav.«

Spregovoril je tudi o starosti piramid v Visokem, Piramida Sonca je po nekaterih raziskavah stara vsaj 34 tisoč let, kar naj potrjevalo, da

so nekoč na planetu že bile tehnološko visoko razvite civilizacije, ki so bile potem uničene. »Vsaka nova civilizacija, ki potem začne od začetka, misli, da je najpametnejša, najlepša in predvsem prva. Tudi naša,« zna biti duhovit predavatelj. V drugem delu predavanja, ki je trajalo več kot dve uri in pol, se je dotaknil še natančnejših podrobnosti o tunelih, ki jih še vedno izkopavajo v sklopu bosanskih piramid,

zdravilnem elektromagnetnem sevanju in njegovih pozitivnih zdravilnih učinkov na človeka, predstavil pa je tudi različne dejavnosti, ki tam že potekajo in jih v prihodnosti še načrtuje. Projekt piramid sicer traja že enajsto leto, v tem času pa so našli že več kot petsto tisoč obiskovalcev. »Znanost je v ljudeh, ki so svobodomiselnih in pripravljeni imeti nasmeš na obrazu,« zaključuje Semir Osmanagić.

Postavlja si kovane spomenike

»Užitek je, ko narediš unikaten izdelek. To je za dušo. So me pa vedno zelo veselile ograje, in ko se peljem mimo kakšne, ki je moje delo, si rečem, da sem si tu postavil majhen spomenik,« pravi kovaški mojster Janez Globočnik iz Cerkelj, ki nadaljuje tradicijo svojih prednikov.

ANA ŠUBIČ

Ob vstopu v njegovo delavnico v Cerkljah pogled najprej pritegne čudovita kovana ograja. V njej je teden dni ročnega dela, kmalu pa bo krasila balkon stanovanjske hiše v Britofu, nam pojasni kovaški mojster Janez Globočnik, tudi pobudnik nedavnega srečanja kovačev na Jezerskem, potem ko odloži kladivo, pod katerim svojo končno obliko dobiva 'širhaki', kakor se reče grebljici, s katero se pobeza v žerjavico in spodbudi ogenj.

Kovaštvo ima pri Globočnikovih v Cerkljah dolgotrajno tradicijo. Zametki segajo 130 let nazaj, v kovaško delavnico Matije Likarja, ki jo je leta 1927 kupil Globočnikov ded. Po njegovi smrti je obrt prevzela žena, za naslednika pa je določila najstarejšega od devetih otrok, očeta Janeza Globočnika. Oče je na sina, ki je že pri šestih, sedmih letih začel

Biti kovač je garaško delo, a vseeno sila lepo, pravi Janez Globočnik. Ukvarja se s splošnim kovaštvom, še precej večji izziv pa mu predstavlja umetnostno kovaštvo. / Foto: Tina Dokl

pomagati v kovaški delavnici, prenesel znanje in spretnosti oblikovanja železa, po njegovi smrti leta 1995 pa je tedaj 25-letni Janez Globočnik nadaljeval tradicijo svojih prednikov – sprva kot popoldansko obrt. Ker je imel dela vse več in je iz

delavnice pogosto prihajali še v večernih urah, tu so bila še družina z majhnimi otroki, se je pri 31 letih odločil pustiti službo vzdrževalca v Iskraemecu, v kateri se je, pravi, imel povsem dobro, in se popolnoma usmeril v kovaštvo.

Na začetku je kruh služil predvsem s »klamfami za grušte«, izdelal jih je tudi po pet tisoč na teden. Kot pravi, zidarske in tesarske sponne zadnji dve leti, ko je gradbeništvo začelo okrevati, spet postajajo vse bolj pomembni segment v njegovem poslu, prodaja jih v več kot 50 trgovinah po Sloveniji. Ukvarja se tudi s podkovanjem konjev, kovanjem lemežev in drugih sestavnih delov za pluge za oranje zemlje, a precej večji izziv kot splošno kovaštvo mu predstavlja umetnostno kovaštvo – ročno kovane ograje, vrata, okenske mreže, svečniki, celo postelje in drugo pohištvo.

»Naše delo je premalo cenjeno, k sreči pa še obstajajo takšni, ki jim ni škoda denarja za ročno kovane ograje, ki bolj cenijo naše delo kot pa industrijske, varjene izdelke. Tu smo 'pravi' kovači v prednosti pred raznimi 'šlaserji', saj znamo prisluhniti

strankam in se jim kar najbolj prilagoditi,« je dejal in pristavil, da je problem tudi, da za kovače ne obstaja mojstrski izpit, s katerim bi lahko ločili zrno od plevla. »V Sloveniji je manj kot 'trideset' pravih kovačev, takšnih, ki vsak dan zakurimo ognjišče, ki prisegamo na kovanje po starih postopkih ter smo v večjem delu kovači kot pa varilci ali ključavničarji. Jaz sem s 46 leti drugi najmlajši med njimi. Se pa poslužujemo tudi novodobnih trikov, ki jih spoznamo z delom in ki si jih kovači med seboj tudi zaupamo,« je pojasnil in poudaril, da medsebojne konkurence ne občutijo, saj imajo vsi dosti dela.

Biti kovač je garaško delo, a vseeno sila lepo, pravi kovaški mojster iz Cerkelj: »To ti mora biti v veselje, tako kot pri drugih poklicih, sicer ne moreš napredovati. Užitek je, ko 'pogruntaš' nekaj novega, drugačnega, ko narediš unikaten izdelek. To

je za dušo. So me pa vedno zelo veselile ograje, in ko se peljem mimo kakšne, ki je moje delo, si rečem, da sem si tu postavil majhen spomenik.« Izziv mu predstavlja tudi svečniki in podkve za srečo, ki jih sicer v Tehniškem muzeju v Bistri pri Vrhniki, kjer je hišni kovač, poklanjajo mladoporočencem, ki se poročijo pri njih.

Globočnik si prizadeva tudi za ohranjanje kovaške obrti. V preteklosti je pri njem prakso opravilo kar nekaj mladih, kovaško kladivo pa danes spretno vihti tudi njegov 16-letni sin Jaka, sicer dijak strojne šole v Škofji Loki. Globočnik je tudi pobudnik nedavnega srečanja kovačev na Jezerskem. »Naša želja je bila tudi opozoriti državo, da nas je še kar nekaj, ki vztrajamo v tej obrti in da je zdaj še priložnost, da nas 'izkoristijo', ker imamo veliko znanja in prakse. To bi morala država bolj izkoristiti, ampak žal ...«

Zanimivosti

Mitja Lavtar – popotnik v domačem okolju

»Zdi se mi, da sem že eno leto in pol stalno na potovanju, spotoma pa študiram in delam,« pravi Mitja Lavtar, ki si je zadal zanimivo nalogo – obiskati vseh 6036 naselij v Sloveniji. Trenutno je na dobri tretjini poti.

ALEŠ SENOŽETNIK

Pred nami so toplejši meseci, ko marsikdo že odšteva dneve do letnega dopusta, izbira med eksotičnimi destinacijami, išče poceni letalske vozovnice ali pa vsaj apartma nekje na jadranski obali. Toda ne Mitja Lavtar, študent turizma, ki mu potovanje predstavlja že obisk večini neznanega zaselka, samotne kmetije nekje v Polhograjskem hribovju ali pa kopanje v jezeru, ki ga turisti še niso odkrili. Mitja namreč namerava obiskati vseh 6036 slovenskih naselij, kolikor so jih uradno zabeležili na Statističnem uradu. Za zdaj jih je »obkljukal« že 2332. »Slovenci gremo radi na morje, potovanja pa morda zato, ker živimo v majni državi, povezujemo s tujino in eksotiko. Če bi spremenili miselnost, bi veliko lepega odkrili tudi v Sloveniji,« pove 26-letnik, ki mu je osebni projekt spremenil pogled na potovanja.

Bistvo popotništva je v ljudeh, ki jih srečaš

»Včasih sem Slovenijo dojemal kot neko državo, kjer živim. Potovanje sem vedno povezoval s tujino, z nečim eksotičnim, drugačnim,« pravi Kranjčan, ki je sicer prečesal že dobršen del sveta. »Ko sem začel vandrat po Sloveniji, sem ugotovil, da eksotiko lahko najdeš tudi v bližini doma. Lahko greš v Kranj in doživiš nekaj lepega

V dokaz, da je neko naselje res obiskal, se fotografira ob vsaki tabli s krajevnim imenom. / Foto: osebni arhiv Mitje Lavtarja

in novega. Zame kot popotnika je to sproščujoč občutek. Ni mi treba varčevati za potovanje v Avstralijo, saj bom tudi pri nas doživel podobne stvari,« pravi Mitja, ki vedno bolj spoznava, da bistvo potovanja ni v obiskovanju vedno novih mest in držav, temveč v doživetjih, ki se ti pripetijo na poti, in ljudeh, ki jih tam srečaš.

»Pred kratkim sem bil v Ambrusu, ki je večini Slovencev znan po družini Strojnikovih, malokdo pa ve, kako

lep kraj je to. Zraven je zaselek Bakrc, kjer živi gospod, ki gradi s pomočjo majhnih Fructalovih stekleničk. Z njimi je že obložil fasado, naredil paviljon, sedaj pa se je lotil še gradnje cerkve.«

Mitja je na svojih poteh po Sloveniji naletel že na veliko prijaznih in zanimivih ljudi. Večina je navdušenih nad njegovim projektom. Ker o izletih piše tudi na svojih spletni strani in družbenih omrežjih in o njem poročajo mediji, mu nekateri tudi

pišejo, da naj obiše njihovo vas: »Zadnjič me je v goste povabil starejši par. Pripravila sta mi kosilo, mi razkazala skrite koticke šentviške planote in mi ponudila prenočišče.«

Vsi pa le ne razumejo njegove strasti do potovanja. Kamor pride, se namreč v dokaz, da je naselje res obiskal, fotografira ob tabli s krajevnim imenom. Ker pa manjši zaselki teh največkrat sploh nimajo, se je večkrat primoran fotografirati s tistimi na hišah. »V kakšni manjši vasi me ima kdo za nepriprava, ko zaidem na dvorišče, da bi se fotografiral. Zadnjič, ko sem se želel fotografirati ob uradni tabli za naselje na garaži, je nad menoj začel vpiti vaščan, češ kaj počnem. Ko sem mu pojasnil, se mu je zdelo to še bolj neumno. Spodil me je iz vasi in mi zabičal, naj se več ne prikažem.«

Vendar takšni dogodki Mitje ne odvrnejo od tega, da bi sledil svojemu cilju. »Spoznavam zanimive vasi. Včasih se v kakšni počutim, kot bi se čas ustavil že pred nekaj desetletji. Samo kakšno starejšo gospo srečaš pred hišo. V gostilni strežejo le 'šnops' in vino. Narava je pa čudovita. Prava podeželska idila,« navdušeno razlaga.

Brez sodobne tehnologije ne gre

Meni, da so ljudje iz oddaljenih vasi bolj vezani na svoje domače okolje. Obdelujejo zemljo in ne hodijo veliko naokrog. »Včasih koga vprašam, kako se pride do bližnjega naselja, pa mi ne zna odgovoriti, saj še ni bil tam.« Smo torej Slovenci zapečkarji? Mitja se temu izrazu izogiba. Pravi, da ima vsak svoj način življenja. Nekdo je najraje doma, on pa rad odkriva skrite koticke. »Važno je, da spoštujemo način življenja drugega in ga ne obsojamo,« pravi.

Že pri triindvajsetih je prepotoval vse evropske države, od tega dobršen del s kolesom. »V Turčiji sem srečal neko Angležinjo, s katero sva prekolesarila pot od Carigrada do Albanije. Spala sva po vaseh na kmetijah, med kravami.« Kakšna pa je razlika med slovenskim in albanskim podeželjem? »Razlika je samo v krajini, v ljudeh pa ne. Vsi so dobrosrčni.«

Mitja Lavtar si je zadal cilj obiskati vseh 6036 naselij v Sloveniji. / Foto: Aleš Senožetnik

Ko bo prepotoval celotno Slovenijo, bo pripravil serijo potopisnih večerov in poskušal ljudi navdušiti nad odkrivanjem lepot v domačem okolju.

Prepotovati vso Slovenijo pa ni le izziv poln nepozabnih doživetij, temveč tudi zahteven projekt v organizacijskem smislu. Mitji je tukaj v veliko pomoč sodobna tehnologija. »Brez GPS-naprav, spletnih zemljevidov in drugih novodobnih pripomočkov bi bilo projekt precej težje izvesti in bi trajal veliko dlje,« priznava sogovornik, ki si ob vsakem naselju, ki ga obiše, zabeleži tudi, na kakšen način ga je obiskal. Včasih se namreč na pot odpravi z vlakom ali avtom, večkrat pa ga spremlja tudi zlozljivo kolo, s katerim se odpelje po vaških poteh.

Kolo je Mitjev najljubši način prevoza: »S kolesom si ravno prav hiter, da absorbiraš okolje, v katerem si.« Že pri triindvajsetih je prepotoval vse evropske države, od tega dobršen del s kolesom. »V Turčiji sem srečal neko Angležinjo, s katero sva prekolesarila pot od Carigrada do Albanije. Spala sva po vaseh, na kmetijah, med kravami.« Kakšna pa je razlika med slovenskim in albanskim podeželjem? »Razlika je samo v krajini, v ljudeh pa ne. Vsi so enako dobrosrčni,« pravi Mitja.

V lov na Guinnessov rekord?

Podobni popotniški izzivi ga, kot kaže, privlačijo. Pred leti sta s kolegom več tednov potovala po evropskih državah, ne da bi enkrat samkrat prespala v hotelu ali hostlu. Tudi v prihodnje pa mu izzivov ne bo zmanjkalo. V

mislih že snuje nove podvige. »S kolegi smo pred kratkim oddali prijavo za Guinnessovo knjigo rekordov. Radi bi v enem dnevu obiskali čim več naselij. Kakšnih dvesto ali morda tristo. Bomo videli, ali se jim bo naš projekt zdel dovolj zanimiv.«

Podiplomskemu študentu turizma pa popotniške dogodivščine ne pomenijo le vira kratkočasnja in zabave. Bogate izkušnje s potovanjem mu namreč pridejo prav tako pri študiju kot pri snovanju poklicne poti. »Ko bom prepotoval vsa naselja, bom verjetno naredil turnejo potopisnih večerov. Mislim, da je pri nas premalo potopisnih vsebin o naši državi.« Osebni projekt obiskovanja vseh slovenskih naselij namreč namerava razširiti tudi na družbeni nivo, s spodbujanjem Slovencev, naj spoznavajo tudi domačo okolico in več potujejo po Sloveniji. Poigrava se tudi z idejo, da bi nekoč ponujal izlete v skrite koticke naše države ali pa morda napisal knjigo, ki bi služila kot vodnik po manj znanih slovenskih krajih, hkrati pa bi popisal še svoje doživljaje s poti. »Bomo videli, kaj bo prinesel čas,« si ne dela skrbi.

Mitja je prepričan, da bo vseh 6036 naselij obiskal že v letu ali dveh. Ne glede na to, kdaj mu bo uspelo, pa je glavni namen njegovih potovanj že dosežen. Ugotovil je, da za dobro popotniško izkušnjo ni potrebnega veliko denarja. Pravo avanturo lahko najdeš tudi doma. »Odkrivaš lahko zanimive koticke, ki jih ni v nobenem turističnem vodniku, zaplavaš v kakšni reki ali jezeru, spoznavaš zanimive ljudi, greš v gostilno in spiješ kozarec z domačini. Povsod lahko najdeš nekaj zase! Zakaj ne za prvim ovinkom?«

Tudi v domačem okolju lahko potuješ in odkrivaš skrite koticke, ki jih ni v nobenem turističnem vodniku, pravi Mitja Lavtar. / Foto: osebni arhiv Mitje Lavtarja

Obletnice

Branka Sušnik: »Med Indijance!«

Pred 20 leti – 28. aprila 1996 – je v paragvajskem glavnem mestu Asuncion, ki leži ob reki Paragvaj, umrla antropologinja Branislava Sušnik. Rodila se je pa v Medvodah, tik ob sotočju gorenjskih rek Save in Sore ...

MIHA NAGLIČ

Zdi se mi po svoje prav imenitno, da lahko pišem o osebi, ki je rojena ob isti reki, ob kateri živim tudi sam. Moja hiša stoji ob enem od pritokov Poljanščice ob njenem zgornjem toku, moja portretiranka pa se je rodila v hiši, ki je stala čisto ob koncu te reke, davnega 28. marca 1920. V Medvodah zato, ker je bil njen oče Jožef Sušnik žandarmerijski stražmojster in je takrat služboval v tem kraju. Ko je imela deset let, se je družina preselila v Ljubljano. Tako bi rekli danes, takrat je bila to vas in župnija Devica Marija v Polju, kjer je bil oče postavljen za vodjo žandarmerijske postaje. Bil je ena prvih žrtev vosovcev; prišli so na dom in ga ustrelili kar vpricho hčerke. Ko je Branka odšla po svetu, sta v Sloveniji ostali samo njena mama Karolina in sestra Dragojila, ki je do smrti skrbela za mamo. Živel sta v Ljubljani.

Bila je študiozno bitje

Njeno življenje je bilo razpeto med šole in raziskovanje v muzejih in na terenu. »Osnovno šolo in klasično gimnazijo je obiskovala v Ljubljani, l. 1937 se je vpisala na Univerzo, kjer je diplomirala iz prazgodovine in zgodovine. V spominu njenih nekdanjih kolegov je

jasno opisana kot zadržana študentka, ki je bila povsem predana študiju. Razlog za to je nedvomno tudi v tem, da je mlada zbolela, posledica je bila deformirana hrbtenica (v dijaških letih, kot se je spominjala sošolka, je morala nositi steznike, ki so jo zelo omejevali v gibanju) ...« Bolezen in očetova tragična smrt sta botrovali njeni poti v svet, »tako da je hkrati zaključevala študij na ljubljanski univerzi, obenem pa študirala na Dunaju etnozgodovino in uralobaltiško jezikoslovje. Študij je končala l. 1942 z doktoratom pri antropologu prof. Wilhelmu Schmidtu. Imela ga je v lepem spominu, saj ji je pomenil vstop v antropologijo, kot pravi sama 'v kulturološko komparativistiko'. Leta 1942 je v Rimu s posebnim dovoljenjem nadaljevala študij na dveh ustanovah: na Instituto Pontificio Bíblico se je specializirala v kulturah in jezikih Bližnjega vzhoda, v Vzhodnem inštitutu pa se je izpopolnjevala v jezikoslovju. Diplomirala je z nalogo o klinopisnih ploščah iz Kapadokije okoli 3000 let pred Kristusom. Prof. Furlani, priznan strokovnjak za asirsko kulturo, ji je dal, kot je sama poudarjala, jasne koncepte o civilizaciji in o kulturi. Po njem je prevzela neopozitivističen pristop k raziskovanju. Pri Papeškem

»Pridobiti si zaupanje šamanov ni lahko; tako sem se morala tudi jaz udeležiti šamanskega posta, biti dva dni brez hrane in celo vode in potem poizkusiti njihov narkotični preparat. To je bila 'preizkušnja' o mojem 'resnem namenu'.«

biblijskem inštitutu pa ji je pater Daimel predaval o interpretaciji Bližnjega vzhoda kot rezultatu aglomeracije in večplastnosti različnih ljudstev in kultur. Spominjala se ga je kot človeka širokih idej in ugotavljal, da je vse to močno vplivalo na njeno poznejše delo v Paragvaju. Tako je njeno evropsko šolanje povzela dr. Irene Mislej.

Paragvaj, Brankina nova domovina

In kaj jo je odneslo čez ocean in pod Južni križ? Zdi se, da ji je bila ta pot nekako usojena. S posredovanjem šolskih sester je odšla v indijanske misijone, najprej v Argentino in potem v Paragvaj, kamor je prispela 10. marca 1951 in tam živela vse do smrti. Dr. Andres Barbero (1877–1951), pobudnik ustanovitve Etnografskega muzeja v Asuncionu, jo je povabil, naj prevzame muzej in nadaljuje njegovo delo; in tako je bila od 1952 njegova ravnateljica. Njen

opus je velik, šteje skoraj sto objavljenih del. Iz njih »je razvidno, da je njena španščina tekoča in stilistično vse bogatejša, nabita s podatki, ki kažejo na njeno temeljno faktografsko usmeritev. To je pripisovala nemški znanstveni šoli, ki temelji na metodologiji, na podrobnih podatkih, ki jasno dokazujejo postavljene teze« (I. Mislej). Njena strast je bilo delo na terenu, njeno vodilo pa: »Med Indijance!« Kot strastna kadilka je bila med njimi deležna tudi močnejšega kadila. »Študij šamanskih ceremonij in halucinacij je morda najboljše napotilo v poznavanje resnične osebnosti primitivne skupnosti. Pridobiti si to zaupanje od šamanov res ni lahko, tako npr. sem se morala na zadnji ekspediciji tudi jaz udeležiti šamanskega posta, biti dva dni brez hrane in celo vode in potem poizkusiti njihov narkotični preparat. To je bila 'preizkušnja' o mojem 'resnem namenu'. Ko so mi potem šamani razlagali svoje ceremonije

Vir: Helena Janežič, NUK

Antropologinja Branislava Sušnik (1920–1996)

in obrede o 'človeku ptiču', mi je bilo težko slediti njih razlagi. Ker mi je v glavi vse brenčalo ...«

To izpoved je v svojem zelo berljivem članku o njej navedel Blaž Ogorevc, slovit »zasebni modrijan« iz Škofje Loke. Blaž ne bil Blaž, če se ne bi spraševal tudi po znanstveni odnosu do moških. »Kar pa se odnosa dr. Branke do erotike in moških tiče, lahko zaključimo, da ga pravzaprav ni bilo. Celu na ples je gledala povsem nečutno in racionalno. Nekoč so jo domačini v zahvalo za neka zdravila povabili na ples ob prazniku Chiche. Melodija je ob tej priložnosti sicer enolična, a pleše se v krogu z majhnimi skoki vedno v isto smer, kar povzroči pravo vrtoglavico ... Sama se tega, morda svojega edinega plesa v življenju, spominja takole: 'Ta ritemska enoličnost je tipična za vse Indijance, a njih ples se mi zdi veliko bolj utrudljiv kot pa še taka črnska mimična ritmika. Res sem poskusila, a kako sem končala, ne vem ... Če je tudi pri evropskih plesih tako, mi ni žal, da me noben kranjski Janez ni nikoli povabil.' Tu, v tem zadnjem stavku se mi je pa revica kar zasmilila, čeprav je bila tako po vedenju kot po videzu za dedce vseh okusov res precej neavbljiva. Pravzaprav je bila taka kot nekakšen majhen suhoparen možiček. Vatikanski sholasti so za študij na Biblijskem inštitutu zaradi njenega spola vendarle še zahtevali posebno dovoljenje, južnoameriški Indios pa so se vedli neprimerno bolj modro in življenjsko. Sicer so neizmerno nezaupljivi do žensk

in je teh prav zato med raziskovalci le za zanemarljivo peščico. Sušnikovo pa so zgolj ošini s pogledom in jo vnaprej obravnavali kot nežensko oziroma nespolno osebo ter jo celo pripustili k obredom, ki jih ženske oči sploh ne bi smele videti. S svojo navidezno nespolnostjo je še posebej skrivnostno privlačila prav šamane, tako da so postajali njeni največji zavezniki, prijatelji in informanti. Ne vem, če velja Blažu in njegovi razlagi povsem verjeti, a nekaj bo že na tem. Sicer pa je dejstvo, da gre za eno naših najbolj posebnih osebnosti minulega stoletja.

Branka s cigareto v ustih in z najbolj klepetavima varuška iz indijanskega ljudstva Chamacoco, 1956 / Vir: Helena Janežič, NUK

Vir: Helena Janežič, NUK

O tem, kako cenjena je bila naša rojakinja v Paragvaju, priča dejstvo, da so jo leta 2005 upodobili na poštne znamke, 2009 so v prestolnici Asuncion po njej poimenovali ulico in 2012 odkrili spominsko ploščo.

(Viri: Irene Mislej, Branislava Sušnik, antropologinja v Paragvaju (1920–1996), več objav; Blaž Ogorevc, Študiju predano bitje, Mladina, št. 48, 5. 12. 2005. Za dragocene informacije in fotografije se zahvaljujem bibliotekarki Heleni Janežič in publicistu Marku Jenšterletu.)

Na robu

Ljubezni, da te kap, 3. del

Laži pa ne mara

MILENA MIKLAČIČ

usode

»Marinkina mama je iz butarice potegnila vejo in me tepla z njo. Še dobro, da je bila hčerka v vrtcu, da tega nasilja ni videla. Za nekaj časa sem se preselil nazaj k babici. Potem pa sva se z Marinko pobotala in se dogovorila, da greva na svoje. Tudi ona je priznala, da ima njena mama preveč 'komande'.«

A Miranovih avantur, v katerih se je vedno znova zapletal z ženskami, ni in ni bilo videti konca. Simonca, Marinka in Cirila, ter – seveda – mama in babica, ki so krojile njegovo življenje prvih trideset let, niso bile edine. Na živce mu je šlo edino to, da so drugi moški, ki prav tako niso bili 'nedolžni', prihajali iz 'bitk' brez ran in drugih posledic.

»Moje seme se je povsod, kjer sem skočil, takoj prijelo!« je malce jezno, lahko tudi razočarano, obenem

pa ponosno povedal Miran. »Da sem le spustil hlače, in to sem jih iz leta v leto hitreje, že so bile posledice!«

Na noben način ni mogel razumeti, kako to, da tudi drugi niso imeli njegove 'sreče'. Kadarkoli je šel na pivo, so se moški pogovarjali, koliko so jih 'podrli'. Vsi so v teh besednih debatah počeli marsikaj, četudi niso uporabljali kondoma, so uživali, ne da bi se jim po nepotrebnem rojevali otroci.

»Nisem še imel petintrideset let, ko je moj prvi sin Peter že zaključil osnovno šolo in se vpisal v srednjo. Ko se je prišel posloviti, sem ga obšel in mu malo za šalo, malo zares, dejal, naj se deklet izogiba, da ne bo kakšne 'barufe'. Pa se je samo zasmel, pa odvrnil, da je bolj pameten, kot je bil njegov ata. Zabolelo me je pri srcu, a kaj sem mogel?! Imel je zelo prav. Na srečo so ženske začele vedno bolj množično uporabljati kontracepcijo in to je bilo tudi meni zelo prav. Aha, to, da sva se z Marinko pobotala, sem že povedal, kajne? A žal ni trajalo dolgo časa. Ko smo na Bledu adaptirali hotel, sem spoznal Katarino, ki je bila doma z Bavarske. Tudi ona je bila malo starejša od mene, a ker je bila zelo osamljena, tudi jezik ni predstavljal kakšne posebne ovire, da sva lahko kratkemu razmerju dala piko na i. Ženska mi ni in ni šla iz glave. Naneslo je, da sem se pri firmi, kjer sem takrat delal,

lahko ponudil za terensko delo. Skupaj s še štirimi drugimi sem za pol leta odšel v Nemčijo. Precej naivno sem si predstavljal, da je ta država velika približno toliko kot Slovenija, a sem se pošteno zmotil. Pristal sem na delovišču v bližini Kölna, nedaleč stran od francoske meje, med tem koncem in Bavarsko pa je bilo več sto kilometrov razdalje. Kaj sem hotel? Zafrknil sem se, zato sem stisnil zobe in poskušal potrpeti. Naneslo je, da sem spoznal Slovenko, ki je v tamkajšnji bolnici delala kot medicinska sestra. Bila je ločena, poročena je bila z nekim tujim državljanom, ki je bil do nje precej nasilen. Moja romantična duša ji je bila zelo všeč – in ko je spoznala, da sem 'padel' tudi na njene čare, sem se že lahko preselil k njej. Kar oddahnilo se mi je, ko mi je zatrdila, da bo za 'varnost' kar ona poskrbela. Pa je res! A sem se je po nekaj mesecih naveličal. Kadar nisva bila v postelji, včasih celo tam, ni počela drugega, kot da me je morila z zgodbami o svojem nekdanjem partnerju, ki jo je tepel, zapiral v stanovanje, celo mučil. Nekoč mi je po nekaj kozarcih vina izdala, da sta imela dva sinova, ki pa ju je možak odpeljal s seboj v Irak in da ju ni že dve leti videla. Veste, takrat pa se mi je malo obrnilo! Kako se je mogla smejati, žurirati in veseliti ob misli, da otrok morda ne bo nikoli več videla?! To mi pa ni bilo všeč. Nekoč, ko

je bila čez konec tedna dežurna, sem pobral svoje cunje in se izmuznil na varno. Zahrepenel sem po svojih otrocih, in ko sem že sedel na vlaku, sem razmišljal, da sem ji bil na neki način celo malo podoban. Svojo vest sem poskušal potolažiti s tem, da očetovstvo ni nikoli tako močno razvito kot materinstvo. Spomnil sem se, da mi je šla tudi Simonca na živce zato, ker je svoje tri otroke puščala kot mačka mlade. Kjerkoli in kadarkoli se ji je pač zazdelo, da jo obremenjujejo. Sam pri sebi sem sklenil, da se bom vsaj za Jernejo, ki jo je rodila Cirila in mi je bila od vseh treh še najbolj podobna, zavzel in ji bom dober oče. To sem res storil. Nehote mi je šlo na roke tudi življenje samo. Cirila si je med mojo odsotnostjo našla drugega, ki mojega dekliča ni maral. Tako je bila večji del časa pri meni. Medtem je umrla babica, hišo sem imel kar naenkrat samo zase. Četudi nisem imel ustrezne izobrazbe, so mi izkušnje pomagale, da sem postal več z lesom. Hišo sem sam obnovil, zamenjal okna, ki sem jih naredil v svoji novi delavnici, pa vrata, celo pohištvo. Vsak od otrok je čez kakšno dobro leto imel možnost, da pri meni prespi v svoji lastni postelji. Ko se je poročila Simončina hčerka, sem ji dal za doto kuhinjske omare, ki so bile delo mojih rok. Sam nase sem bil ponosen, da toliko zmorem. Seveda pa leta, ki so sledila, niso bila preveč samska. Ženske so bile zmeraj nekje v moji bližini. Če ne ena, pa druga. Sem in tja se je zgodilo, da so prišli naokoli tudi moji sorodniki, ne le pol bratje in pol sestre, tudi njihovi otroci. Naša družina

je bila vsaj po krvnem sorodstvu zelo številna. Žal pa med seboj nismo bili povezani v duhovnem smislu. Bili smo si popolni tujci. Nekateri so mislili, da bi se dalo od hiše, v kateri sem živel, dobiti kaj dote, a so bili to računski brez krčmarja. Bližal sem se že petdesetemu letu, ko sem srečal Tejo, ki pa mi je bila res pisana na kožo. Bila je pridna, imela je pravo roko tako za kuhanje in pospravljanje kot tudi za vrt. Skrbela je, da sem imel vsak dan novo srajco za v službo, nakupila mi je precej spodnjega perila, saj se mi je to valjalo po predalih toliko časa, dokler niso pustile vse elastike, potem pa sem ga vrgel v smeti. Mislim, da je bila Teja edina ženska, v katero se nisem noro zaljubil, imel pa sem jo zelo rad. Vsak večer preden sva zaspala, mi je naredila na čelo križ in prosila angelčka, naj naju varuje. To se mi je zdelo zelo lepo, nobena pred njo se še ni spomnila česa podobnega. Pri meni je bila skoraj deset let, potem pa je zbolela njena mama, ki je bila zelo gospodolna in skrajno egoistična ženska. Zahtevala je, da se mora vrniti k njej in ji streči. Imela je zelo hudo obliko parkinsonove bolezni. Teja jo je lepo prosila, naj privoli, da pride k nama. Pa ni hotela. Ni se marala preseliti iz ljube Tolminske na gorenjski konec. In tako sem Tejo izgubil. Sem in tja je še prihajala, a vsakokrat je bila bolj žalostna. Stran od oči je pomenilo tudi stran od srca. Njena mama je živela še več kot pet let, a ji je tudi v tako kratkem času uspelo, da je svojo hčerko uničila in ji do konca zagrenila življenje. Ko je bila prosta, sem živel že z Bernardo, s katero sem imel tudi otroka. Pa ne,

da bi Tejo pozabil, le takšen moški sem bil in sem še, da mi brez ženske ni življenja. Z Bernardo sem bil skupaj sedem let, potem pa so se začele težave z mojo prostato. Najin "hojladri-hojladra" ni bil več tako poskočen kot nekoč. Vzela je najino hčerko s seboj in se preselila k drugemu. Kaj sem hotel drugega, pustil sem ji svobodo, naj gre svojo pot, če me ne mara več! A sem ob njenem odhodu sklenil nekaj drugega: da se na babnico ne bom več čustveno navezoval. Starejši kot sem bil, bolj se mi je zdelo naporeno. Človek pri šestdesetih letih ni več tako hiter, potrebuje več časa za posteljne dejavnosti, za zapeljevanje. Danes bi vsaka ženska želela, da ji strežem, nosim kavo v posteljo in podobne reči. Malo pa jih je, ki bi jim padlo na pamet, da se tudi jaz rad razvajam. Najbolj me pa moti, ker vsako zanima samo denar. Kot magnet jih privlači moj bančni račun, name skoraj pozabijo. Potem ko izvedo, koliko otrok imam in koliko vnukov, jih precej mine. Četudi nekateri moji otroci nočejo vedeti zame, jim zmeraj kaj podarim, ko se jim rojevajo otroci. To je moja pravica in tudi dolžnost. Zadnja leta zelo rad rezbarim, uredil sem si delavnico za skoraj profesionalno mizarjenje. Tudi s tem postranskim konjičkom zaslužim kakšen evro, a ne preveč, saj imajo ljudje raje kitajsko kramo kot dobro robo,« razlaga svojo filozofijo.

O zadnji ženski, ki je vedrila pod njegovo streho, še noče govoriti. Pravi, da ga srce še zmeraj boli, ker ga je prinesla okoli. Laži ne mara in ta, slednja je krepko lagala in ga vlekla za nos.

(Konec)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Anton Ažbe s svetovno priznano slikarsko šolo

PETER COLNAR

Dolenčice so gručasta hribovska vas v Škofjeloškem hribovju v občini Gorenja vas - Poljane. Ležijo na pobočju pod Starim vrhom. Vas je bila prvič omenjena že leta 1291. Leta 2002 je živelo v njej 73 ljudi, ni pa znano, koliko jih je živelo 30. maja leta 1862, ko se je tam rodil slovenski slikar Anton Ažbe, ki je zaslovel v svetu, ker je imel v Münchnu svetovno znano slikarsko šolo.

Najprej se je učil za trgovskega potnika, pri dvajsetih pa se je odločil za slikarstvo. Med študijem na münchenski akademiji se je razvil v risarja, ki je do potankosti obvladal študijsko metodo, zlasti v risanju akta in portretne glave.

Spomladi leta 1891 je v Münchnu odprl majhno korektorsko šolo, ki je kmalu postala znamenita Ažbetova šola. V drugi polovici devetdesetih let je bil že znana münchenska osebnost. Družil se je z vodilnimi umetniki tistega časa. Zaradi množice učencev (in tudi bohemskega življenja) se ni mogel dovolj posvetiti lastnemu ustvarjanju in zato ni veliko slikal. Poučeval je celo sto in več učencev iz vse Evrope in tudi iz Amerike. Učil je risanje in slikanje po modelu, anatomijo in perspektivo ter posamezne študije glave, akte in kostumirane modele. Njegova šola je postala svetovno znana po letu 1896, ko so se ji priključili

številni ruski študentje, med katerimi so bili tudi znani aristokrati.

Ažbetova slikarska šola je bila po splošni oceni zelo uspešna. Priznavali so jo tudi akademski učitelji, saj so nekateri učenci uspešno nadaljevali študij na akademiji. Ažbetovi učenci so se razvili v impresioniste (Jakopič, Jama, Grohar, Sternen), nekateri pa so tudi ustvarili moderne nacionalne šole – na primer Petrovič in srbski slikarji realizma in impresionizma, Račić in drugi hrvaški učenci. Šola je imela velik ugled v Leningradu, Moskvi in Pragi. Del Ažbetovih učencev je izoblikoval likovna načela socialističnega realizma, del pa je razvil radikalne poti do simbolizma, ekspresionizma in

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- V Radovljici se je 1. 6. 1884 rodil slovenski arhitekt Ivan Vurnik.
- V Kamniku se je 1. 6. 1939 rodil prvi predsednik Akademije znanosti in umetnosti (SAZU) v samostojni Sloveniji, doktor medicine in znanosti, redni profesor nevrologije Jože Trontelj.
- V Kranju se je 4. 6. 1908 rodil ginekolog in porodničar Franc Novak.
- V Preski pri Medvodah se je 5. 6. 1874 rodil bibliotekar Ivan Žibert Krstnik (redovno ime Avguštin). Do leta 1914 je bil spovednik članov cesarske družine.
- V Trstu je 5. 6. 1886 umrl podjetnik Jožef Mauser. Rodil se je nekje v okolici Radovljice leta 1814. Bil je prvi slovenski ladjar.

abstrakcije. Med Ažbetovimi učenci je bil tudi v Nemčiji rojen ameriški abstraktni ekspresionistični slikar Hans

Hofmann, ki je bil eden najpomembnejših učiteljev v povojnem ameriškem abstraktnem ekspresionizmu.

Širden

ALENKA BOLE VRABEC

*mizica,
pogrni se*

Obletnica mature. Čeprav nas ni dosti, je razpoloženje prijetno. Spomini se utrinjajo do maturantskega izleta. Potovali smo tri tedne in obredli celo Jugoslavijo. Dva razreda skupaj in dva razrednika. Ko se menimo, kako je bilo v Skopju, se nekdanji sošolec spomni, da je bil jedilnik zelo neznan, jaz pa sem se bahala, da bom jedla tisto, kar zveni najbolj eksotično. Nekoga je 'matral firbec', pa je vprašal natakarka, kaj sem naročila, in sledil je odgovor: polnjen želodec mlade ovčke ..., ki je nato ostal nedotaknjen na krožniku po pravilu: Česar kmet ne pozna, tega kmet ne je ... Od takrat so se moje navade zelo spremenile!!! ... Ko sem na

spletu našla recept, sem odkrila tudi pravo ime te stare, zelo cenjene jedi: širden. Najbolj znan je prizrenski. Jagenjčkov želodček napolnijo s tremi vrstami drobno narezanega mesa, z začimbami, narezano jagenjčkovo drobovino in malo riža, prilijejo omako in spečejo v pečici. Zdaj sem pred dilemo: ali naj najdem mlad ovčji želodec in recept preizkusim ali naj odfrčim v Skopje in pojem kakšen širden. Trditev, da so iz Celovca ugodni leti, še nima potrditve ... Ena mojih prijateljic goji okro in ob spominu na letovanje v hotelu Biser v Strugi je pri nas večkrat na mizi turli tava.

Okra ali bamija se najde na ljubljanski tržnici, v supermarketih je redka gostja. Pripravljamo mlade plodove, ki pa ne smejo biti v hladilniku več kot dva dni. Lahko jo tudi zamrznemo. Egipčani so jo imeli na jedilniku že več kot pred 3000 leti, danes je razširjena po vsem svetu. Zelo radi jo jedo na Karibih in v Braziliji. S Turki se je že pred nekaj stoletji udomačila na južnem Balkanu.

Turli tava

Za 4–6 oseb potrebujemo: 1 kg jagenjčka, lahko je tudi teletina, 2 čebuli, 150–200 g bamije ali okre, 2 korenčka, 1 zeleno papriko, 1 rumeno ali rdečo papriko, 1 večji ali 2 manjša jajčevca (okoli 300 g), 2–3 paradižnike, 100 g graha, 200 g stročjega

fižola, 4–5 rdečih krompirjev, 2 stroka česna, 2 žlički vegete, črn poper, 1 rdeč feferon, 1 žličko ostre paprike po okusu, olje, dodatna sol po okusu, šopek sesekljane-ga peteršilja.

Na koščke narezano meso damo v lonec in zalijemo z vodo ter dodamo malo soli. Ko zavre, naj vre 10 minut, potem posodo potegnemo z ognja.

V kozici na olju popražimo čebulo, dodamo na ploščke narezano korenje, na trakove narezano papriko in na 3 cm dolge kosce narezan fižol, grah, na kolo-barčke narezano bamijo ali okro, olupljena, na kockice narezana jajčevca in paradižnik ter krompir, narezan na ploščke. Feferon prerežemo, odstranimo semena, ga zelo tenko narežemo ter dodamo zelenjavi. Premešamo in dušimo nekaj minut. Dodamo meso, strt česen, polovico sesekljane-ga peteršilja ter vegeto. Po potrebi dodatno začininimo in še malo dušimo, da je meso zmehčano. Naoljimo nepregorno posodo, naložimo vanjo zelenjavo z mesom ter zalijemo z vodo, v kateri se je kuhalo meso. Voda mora prekriti jed. Posodo pokrijemo z alu folijo. Pečico ogrejemo na 180–90 °C. Pečemo približno 25 minut. Proti koncu folijo odstranimo, da se na površini naredi tenka skorjica. Preden ponudimo, potresemo jed s preostalim peteršiljem.

Pa dober tek.

Vaš razgled

Sezona češenj je v polnem teku in ob naših cestah kar mrgoli prodajalcev briških češenj. Mnogi sicer dvomijo, da na obcestnih stojnicah prodajajo samo češnje iz Goriških brd. Vseh slovenskih češenj je namreč toliko, da bi jih, glede na trenutno povpraševanje, lahko pokupili v nekaj dneh, briške češnje pa prodajajo vso pomlad, je tako opozoril varuh odnosov v verigi preskrbe s hrano Jože Podgoršek. No, kot kaže zgornja fotografija, nastala ob cesti Kranj–Šenčur, so briške češnje, če to res so, tako sladke, da se ponje z oldtajmerji pripeljejo celo iz Nemčije. S. Š. / Foto: Gorazd Kavčič

Pozna pomlad je čas, ko naši najmlajši na številnih manjših in večjih prireditvah pokažejo, kaj znajo, koliko zmorejo, česa so se naučili med iztekajočim se šolskim letom. Starši, navdušeni nad napredkom svojih otrok, pa jih ponosno opazujemo. Ena takšnih prireditev je bila nedavno tudi Evropska vas, ki jo je radovljiska osnovna šola pripravila v starem mestnem jedru Radovljice. Ko so nastopili najmlajši, se je pred prizoriščem kar naenkrat oblikoval človeški zid staršev fotografov, ki so dosežke svojih otrok takole shranili v družinsko kroniko. M. A. / Foto: Gorazd Kavčič

Nove knjige (332)

70 geoloških zanimivosti Slovenije

MIHA NAGLIČ

»Ali veste, da je v slovenskih sedimentnih kamninah in sedimentih ohranjen skoraj neprekinjen zapis 400 milijonov let geološke zgodovine, od silurja do danes, in da so naše najstarejše metamorfozirane kamnine stare več kot 3 milijarde let? Da so naše kamnine nastajale v različnih okoljih, vse od zelo globokih morij do plitvih lagun, koralnih grebenov, obal, rečnih delt, vulkanov, vročih in suhih puščav, dolgih ledenikov, jezer, barij ter rečnih vršajev in poplavnih ravnice? Ste že videli ohranjene fosilne ostanke skoraj vseh skupin rastlin in živali, tudi dinozavrov? Veste, da so nekatera naša najdišča med najbogatejšimi na svetu? Ste že

obiskali izjemno pestre zbirke mineralov s čudovitimi kristali in enega najstarejših rudnikov v Evropi? Imamo tudi nafto, vrele termalne vode, pa svoje diamante in meteorite. In dolgo zgodovino rušilnih potresov in zemeljskih plazov. Ali veste, da slovenske izraze za številne kraške pojave uporabljajo povsod po svetu in da tudi skupna beseda zanje, kras (karst), izvira iz imena našega matičnega Krasa? In da je geološka podlaga zaslužna, da iz ene sorte trte pridelujemo dve vrsti vina? Pestra geološka zgradba in aktivne tektonske sile se odražajo na oblikovanosti današnjega, še vedno spreminjajočega se površja. Zato je raznolikost geoloških pojavov v Sloveniji izjemna ... Želimo si ne le povečanja prepoznavnosti

geoloških zanimivosti, ampak predvsem širjenja razumevanja njihovega pomena, kajti že James Hutton, oče moderne geologije v 18. stoletju, je ugotovil, da je poznavanje preteklosti ključ za razumevanje prihodnosti.« (Str. 1)

Navedene stavke sta na začetku vodnika zapisala urednika, geologa dr. Nina Rman in dr. Matevž Novak. Opise 70 izbranih znamenitosti dopolnjujeta seznam muzejev in zbirk z geološko vsebino in seznam literature za poglobljeno branje. Ko sem prebral gornja vprašanja, nisem vedel odgovorov na vsa. Vedel sem,

da sta teran in refošk iz ene trte; zdaj vem tudi, da je refošk iz tiste, ki raste na flišu Šavrinskega gričevja, teran pa uspeva na tomajskem apnencu. Itd. Od 70 geoloških izbrancev je devet gorenjskih: škofjeloški konglomerat v Kamnitniku, hotaveljski apnenec, zaliloški skrtilavi glinavec, Dolina Triglavskih jezer, bobovec in druge skorjaste železove rude, ledeniške morene in jezero na Bledu, perachiški tuf, paleozojske kamnine Dovžanove soteske in nahajališče lehnjaka na Jezerskem ... In tako dalje: geološki vodnik imamo, zdaj pa z njim na teren!

70 geoloških zanimivosti Slovenije, Geološki zavod Slovenije, Ljubljana, 2016, 204 strani, 24 evrov, www.geo-zs.si

razpredrilo

GG

OD SPERMIJEV DO ZLATIH ROL

Začela se je letna sezona gledališča Khislstein, ki bo na odru gledališča vse do septembra gostila koncerte, različno glasbeno, plesno in dramsko dogajanje. V sredo zvečer se je tako predstavil Mitja Okorn na dogodku Mitja Okorn izza filmske kamere. Publika je v dveh debelih urah izvedela marsikaj zanimivega o filmskem ustvarjanju Kranjčana, ki živi in dela na Poljskem, in se nasmejala do solz.

Alenka Brun

Mitja je že ob prihodu na oder dobil bučen aplavz in takoj v dvorani sprožil smeh, saj je ugotovil, da se je v devetih letih, kar ga ni bilo v Kranju, tu res veliko spremenilo – razen snemalca Rafka Bešiča, on pa še vedno skače naokoli s kamero ...

Večerni pogovor je vodil Toni Cahunek, ki Mitja dobro pozna še iz otroških let, pa tudi v filmu Tu pa tam mu je Okorn zaupal najbolj vidno vlogo oziroma vlogo, ki so si jo vsi, ki so film videli, zapomnili: igral je namreč Storža.

Za glasbeni uvod v večer, ki je obetal, je poskrbela skupina Tosca Beat, potem pa je zbranim pod letnim odrom Khislsteina nekaj uvodnih besed namenil še kranjski župan Boštjan Trilar, ki je prepričan, da Mitja ne pozna besed 'ni mogoče'. Poleg neke vrste retrospektive Mitjevega filmskega ustvarjanja so dogodek izkoristili tudi za podelitev zlate role, pravzaprav dveh, saj si je ravno v sredo film Planet samskih ogledal že petdesettisoči Slovenec. Tako je Mitja Okorn postal prvi režiser, ki je prejel zlato rolo za tri različne

filmske naslove, saj sta ju prejela tudi njegova prejšnja filma Tu pa tam ter Pisma sv. Nikolaju.

Zlato rolo za najbolj gledane filme podelujeta Kolosej in Društvo slovenskih filmskih ustvarjalcev vse od leta 2001. Od leta 2012 pa se za omenjeno nagrado lahko potegujejo prav vsi filmi s pomembnim slovenskim ustvarjalnim deležem. Prejemniki priznanja zlata rola so tako zgolj slovenski filmi ali filmi v slovenski koprodukciji, ki presežejo mejo 25 tisoč gledalcev v kinematografih. Tokrat je nagrado na odru Okorn prevzel iz rok predstavnika podjetja Kolosej kinematografi Sergeja Racmana, članice Društva slovenskih filmskih ustvarjalcev Urše Menart in podpredsednika Društva slovenskih režiserjev Borisa Petkoviča. In ker seveda Mitja ne more iz svoje kože, se je sicer najprej zahvalil za prejeti zlato rolo, potem pa takoj hudomušno nadaljeval, da so mu pa eno – za film Pisma sv. Nikolaju za 75 tisoč gledalcev – še dolžni. Ker je pravi Gorenjec, na to pač ne bo pozabil ...

Mikrofon je potem vzel v svoje roke Toni Cahunek. Sledila je kopica anekdot, zgodb in odgovorov na vprašanja, dogajanje na odru pa

so popestrili kratki izseki Okornovih prvih skejterskih filmov, videospotov, za piko na i pa so na koncu predvajali še njegov začetniški filmski izdelek: rezultat obiska filmske delavnice v Makedoniji. Bizarna ideja, ki je pristala na platnu – in v Kranju je hormon sreče od smejanja v tistem trenutku dosegel limit. Kratki filmček namreč pripoveduje zgodbo o spermiju in nevšečnostih, ki ga lahko doletijo pri iskanju oziroma doseganju končnega cilja. Mitja se sicer ne spominja, kako je prišel na idejo za takšen scenarij, a če pogledamo vse skupaj kot celoto, primerjamo njegovo pot od začetka do danes, seveda opazimo razliko in napredek. Začel je s snemanjem skejterskih podvigov, posnel Not sponsored 1 in 2, iz najboljših delo potem videospot za skupino Los Ventilos. Sčasoma je razvil oko za estetiko in sledila je režija videospotov za takrat izjemno popularno glasbeno zasedbo Kocka, pa recimo Nino Osenar, celo za popularno nemško glasbeno skupino. V nadaljevanju je sledil (tako rekoč brezpročarčunski) celovečerec Tu pa tam. Potem je posnel videospot za Saša Vrtnarja in njegovo življenjsko zgodbo ubesedil ter spisal scenarij za film

Tokrat je dve zlato rolo za film Planet samskih na odru Mitja Okorn (drugi z leve) prevzel iz rok Sergeja Racmana, Urše Menart in Borisa Petkoviča. / Foto: Matic Zorman

Pogovor z Mitjem je na odru odlično izpeljal Kranjčan Toni Cahunek – anekdote, zgodbe in prigode, polne humorja. / Foto: Matic Zorman

Član, ki pa ni ugledal filmskega platna kinodvoran – vsaj do sedaj še ne. Sledil je odhod na Poljsko. Ponudili so mu snemanje televizijske serije 39 in pol, pri čemer verjetno nihče ni pričakoval, da bo fant naredil hit in posneli so tri sezone. Ponovno so sledila snemanja videospotov in tudi reklam, ki so, kot pravi Mitja, resnično dobro

plačane. Potem pa dva filmska uspeha: Pisma sv. Nikolaju in najnovejši Planet samskih.

Izvedemo tudi, da ima tremo še vedno in vsakič. In če pri nas velja za nekoga, s katerim je težko delati, Poljaki pravijo, da je kot režiser pač zahteven ... Zanj obstajata samo dva filmska žanra: dober in slab; in dober mora vsebovati

dobro mero drame. Ni pozabil ljudi, od katerih se je veliko naučil. Poimensko se jim je na odru kranjskega Khislsteina v sredo tudi zahvalil, bučnemu aplavzu ob začetku večera pa so se ob koncu pridružile še stoječe ovacije. Publika je bila navdušena, smeh pa se je iz Khislsteina razlegal še dolgo po končanem dogodku.

JAKA

Radio Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Radio Triglav[®]

Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki Gorenjskega glasa izkoristite popust v višini 10 %. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: 040 514 975

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA IN MARICA

Oven (21. 3.–21. 4.)

Ob izpolnitvi čustvene želje se vam ne spremeni samo ljubezen, temveč tudi način življenja. Sprejeli boste nova razmišljanja, ki ste jih do sedaj zavračali. Strah? Seveda bo prisoten, vendar je to čisto normalno. Presenečenje bo nepopisno.

Bik (22. 4.–20. 5.)

Poskrbeli boste za svoje zdravje in si v prvi vrsti priskrbeli miren oddih. Slaba vest bo odveč, čeprav vas bo spremljal občutek, da si ne smete privoščiti malce lenarjenja. Pri finančah se bremenite že nekaj časa, prav kmalu se pokaže izhod.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)

Na splošno si boste želeli več svobode pri odločitvah, saj so vas občutki utesnjenosti preveč zablokirali. Zadeva, v katero ste vložili veliko truda, se bo končno obrnila na bolje in spet boste dobre volje. V ljubezni se zgodi nekaj lepega.

Rak (22. 6.–22. 7.)

Zasuti boste z različnim delom, vi pa boste iskali izgovore, kako bi se lahko izognili. Malo vam bo že uspelo, v celoti pa ne. Očitno vas dobro poznajo in bodo nad vašo reakcijo že pripravljene. Obetajo se vam nepričakovane finance.

Lev (23. 7.–23. 8.)

Vsi strahovi, ki vas bodo spremljali, bodo neutemeljeni. Spraševali se boste, ali ste dovolj sposobni in kaj če drugi od vas preveč pričakujejo. Pogovor, ki ga boste imeli v sredini tedna, vam bo odprl oči in dal pogum za naprej.

Devica (24. 8.–23. 9.)

Odpirale se vam bodo velike priložnosti za dober zaslužek. S tem se vam lahko kasneje nudijo možnosti za izpolnitev vaših starih ciljev. Na splošno bi se lahko večkrat obračali k svoji notranji intuiciji in jo seveda tudi upoštevati.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)

Zmanjkovalo vam bo moči, a se boste potrudili in seveda tudi uspeli. Začeli se boste pripravljati na osebni pogovor, ki ga že predolgo časa odlašate. Kmalu boste spoznali, da ste bili sami tisti, ki ste se preveč zapletli.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)

S tem, ko boste teden začeli s slabo voljo, boste podrli še tisto, kar je nemogoče. V sredini tedna se boste k sreči ustavili in spoznali svojo napako. Učimo se na svojih napakah, ni pa treba, da jih imamo preveč ali da jih ponavljamo.

Strelec (23. 11.–21. 12.)

Tudi tokrat boste s svojo spretnostjo in znanjem skočili čez prepreke, ki vam bodo prišle na pot. Nekomu, ki se že kar direktno vmešava v vaše življenje, boste dali jasno vedeti, kaj ga čaka, če se ne umakne. Svoje ozemlje je treba braniti.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)

Bližnji so zato, da nam v težkih trenutkih stojijo ob strani. Ker ste sami zelo močan steber opore, se ne zavedate, da se tudi vi lahko zaupate. Naučite se sprejeti pomoč. Sledita razočaranje in presenečenje, vsakega po malo.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)

Če iščete dodaten vir služuška, boste v nekaj dneh imeli prave možnosti. V poslovnem krogu se vam obeta napredovanje, sestankov v tujini se ne izogibajte, saj so lahko za vas še kako pomembni. Vse se postavi na svoje mesto.

Ribi (20. 2.–20. 3.)

V prihajajočih dneh vas čakajo zelo dobre novice, povezane s službo oziroma poslovnimi zadevami. Nekaj časa kar verjeti ne boste mogli, da vas je doletela taka sreča. Nehali se boste podcenjevali in odkorakali v pravo smer.

TA JE DOBRA

Ni dobila e-pošte

Tašča pride domov z nakupovanja in najde zeta Poldeta, kako razburjeno premetava obleko in pakira kovčke.

»Kaj pa je, Polde?«

»Kaj je? Veš, kaj je! Tvoji hčeri, torej moji ženi, sem poslal e-mail, da bom prišel že danes z ribarjenja. In veš, kaj sem našel, ko sem prišel domov? Tvoja hčer, moja ženo, nago z Jožetom in to v najini zakonski postelji! To je katastrofa, neodpustljivo. Konec zakona. Grem in me ne bo več, pa naj ostane s tem revežem, Jožetom.«

»Čakaj malo Polde, čakaj malo, pomiri se. Tole se mi zdi pa res zelo čudno. Špela tega ne bi nikoli tega naredila. Nikoli! Toliko jo pa že poznam. Zagotovo obstaja enostavna razlaga za to, kar se je zgodilo. Grem k njej, da vidim, kaj se je res zgodilo.«

Čez nekaj trenutkov se tašča vrne vsa nasmejana: »Polde, saj sem ti rekla, da zagotovo obstaja enostavna razlaga. Stvar je v tem, da Špela sploh ni dobila tvojega e-maila.«

Ne more na internet

»Ali ste prepričani, da ste vtipkali pravo geslo?«

»Seveda, saj sem videl, kako ga je vtipkal prijatelj.«

»Kaj pa je vtipkal?«

»Pet zvezdic.«

Na izpitu

Študent je na ustnem izpitu. Profesor se guga na stolu. Ta se v nekem trenutku zlomi in profesor pade na tla.

Študent se ne more zadržati in se začne smejati. Profesor počasi vstaja, si ravna obleko in se odzove na študentov smeh: »Zanimivo, kolega, danes sva oba padla.«

Ko spregovori tišina

Ko moški molči, je mislec.

Ko je tiho ženska, potem ga je mislec naj...

LAŽJI SUDOKU

2				5		6	1
		7	4			2	
		6	7	2		9	
	4	2				3	8
5							4
	3	8				1	2
		1		6	9	5	
		3			4	8	
8	7		1				

Rešitev:

9	6	7	5	2	1	8	3
2	1	8	7	9	5	6	4
7	5	6	9	1	2	3	8
8	1	7	9	6	1	5	2
6	3	1	5	9	2	7	4
3	2	9	1	7	6	8	5
5	2	6	2	9	5	1	7
1	9	2	5	6	7	8	3

TEŽJI SUDOKU

5		7		8				9
				5	4	8		
	8			9				2
	5	6						
3	2						4	8
						1	3	
9			6				8	
		3	4	9				
4				3	6			1

Rešitev:

1	8	9	6	5	2	7	3	4
5	2	1	6	7	9	8	3	4
7	8	2	7	9	5	1	6	3
9	1	5	8	6	1	2	3	7
2	6	7	9	5	1	8	3	4
8	2	9	1	7	6	5	4	3
6	1	9	5	6	7	8	2	3

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravila P. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

KUD Smlednik

POLETNI VEČERI

na trgu

10. in 11. junija,
ob 21h,
na trgu sv. Urha
v Smledniku

koncert
SEVERA GJURIN
in DEJAN LAPANJA

kino na prostem
MOJ ATA, SOCIALISTIČNI KULAK
in pogovor s TONETOM PARTLJIČEM

Več informacij na www.smlednik.si

GORENJSKI GLAS	BOG	OKRAS V ARABSKEM SLOGU	NAŠ SLIKAR (MIHA)	REKA V BOSNI	ESTONCI	LEON PINTAR	UMETNA TALNA OBLAGA	UREZNINA	RIMSKI VLADAR	STAR SLOVAN	100
NAŠ PEVEC (S. L.)											
PROSOJNA TKANINA									6		
POPOLNA ZMAGA PRI TAROKU					1	VEČJE NASELJE	ZODIAKALNI ZNAK				
JAPONSKI PISATELJ (KOBO)				OTOK V BALEARIH						TRGOVSKI IZTRZEK	SESTAVIL: F. KALAN
PLINSKI KUHALNIK				OKENSKO KRILLO		FIN. JEZEZO (ENARE)	NAŠ IGRALEC (ALJ)				NAŠA KOSTUMOGRAFINJA (ALENKA)
NEIL SEDAKA			DOLENJSKA REKA					RIMSKI HIŠNI BOG	NIKITA BALLJEV	MESTO V FRANCIJI	
SLIČICA PROGRAMA NA RAČUNALNIKU							FEVDALNO DELO				
IGRALKA DOR			12				SVETIŠČE	OBER	IGRALKA MARGRET		
GORENJSKI GLAS	SIDRO	PISEC BESEDILA ZA FILM MANEKENKA CAMPBELL									
LETOVIŠČE PRI KOIPRU									ZADETEK PRI NOGOMETU	SOKRATOV TOŽNIK	
NATRUJ		ZAPLET, PERIPETUJA	MERSKA KOLIČINA	JUDOV SIN	ZAREBRNICA					IGRALKA MIRREN	NARODNI PARK V KENJU
ZBIRKA ZAKONOV						4	IZRASTEK NA PRSTU				
RIMSKA LJUBLJANA							DRŽAVA OB IRANU	PEVKA ERBUS	VRTNA RASTLINA		
NEPOPUSTLJIV CLOVEK			9							LOUIS ADAMIČ	STROK, ZA LATINSČINO
GORENJSKI GLAS	ZIDNA ODPRTINA	ŠP. PESNIK (BLAS DE) CONA POD EMIRJEM						KRALJ ŽIVALI			
ZEVSOVA LJUBICA						IT. PEVEC (A. B)	DREVESNI PANJ				
NAZIV PASJA KOČA				BLAGO IZMETNE KVALITETE	KRONIKA			2		NAŠ PISATELJ (TONE)	FRANCOSKI FILOZOF (HYPPOLYTE)

GORENJSKI GLAS	DALMATINSKA VIŠNJA	NAŠ BIVŠI NOGOMETAS (VILJ)	ŽIVALSKA NOGA	BREZAL-KOHOLONO PIVO	BAMBUSU PODOBNA TRSTIKA	FRANCOSKI ASTRONOM (FRANCOIS)	GORENJSKI GLAS	VRSTA RAZSTRELIVA	DEL STOPALA	Z MOSTOM POVEZAN JADRANSKI OTOK	ENOJNIK ORIGINAL	11					AMERIŠKI PLES							
ZAKLJUČNI IZPIT NA SREDNJI ŠOLI							VRŠILEC ANKETE								SPODNJA OKONČINA							REKA NA NORVEŠKEM		
BIVŠA ROMUNSKA TELOVADKA (SIMONA)	10						PEVKA ZORE	NEKDANJA SLOVENSKA REVUJA							GRENAK NAPITEK							ŠPANSKA PRINCESA	ESEJIST FINCI	MESEC V JUD. KOLENDARJU
ŽENSKA, KI RECITIRA											VRH V KARAVANKAH													
PREDUJEM						3				OTOK PRI KORNATH													ČASOVNI PRISLOV	RUSJANOVO LETALO
SLAVKO ŠTIMAC			ZAPONKA NA PASU (ŽARG.)	PRAZNIK MAŠKAR					KRAJ V HALOZH	MODEL VOZILA FIAT							TRGOVSKI KALO						LOVRO TOMAN	
SNEŽNA GRUDA		8					KMETIJSKO VLEČNO VOZILO	IGRALKA MARTINELLI	PLAVALCE THORPE				ANONIMNEŽ									ŠPANSKI TENISAC (RAFAEL)		
STROK, ZA AKUSTIKO									RIBJE OLJE	PREUDARNA OSEBA														7
AMANAR AVIGNON OTERO RIGORIST ŠASTRI	ŠARA	PESEM ADE SKERL	SHRAMBA ZA SPISE							JED IZ OLUŠČENEGA PROSA	PEVKA KRALJ													
DESTILAT PREMOGA							HRV. NOGOMETAS (GORAN)	EVA KOBE																
ENAKI ČRKI			IVANA KOBILCA			EKONOMOV URAD	ŠVEDSKO IME LUKE TURKU																	
NORVEŠKA GLASBENA SKUPINA				SKAND. MOŠKO IME		NERA ZA RITEM	ROMAN INGARDEN			REKA V SRBIJI	HERBERT READ												KOBALT	
BAKTERIJA											13													
MESTO NA PORTUGALSKEM	14																							

Nagrade:
3-krat vrednostni bon Okrepčevalnice Stari grad Smlednik

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 15. junija 2016, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14

DRUŽABNA KRONIKA

COUNTRY PIKNIK

Na idiličnem ranču Luže so pripravili pomladni Country piknik, ki je potekal v znamenju plesa, dobre volje in kulinarčnih dobrot. Kranjski Kompas je ponovno pripravil dan odprtih vrat, zbor Mysterium pa danes gostuje v Ljubljani.

S. Lesjak, A. Brun

Danes zvečer, 3. junija, bo namreč v Slovenski filharmoniji v dvorani Marjana Kozi- ne ob 20. uri koncert Komornega pevskega zbora Mysterium iz Kranja s priznanim gostujočim dirigentom dr. Barlowom Bradfordom. Dirigent, skladatelj, aranžer ter izvrsten pianist in organist, dr. Barlow Bradford, je dobitnik velike nagrade Evrope za zborovsko petje 2015.

Živahnije in popolnoma drugačno vzdušje, kot

ga bo gostila Slovenska filharmonija, pa je bilo na Lužah. Čudovita posest ranča Luže z okolico predstavlja pravi raj za vse ljubitelje neokrnjene narave. Na ranču se ukvarjajo s konjeništvom, zeliščarstvom in biološkim poljedelstvom. Tu domujejo tudi poskočne Country mačke, skupina več kot dvajsetih deklet vseh generacij, ki navdušujejo z energičnimi plesnimi divjega zahoda. Ob koncu maja je bilo še prav posebno veselo, saj je lastnica ranča Janja Jekovec organizirala Country piknik, na katerem ni manjkalo pestrega dogajanja: jahanje konj, športne

aktivnosti, kresovanje, srečevanje z zanimivimi nagradami ter bogata kulinarčna ponudba. Največji pečat pikniku so dali nastopi kavbojskih plesnih skupin: poleg Country mačk so s kantri koreografijami navduševale zasedbe Divji zahod, Country stars, Country babice ... Ob ognju so zapeli in zaplesali tudi obiskovalci, tako da se vsi skupaj že veselijo novega piknika na Lužah. Sicer pa ste lahko sami pričali ognjevitemu nastopu Country mačk že to soboto zvečer v Antic Caffèju v Šenčurju.

Poslovalnica kranjskega Kompassa pa je ponovno

pripravila dan odprtih vrat. Tam smo srečali tudi Kompassovega Janeza, maskoto, ki je ob 65. rojstnem dnevu omenjene turistične agencije dobil osveženo podobo. Lik je luč sveta sicer ugledal leta 1971, leto dni kasneje pa je njegova prepoznavnost začela rasti in kmalu je Kompassov Janez postal prepoznavna maskota. Takrat so del njegovega prepoznavnega oblačila predstavljal značilen klobuk, moški telovnik in dežnik, ki ju prepoznamo v slovenski narodni noši, sedaj pa je Janez dobil nov, pomlajen in navihane videz.

Sproščena energija Divjega zahoda / Foto: Matic Zorman

Vsak piknik potrebuje dobrega kuharja ... / Foto: Matic Zorman

Kantri plesalke so se odpeljale v sončni zahod ... / Foto: Matic Zorman

Kranjski Mysterium na eni zadnjih vaj pred nastopom v Slovenski filharmoniji. / Foto: Gorazd Kavčič

Ob dnevu odprtih vrat je poleg Janeza za nasmeh skrbelo tudi Kompassovo kolo sreče. / Foto: A. B.

VRTIMO GLOBUS

Pri teh letih dvakrat očka

Roker skupine The Rolling Stones **Ronnie Wood** je postal očka dvojčicama, ki sta jima s soprogo Sally nadela imena Gracie Jane in Alice Rose. »Dvojčici sta zdravi na svet prijokali 30. maja. Popolni sta,« je potrdil njun publicist. Oseminšestdesetletni glasbenik ima iz prejšnjih zakonov še štiri otroke. Par se je poročil leta 2012, po le šestih mesecih zveze.

Demi Lovato žaluje za babico

»Izgubila sem ves svoj svet in svet je izgubil izjemno žensko,« je ob smrti ljube babice zapisala **Demi Lovato (23)** in s svojimi oboževalci delila posnetek, kjer leži ob babici, ki je umrla zaradi kapi. Pevka pravi, da sta si bili kljub 70-letni razliki v letih zelo blizu in da jo bo močno pogrešala.

Topher Grace dahnil usodni da

Zvezdnik serije Oh ta nora sedemdeseta **Topher Grace (37)** se je poročil z igralko in manekenko **Ashley Hinshaw (27)**. Par sta postala leta 2014, januarja letos pa sta se zaročila. Poroka je bila v ožjem krogu družine in prijateljev v Santa Barbari v Kaliforniji. Hinshawova je ravnokar posnela film Me Estás Matando Susana, Graceja pa bomo letos lahko videli v treh filmih: grozljivki Delirium, komediji Opening Night in drami War Machine.

Obsojen umora druge stopnje

Nekdanji igralec serije The shield **Michael Jace (53)**, ki je vpričo otrok ubil ženo April, je spoznan za krivega in obtožen umora druge stopnje. Igralec se na sodišču ni zagovarjal, je pa takoj po kriminalnem dejanju priznal, da je sprva mislil ustreliti sebe. »Če tako rada tečeš, teči v nebesa,« je njegove besede pred umorom potrdil desetletni sin. Po poročanju tujih medijev se je umor zgodil zaradi žrtvine zahteve za ločitev in domnevnega varanja. Sodišče mu je prisodilo štirideset let zaporne kazni.

Arijana in Vesna sta Jeseničanki, ki sta v kranjskogorski igralnici kot predstavnici Kompas Shopa za obiskovalce pripravili simpatično promocijo znanih moških in ženskih dišav. Pri vsem tem sta bila nasmeh in znanje tujih jezikov v veliko pomoč. / Foto: A. B.

Mladi Picasso obiskal Kranj

»Zelena je moja barva in v slovenski pokrajini imate te barve v izobilju. Še se bom vrnil,« je navdušeno pripovedoval šestnajstletni slikar Hamad Al Humaidhan, znan tudi kot mladi Picasso.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – V sklopu svoje svetovne turnee je prejšnji konec tedna Slovenijo obiskal čudežni deček, šestnajstletni kuvajtski slikar Hamad Al Humaidhan, znan kot mladi Picasso, ki v okviru razstav deluje tudi dobrodelno. Ob prvem obisku Slovenije se je odločil, da bo del sredstev od promocije podaril za Varstveno delovni center (VDC) Kranj. S tem namenom je ob razstavi svojih originalnih del v petkov

program delavnic slikanja v ljubljanski City park povabil uporabnike VDC Kranj, v ponedeljek pa jih je v spremstvu svojega očeta obiskal v Kranju. »Hamadov agent Mark Boltezar je ob neki priložnosti za darilo kupil izdelek VDC Kranj, nad katerim je bil tako navdušen, da se je tudi zdaj spomnil na nas,« je povezovala direktorica VDC Kranj Mirjana Česen.

Hamad Al Humaidhan je zanimanje za slikarstvo pokazal že pri sedmih letih, kot

je povedal, je navdih za prvi likovni motiv dobil kar v nogometu Cristiano Ronaldo. Večina njegovih začetnih slik je nastala pod vplivom brskanja po očetovih umetniških knjigah in z opazovanjem očeta med slikanjem. Hamad je nato povsem ključno začel slikati v Picassovem kubističnem slogu, ne da bi prej videl katerokoli njegovo delo. Hamad slika svoj svet z mladostniškimi občutki, v svojih slikah prikazuje realistične in namišljene like. Svoja prva dela je

razstavljal v Veliki Britaniji, saj je njegova družina živeča v mestu Bath, kjer je njegova mati opravljala doktorat iz mikrobiologije. Kmalu so o njem začeli pisati mediji in prodal je svojo prvo zbirko šestih del ... Leta 2010 je prejel povabilo h kreiranju čestitke za praznovanje 180. obletnice tržnice Covent Garden v Londonu, kar je spodbudilo zanimanje svetovnih medijev. Takrat so ga kritiki poimenovali 'young Picasso' oziroma mladi Picasso. Leta 2011 so ga na lestvici najbolj izjemnih otrok in najstnikov na svetu umestili na četrto mesto. Povpraševanja po njegovih slikah na velikih platnih je vse več, ne glede na vse pa Hamad ostaja skromen in dobrodelen, kar je s svojim pristopom pokazal tudi ob obisku VDC Kranj. »Rad (so)ustvarjam z osebami s posebnimi potrebami. Pred seboj vidim srečne ljudi,« je povedal. V VDC Kranj je poslikal glineno skulpturo z naslovom Ženska, ki bo predvidoma šla na dražbo, izkupiček pa bodo v VDC Kranj namenili za dodatno ponudbo – programe za dvig kakovosti življenja njihovih uporabnikov.

Hamad Al Humaidhan in Tatjana Sladič, organizacijska vodja VDC Kranj / Foto: Tina Dokl

Dobrodelno kolesarjenje v Oldham

VILMA STANOVNIK

Kranj – Minulo sredo se je iz Slovenskega trga v Kranju proti pobratenemu mestu Oldham v Veliki Britaniji podala karavana enajstih kolesarjev. Za več kot dva tisoč

kilometrov dolgo pot bodo potrebovali enajst dni. Cilj kolesarjenja je zbrati štirideset tisoč angleških funtov za pomoč dobrodelnemu skladu v Oldhamu. Sredstva bo sklad namenil socialno šibkim družinam v Oldhamu

ter družinam, ki pričakujejo naraščaj. Del sredstev bodo namenili tudi boju proti vsem oblikam rakavih obolenj. Do starta kolesarske ture 1. junija jim je uspelo zbrati že 26 tisoč angleških funtov. Dobrodne

kolesarje sta na pot pospremila župan Mestne občine Kranj Boštjan Trilar in veleposlanica Velike Britanije in Severne Irske v Sloveniji Sophie Honey. Župan se je v pozdravu zahvalil ekipi za promocijo kolesarjenja kot načina življenja, dobrodelnost in promocijo mednarodnega sodelovanja.

Festival lajnarjev

VILMA STANOVNIK

Kranj – Zavod za turizem in kulturo Kranj bo ta konec tedna pripravil že tretji Poletni mednarodni festival lajnarjev. Znano je, da lajnarsko tradicijo v Kranju obuja Potujoče gledališče Kranjski komedijanti. Poleg tega so lajne nepogrešljive na tradicionalnem Prešernovem smenju, pravo lajnarsko poslastico pa predstavlja prav Poletni mednarodni festival lajnarjev, ki je posvečen spominu na dr. Francea Prešerna, saj je v poletnih mesecih po šesti prošnji za advokaturu končno dobil mesto advokata v Kranju.

Festival nas bo tako predstavil v čas 19. stoletja. Ulice mestnega jedra bodo polnili zvoki melodij, ki jih bodo mojstri izvabljali iz 38 umetelno poslikanih lajnarjev. Znano je, da lajnarsko tradicijo v Kranju obuja Potujoče gledališče Kranjski komedijanti. Poleg tega so lajne nepogrešljive na tradicionalnem Prešernovem smenju, pravo lajnarsko poslastico pa predstavlja prav Poletni mednarodni festival lajnarjev, ki je posvečen spominu na dr. Francea Prešerna, saj je v poletnih mesecih po šesti prošnji za advokaturu končno dobil mesto advokata v Kranju.

Prireditve bo danes, v petek, v Kranju potekala med od 18. in 19.30, jutri pa med 10. in 14. ter med 17. in 19. uro. V nedeljo se bodo lajnarji predstavili tudi v Ljubljani.

Mario Ponjavič znova premagal samega sebe

Jesenice – Zveza društev prijateljev mladine Jesenice je tudi letos pripravila dobrodelni tek Jesenice tečejo, s katerim zbirajo sredstva za letovanje socialno ogroženih otrok. Tek se je udeležilo rekordno število tekačev – 508, ki so v dobrodelni sklad prispevali kar 5950 evrov. Tek, ki je potekal v dvokilometriških krogih, je bil tudi priložnost za tekmovalne tekače, ki so se letos spopadli z visokimi temperaturami. Kljub temu je lansnemu rekorderju Mariu Ponjaviču uspelo v desetih urah preteči petdeset krogov, skupno torej kar sto kilometrov. Med ženskami je letošnji rekord postavila Eva Mlakar z 18 krogi.

Predstavljajo se poljanski ustvarjalci

Poljane – V Šubičevi hiši je v maju zaživela trgovina, v kateri si je mogoče ogledati in kupiti izdelke podblegoških mojstrov in rokodelcev. Ta čas po besedah Lucije Kavčič svoje izdelke predstavlja okrog petnajst ustvarjalcev, a pričakujejo, da jih bo v prihodnje še več in bodo ponudbo sproti dopolnjevali. Za spominek ali darilo je mogoče dobiti lesene stružene izdelke, kovaške izdelke, glinene in steklene posode, skodelice, klekljano čipko, tudi vdeleno v različne izdelke, voščilnice, naravna mila in kreme, različne ilustracije, slike na platnu, lesene križe z umeščeno čipko, obeske, uhane, ogrlice, glinene reliefe in še vrsto drugega, kar nastaja pod spretnimi prsti tamkajšnjih rokodelcev. Izbrane izdelke v trgovini po želji tudi aranžirajo in zavijejo kot darilo. Trgovino je mogoče obiskati od torka do petka med 9. in 13. uro ter med 16. in 18. uro, ob sobotah pa je odprta med 9. in 13. uro.

WWW.CINEPLEXX.SI

1,99€*

VSI FILMI PO NORI CENI
SREDA, 8. 6. 2016

*SAMO ZA ČLANE CINEPLEXX KLUBOV.

VSTOPNICE SO ŽE V PRODAJI!

CINEPLEXX
NAŠ SVET KINA.
OD LETA 1967.

Slamnikarski sejem Domžale

Sobota, 11. junij 2016, med 9. in 19. uro

Slamnikarski park (pri upravni stavbi Občine Domžale)

domači in tuji razstavljalci, stojnice s prikazom slamnikarske dejavnosti, pletenje kit in šivanje slamnikov, prodaja slamnikov in drugih izdelkov iz slame, modna revija, vodeni ogledi, animacijski programi za otroke

OB 18.00 SREČANJE LJUDSKIH PEVCEV IN GODCEV DOMŽALE

Kulturni dom Franca Bernika Domžale

OBČINA DOMŽALE

SLAMNİKARSKI SEJEM DOMŽALE

Blagoslovili novozgrajeno kapelico v Cerkljah

JANEZ KUHAR

Cerklje – V Cerkljah so v nedeljo, 29. maja, blagoslovili novo kapelico, ki sta jo na vrtu svojega doma zgradila Alojzija in Matjaž Golob. »Danes je minilo šestnajst let, ko je možu Matjažu umrl

tri vitraže. Po tem, ko je župnik Stanislav Gradišek kapelico blagoslovil, je vse prisotne povabila na ogled prve samostojne razstave, ki jo je pripravila v domači garaži. Na ogled je postavila 34 likovnih del, ki so nastala v času njenega slikarskega

Kapelico je blagoslovil cerkljanski župnik Stanislav Gradišek, poleg sta zakonca Golob.

oče, in devet mesecev, ko je umrla moja mama, tako da kapelico posvečava staršem,« je dejala Alojzija, ki je za kapelico sama izdelala

udejstvovanja. Razstava bo na ogled še danes, 31. maja, od 15. do 19. ure. Alojzija je članica Društva likovnikov Cerklje od 1999. leta dalje.

Iz Estonije s srebrom

Na evropski naravoslovni olimpijadi, ki se je od 7. do 14. maja odvijala v Estoniji, so se nadvse izkazali tudi gorenjski srednješolci. Ekipa, ki so jo sestavljali dijaki drugega letnika Vid Kermelj in Martin Rihtaršič z Gimnazije Škofja Loka ter Gregor Igljčar z Gimnazije Kranj, je osvojila srebrno medaljo.

MATEJA RANT

Škofja Loka – Slovenijo sta na naravoslovni olimpijadi v Estoniji zastopali dve ekipi, poleg že omenjene še ekipa, ki so jo sestavljali Urban Duh in Luka Govedič z II. gimnazije Maribor ter Aleksej Jurca z Gimnazije Bežigrad. Slednja je osvojila celo zlato medaljo, kar je prvo zlato odličje za Slovenijo v desetletni zgodovini tega tekmovanja, so poudarili pri Zvezi za tehnično kulturo Slovenije. Slovenski srednješolci so tako po njihovih besedah na tokratnem tekmovanju dosegli zgodovinski uspeh.

Popularizacija naravoslovja

Evropsko naravoslovno olimpijado so prvič organizirali leta 2003 v Dublinu z namenom popularizacije naravoslovja, Slovenija pa se je na posebno povabilo tekmovanju pridružila leta 2007. Na tekmovanju sodelujeta po dve ekipi s tremi dijaki iz vsake izmed držav Evropske unije. Ekipe med seboj tekmujejo v iskanju rešitev znanstvenih problemov s področja naravoslovja, torej biologije, kemije in fizike. Olimpijada traja sedem dni, od tega sta dva tekmovalna dneva. Ekipe imajo vsakokrat na voljo štiri ure časa, da izvedejo laboratorijske vaje, zapišejo in ovrednotijo rezultate ter odgovorijo na teoretična vprašanja, so pojasnili v Gimnaziji Škofja Loka. Dijake Vida Kermelja, Martina Rihtaršiča in Gregorja Igljčarja so na Gimnaziji Škofja Loka na tekmovanju pripravljali trije mentorji, in sicer za biologijo Mojca Mravljca, za fiziko Aljoša Erman in za kemijo Mojca Tolar. »Dijaki so morali poleg redne šolske snovi

Slovenijo so na evropski naravoslovni olimpijadi zastopali tudi (od leve proti desni) Vid Kermelj, Martin Rihtaršič in Gregor Igljčar.

obvladati še dodatne in razširjene vsebine vseh treh predmetov. Pomembno je bilo, da so se naučili analitično pristopati k reševanju problemsko zastavljenih nalog in združiti poznavanje vseh treh predmetnih področij,« so razložili njihovi mentorji. Zelo pomembno je bilo tudi dobro sodelovanje v ekipi.

Poudarek na druženju

Vid Kermelj, Martin Rihtaršič in Gregor Igljčar so zatrjili, da so bili odlična ekipa, dobro pa so se ujeli tudi z drugo slovensko ekipo in vsemi ostalimi tekmovalci. »Vsa olimpijada temelji na druženju, kar nam je omogočilo navezovanje stikov tudi s tekmovalci iz drugih držav, kar nam bo mogoče kdaj kasneje prišlo še

prav,« razmišlja Vid Kermelj, ki je priznal, da ni čakoval takega uspeha. To je zatrjil tudi Martin Rihtaršič in obenem razložil, da so v priprave na olimpijado vložili veliko dela, saj so med drugim opravili veliko praktičnih vaj. »Vsi trije se poznamo že od prej in smo dobro sodelovali.« Gregorja Igljčarja je presenetilo, v kako sproščenem vzdušju se je odvijala celotna olimpijada. »Tam se je zrušil marsikateri moj stereotip o ne preveč družabnih naravoslovcih,« je hudomušno pripomnil. Prvi tekmovalni dan so po besedah Vida Kermelja raziskovali lastnosti mleka, drugi dan pa je bila na vrsti elektrika, saj so morali sestaviti baterijo, ki je pogajala avtomobilček. Slednja naloga jim je bila očitno precej bolj pisana na kožo, saj

so končali štirideset minut pred koncem, pri mleku pa jim je časa celo zmanjkalo.

Še na kemijsko olimpijado

Za vse tri je bila olimpijada nepozabna izkušnja in velika priložnost, saj so se pomerili z vrstniki iz drugih evropskih držav in dokazali svoje odlično znanje. Svojo olimpijsko pot bosta Vid Kermelj in Martin Rihtaršič nadaljevala letos poleti, saj se jima je kot prvemu in drugemu na državnem izboru uspelo uvrstiti v ekipo, ki bo Slovenijo zastopala na kemijski olimpijadi v Gruziji. Olimpijska preizkušnja pa čaka še dve dijakinji Gimnazije Škofja Loka, tretješolko Lucijo Bogataj in maturantko Saro Kokalj, ki se bosta julija udeležili biološke olimpijade v Vietnamu.

Mlinčki na Rožletovem teku

Naklo – Vzgojiteljice in vzgojitelji vrtca Mlinček so pripravili dan druženja za otroke, ki obiskujejo vrtec, in za njihove starše. Lahko pa so se jim pridružili tudi starši in otroci, ki vrtca ne obiskujejo več ali pa obiskujejo vrtec Jelka iz Dupelja. Zbrali so se na igrišču za Osnovno šolo Naklo, kjer so se že četrtič spustili v dir na Rožletovem teku. Moto teka je že vsa leta enak in se glasi Očka, mamica – tecimo skupaj!, namen teka pa ni tekmovanje, pač pa kvalitetno in aktivno preživljanje prostega časa, hkrati pa tudi priložnost, da se družine družijo. Tekalci so bili razporejeni v dve skupini, najprej so se na pot podali mlajši skupaj s svojimi starši, nato še nekoliko starejši otroci. Zbrane je nagovoril tudi Milan Bohinec, ravnatelj Osnovne šole Naklo, ki je opozoril na pomembnost gibanja za zdravje otrok in odraslih. 150 mladih športnikov sta motivirala Rožle in Mojca, vanju sta se preoblekla ljubitelja aktivnosti in športa Tina Kocjan in Rok Indihar. Vsi sodelujoči so prejeli diplomu za sodelovanje in stekleničko vode za okrepčilo.

Tekači v akciji

Festival zgodovine

Sobota 18. junij 2016 9.00 - 21.00

HISTORIAL ŠKOFJA LOKA 2016

Glavni dogodki festivala:

- 9.00 – 20.00 **Semenj bil je živ** / Mestni trg
- 9.00 – 20.00 **Kulinarična ponudba** / Mestni trg
- 10.00 **Promenada meščanov v historičnih oblačilih** / Mestni trg, Spodnji trg
- 11.00, 12.00, 13.00, 18.00, 19.00 **Osrednji dogodek – dramska igra »Hudičeva brv«** / Mestni trg - Atrij Rotovža
- 10.00 – 18.00 **Nastopi glasbenih in plesnih skupin, vitezov iz Freisinga, historične skupine iz češkega Tabora** / Mestni trg
- 10.30, 15.00 **Rokodelski delavnici za odrasle** / Rokodelski center DUO
- 10.00 – 18.00 **Rokodelnice, igrarije, tolkalna in slikarska delavnica za otroke** / Cankarjev trg
- 10.00, 11.30 **Pravljice za otroke** / Vrt Občine Škofja Loka
- 10.00 – 17.00 **Jahanje konj** / Hrib pod Loškim gradom
- 12.00 – 19.00 **Rokodelnice, stare ljudske igre, lutkovna delavnica in pravljice za otroke na grajskem vrtu** / Loški grad
- 12.00 – 18.00 **Prost vstop v Škoparjevo hišo** / grajski vrt na Loškem gradu
- 17.00 – 24.00 **Karavana domačih pivovarn** / Bar Freising
- 17.00 – 18.30 **Sprehod v Puštal s pripovedkami** / zbor pred UE Škofja Loka
- 17.00 – 19.00 **Prost vstop v Nacetovo hišo** / Puštal
- 18.00 – 24.00 **Poletna muzejska noč** / Loški muzej
- 20.00 **Večerni koncert vokalnega ansambla Cantabile iz Freisinga in pevskega zbora Lubnik iz Škofje Loke** / Sokolski dom

Spremljevalni dogodki festivala:

- 9.00 – 21.00 **Razstava likovnih izdelkov otrok Vrtca Škofja Loka in loških osnovnih šol** / Mala galerija Občine Škofja Loka, Okno loške hiše
- 10.00 – 20.00 **Klekljana čipka drugače – srečanje z drugimi materiali** / Rokodelski center DUO
- 10.00 – 21.00 **Razstava – Skrivnosti čipke in 30 let podjetja Čipke Mojca** / vhodna dvorana Sokolskega doma Škofja Loka
- 10.00 – 21.00 **Razstava – Urh Sobočan "Vrnitev"** / Preddverje Sokolskega doma Škofja Loka
- 9.00 – 18.00 **Razstava avtorske čipke Mire in Vide Kežjar** / Galerija Ivana Groharja

europalakat

Gorenjski Glas

elektro gorenjska

Občina Škofja Loka

Prost vstop.

Program bo izpeljan v vsakem vremenu.

ŠKOFJA LOKA
Turizem-Tourist board

INFO: Turizem Škofja Loka
04 517 06 00, 051 427 827, info@skofja-loka.com
www.skofja-loka.com, www.historial.si

Na Španov vrh le še peš

Enosedelna na smučišču Španov vrh na Planini pod Golico verjetno ne bo več vozila, saj že pripravljajo program zaprtja smučarskega centra. Je pa svojo priložnost uvidel zasebnik, ki je v najem vzel zgornjo postajo sedežnice in uredil bar z najlepšim razgledom.

URŠA PETERNEL

Jesenice – »Res je, pripravljamo program zaprtja smučarskega centra Španov vrh,« je potrdil Zoran Kramar, direktor Zavoda za šport Jesenice, ki upravlja smučišče Španov vrh nad Jesenicami. Potem ko je zaradi pomanjkanja snega smučišče, ki je v lasti Občine Jesenice, v zadnjih letih vsako leto obratovalo le po nekaj dni, letošnjo zimo pa naprav sploh niso pogнали, je usoda sedežnice očitno zapečaten. Kljub temu pa bodo smučišče še naprej lahko uporabljali turni smučarji, navdušenci nad krppljanjem in sankanjem, je dodal Kramar.

Da ima Španov vrh velike možnosti turističnega razvoja, pa je prepričan Egon Kepic, ki je uvidel priložnost in februarja prek javnega razpisa v najem vzel zgornjo postajo sedežnice in v njej uredil okrepčevalnico. Nahaja se na nadmorski višini 1365

metrov in ima kar 360-stopenjski razgled, ki se razteza vse od bohinjskih gora s Soriško planino prek celotnih Julijcev pa vse do Karavank. V okrepčevalnici, ki je odprta ob petkih, sobotah in nedeljah, ponujajo tople napitke in pijačo, z dosedanjim obiskom pa so zelo zadovoljni. Kot je povedal Egon Kepic, postajajo priljubljena točka domačinov, med njimi so tudi udeleženci akcije Osvajalec Španovega vrha, ki celo leto nabirajo in štejejo vzpone. »Trudimo pa se tudi, da bi privabili obiskovalce od drugod, zlasti v času cvetenja narcis. Mnogi so bili na Golici že večkrat in iščejo tudi druge poti med narcisnimi travniki in Španov vrh je ena od takšnih točk,« je dejal Kepic. Prejšnji konec tedna so bile narcise v najlepšem razcvetu in vzpon na Španov vrh med belimi, omamno dišečimi narcisami je bil posebno doživetje. Možnih dostopov je sicer več, z Jesenic je

Egon Kepic (levo) z delom svoje ekipe, ki se trudi oživiti zgornjo postajo sedežnice Španov vrh.

poltretjo uro hoje, s Planine pod Golico slabo uro, ena od poti vodi tudi iz Javorniškega Rovta, najkrajša in najlažja pot pa je s parkirišča na Križovcu, od koder je le še pol ure ne pretežkega vzpona. Novi najemnik si želi ponudbo še obogatiti in prilagoditi željam gostov, okrepčevalnica pa bo odprta vse leto,

tudi pozimi. Narašča namreč obisk turnih smučarjev, razvija se tudi krppljanje. In če se ena zgodba z razgradnjo sedežnice končuje, bi se o Španovem vrhu lahko začela pisati nova zgodba. Je ideja, da bi med stebri sedežnice uredili spust po jeklenici (z najlepšim razgledom), preveč drzna?

Certifikati tržne znamke Srce Slovenije

JASNA PALADIN

Kamnik, Domžale – Razvojni center Srca Slovenije, ki združuje šestnajst občin, je minuli teden podelil prve certifikate kolektivne tržne znamke Srce Slovenije, ki dokazujejo preverjeno kakovost, pristnost in

srčno poreklo izdelkov, prejelo pa jih je 66 prehranskih in rokodelskih izdelkov oz. 27 nosilcev. Med njimi so tudi Gorenjci, in sicer: Stara Fužina iz Šmarce (kovaški izdelki), Tatjana Ručigaj iz Mengša (nakit in polsteni izdelki), Anica Ahčin iz Tuhinjske doline (pisave za

trnič in rezljana lesena vrata), Katarina Spruk iz Radomelj (sklede), KUD Hiša keramike, zakaj pa ne majolka ter Tatjana Hlačer iz Kamnika (sklede in keramični krožnik), Helena Kropivšek s Kmetije Pr' Gabršk iz Češnjic v Tuhinju (siri), Zdravilni gaj Tunjice (živa voda)

ter Domen Virant s kmetije Pri Ropet v Radomljah (jajca iz proste reje). Na razpis, objavljen februarja, je bilo sicer prijavljenih 89 izdelkov, njihovo kakovost pa so ocenjevali dr. Janez Bogataj, dr. Tanja Lešnik Štuhlec, Matej Zupančič in Janez Bratovž.

Turkish Airlines odslej dvakrat dnevno v Istanbul

Zgornji Brnik – Letalski prevoznik Turkish Airlines je v torek okreplil povezavo iz Ljubljane v Istanbul. Doslej je ponujal dvanajst letov na teden, po novem pa lahko potniki z Brnika z njim poletijo dvakrat dnevno. Turški prevoznik sicer letos obeležuje deset let od vzpostavitve letalske povezave s Slovenijo; začel je s tremi leti na teden, doslej pa je med Slovenijo in Turčijo prepeljal okoli pol milijona potnikov. Turkish Airlines je v tem obdobju nenehno povečeval in izboljševal ponudbo, poudarja poslovodni direktor Aerodroma Ljubljana Zmago Skobir ter dodaja, da je danes eden njihovih najbolj zanesljivih partnerjev, ki je ogromno prispeval h konkurenčnosti ponudbe na ljubljanskem letališču. Turkish Airlines, ki je četrti največji letalski prevoznik po številu povezav na svetu, z Brnika prek Istanbula potnikom omogoča lete do 292 krajev v 115 državah.

KINO SPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sobota, 4. 6., in nedelja, 5. 6.

13.40, 19.10, 21.00 DENARNE IGRE

16.00 ALICA IZZA OGLEDALA

20.40 WARCRAFT: ZAČETEK

17.10 MOŽ, KI JE POZNAL

NEKONČNOST

13.50, 17.20 TOP MAČEK – NA

ZAČETKU, sinhro.

15.35 ANGRY BIRDS, sinhro.

15.30, 19.00 HOUSTON, IMAMO

PROBLEM!

13.30, 18.00, 20.30 PLANET SAMSKIH

CINEPLEXX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 4. 6.

18.30, 20.30, 22.35 DENARNE IGRE

20.15 NINJA ŽELVE: IZ SENC

18.00 ALICA IZZA OGLEDALA

15.40 ALICA IZZA OGLEDALA, 3D

14.20, 17.30, 20.00, 22.25

WARCRAFT: ZAČETEK

20.40, 22.30 MOŽJE X: APOKALIPSA

17.50 MOŽJE X: APOKALIPSA, 3D

16.50 PRAVA FANTA

14.30, 16.30 ANGRY BIRDS, sinhro.

13.30, 15.30 ANGRY BIRDS, 3D, sinhro.

13.50, 15.50 TOP MAČEK – NA ZAČETKU

19.05, 21.00 SOSEDI 2

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 3. 6.

18.00 TOP MAČEK – NA ZAČETKU, sinhro.

20.30 DHEEPAN

Sobota, 4. 6.

18.00 TOP MAČEK – NA ZAČETKU, sinhro.

20.30 PRAVA FANTA

Nedelja, 5. 6.

20.30 DHEEPAN

Organizatorji filmskih predstav si pridružujejo pravico do spremembe programa.

GLEDALIŠKI SPORED

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Sobota, 4. junija

18.00 KD Qulenum: GIBOSKOP (v dvorani PGK)

21.00 Vita Osojnik: NOSILA SEM TUJE OTROKE (v dvorani PGK)

Nedelja, 5. junija

16.30 KD Qulenum: GIBOTRON (v Stolpu Škrlovec)

19.00 Zavod Emanat: TERRA UMBILICUS (v Stolpu Škrlovec)

21.00 THIS IS NOT A LOVE SONG (v Stolpu Škrlovec)

Ponedeljek, 6. junija

10.30 KRICKRAC, TO SEM JAZ? (v Stolpu Škrlovec)

18.00 Moliere: TARTUFFE (v dvorani PGK)

21.00 KD Qulenum: SREČA(NJE) (v Stolpu Škrlovec)

V knjigi Najboljše vegi jedi so zbrali najboljše brezmesne recepte iz revije Dober tek. Tu so prigrizki in zajtrki, ki nam dajo zagon, lahke solate, ki jih jemo za spremljavo, in krepkeje, ki so lahko cel obrok, dišeče juhe in enolončnice ter glavne jedi za vse priložnosti.

14⁹⁰ EUR
* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si | Gorenjski Glas

To je knjiga, kakršne še ni bilo. V njej devet vrhunskih slovenskih kuharskih mojstrov korak za korakom predstavlja pripravo svojih avtorskih jedi – tistih, za katere so prepričani, da jih lahko pripravimo tudi mi. Z vami kuhajo slavni chefi: Janez Bratovž, Igor Jagodic, Borut Jovan, Tomaž Kavčič, Andrej Kuhar, Marko Pavčnik, Gorazd Potočnik, Uroš Štefelin, Bine Volčič.

18⁹⁰ EUR
* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si | Gorenjski Glas

O'GLASBENA LOKA

Mladi glasbeniki s svojim petjem in igranjem oživljajo ulice, trge in atrije starega mestnega jedra Škofje Loke.

Prisluhnite jim!

Sobota, 4. junij 2016, od 9. do 12. ure ob 20.00 ZAKLJUČNI KONCERT

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS – Janez Rozman, s. p., T: 04/531 52 49

KOPALNI IZLET BIOTERME: 13. 6.; **TRST:** 17. 6.; **GOLI OTOK:** 27. 8.; **AKCIJA: MADŽARSKE TOPLICE:** 2.–6. 10.; **BANOVC:** 16.–20. 10.; **TUHELJ:** 4.–7. 7.; **BANJA VRUČICA - SARAJEVO:** 27.–30.10.; **MUR-TAR IN DUGI OTOK – VEČ TERMINOV. AVTOBUSI:** 52-, 56-, 60-SEDEŽNI IN KOMBI 8+1. www.rozmanbus.si

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PIREDITVE

Barletov memorial

Cerklje – Prostovoljno gasilsko društvo Cerklje na Gorenjskem organizira jutri, v soboto, 4. junija, pri Osnovni šoli Davorina Jenka v Cerkljah spominsko gasilsko tekmovanje 29. Barletov memorial. Ob 8.30 bodo tekmovali člani in članice, ob 10.30 pa mladina od 12 do 15 let starosti ter mladina do 11 let starosti. Prve tri uvrščene ekipe prejmejo medalje, najboljše gasilsko društvo pa pokal Občine Cerklje na Gorenjskem.

Otroška zabava

Besnica – Turistično društvo Besnica prireja jutri, v soboto, 4. junija, pod šotorom od 15. do 19. ure na igrišču pred šolo v Besnici veliko otroško zabavo z delavnicami.

LOTO

Rezultati 44. kroga – 1. junija 2016
7, 12, 13, 21, 24, 33, 38 in 28

Loto PLUS: **1, 4, 9, 26, 31, 37, 39 in 23**
Lotko: **9 9 9 5 5**

Sklad 45. kroga za Sedmico: **2.840.000 EUR**
Sklad 45. kroga za PLUS: **130.000 EUR**
Sklad 45. kroga za Lotko: **1.100.000 EUR**

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena v reviji Kranjčanka 17. maja, je bilo podjetje **BALDRIJAN**, d. o. o., iz Kranja, ki poklanja lepe nagrade petim nagrajencem. Ti srečni nagrajenci so: 1. nagrada: bon v vrednosti 30 € prejme **Zvonko Pezdarnik**, Dovje; 2. nagrada: bon v vrednosti 20 € prejme **Janez Golc**, Bled; 3.–5. nagrada: bon v vrednosti 10 € prejmejo: **Igor Dežman**, Zgoša, **Ljerka Hafner**, Škofja Loka, **Metka Šijanec**, Kranj. Nagrajencem čestitamo!

Izžrebani nagrajenci nagradne križanke z geslom **Z GORENJSKIM GLASOM NA POČITNICE**, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu 17. maja 2016, prejmejo knjigo Velike posodovke. Ti nagrajenci so: **Rica Panjtar**, Blejska Dobrava, **Anton Kosem**, Škofja Loka in **Ivica Premrov**, Žabnica. Nagrajencem čestitamo.

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena 20. maja 2016 v Gorenjskem glasu, je bilo podjetje **AVTOHIŠA VRTAČ**, d. o. o., iz Stražišča pri Kranju. Nagrajenci: 1. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW TOURAN – **Peter Vrhunec**, Topolje; 2. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW POLO – **Martina Hartman**, Medvode; 3. nagrada: poklanja Gorenjski glas – **Tatjana Pfeifer**, Vopovlje. Nagrajencem čestitamo!

Izžrebani nagrajenci nagradne križanke z geslom **POJDIMO NA IZLET**, objavljene v Vaščanu maja 2016, so: **Marija Rozman** iz Kranja, **Maja Bratun** iz Kranja in **Božo Batagelj** iz Kranja. Nagrajenci prejmejo knjigo Velike posodovke. Iskrene čestitke nagrajencem.

8. Tekmovanje za pokal Kranja

Besnica – Turistično društvo Besnica prireja v nedeljo, 5. junija, 25. Gorenjsko prvenstvo harmonikarjev in 8. Tekmovanje za pokal Kranja z začetkom ob 12. uri. Obe prireditvi bosta pod šotorom na igrišču pred šolo v Besnici.

Gasilska veselica

Besnica – Prostovoljno gasilsko društvo Besnica vabi jutri, v soboto, 4. junija, na veliko gasilsko veselico z Ansambлом Saša Avsenika, ki bo pod velikim šotorom.

Ljudsko petje in družabni večer z Maro in ljudskimi pevkami

Milje – V Hiši čez cesto na Miljah 11 bodo danes, v petek, 3. junija, ob 19.30 spet prepevali. Vabijo vse, ki radi prepevate ali le poslušate ljudsko petje. Družili se boste pod kozolcem ob hiši. Jutri, v soboto, 4. junija, bo pa pod kozolcem družabni večer z Maro in ljudskimi pevkami, Šenčurskimi fanti in ljudskimi pevci Hiše čez cesto. Tudi njim boste lahko pomagali peti.

IZLETI

Kolesarski izlet

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi na kolesarski izlet na relaciji Kranj–Žirovnica–Kranj, od tega od Kranja do Žirovnice z vlakom, nazaj pa s kolesom. Izlet bo v torek, 7. junija, odhod bo ob 8.45 z železniške postaje Kranj. Če bo deževalo, bo izlet odpadel.

Žmitkov špic–Olipov rob–Zg. Jezersko

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi na pohodniški izlet Žmitkov špic–Olipov rob–Zg. Jezersko, in sicer v četrtek, 16. junija. Odhod s posebnim avtobusom bo ob 7. uri izpred Globusa. Višinske razlike je 224 m, pot je srednje zahtevna. Prijave z vplačili sprejemajo v pisarni društva do ponedeljka, 13. junija.

Na Javornik

Kranj – Društvo upokojencev Kranj v četrtek, 23. junija, vabi na planinski izlet na Javornik (1240 m). Odhod s posebnim avtobusom bo ob 7. uri izpred Creine. Izlet je lažji, višinske razlike je 440 metrov. Prijave z vplačili sprejemajo v pisarni društva do ponedeljka, 20. junija.

Na Zirbitzkogel prihodnjo soboto

Kranj – Planinsko društvo Iskra Kranj obvešča, da zaradi napovedi deževja in neviht planinski izlet na Zirbitzkogel to soboto ne bo izveden. Izlet je prestavljen na prihodnjo soboto, 11. junija.

K Sv. Petru nad Begunjami

Preddvor – Društvo upokojencev Preddvor – pohodniška skupina – vabi člane na pohod k Sv. Petru nad Begunjami. Zbor bo v torek, 7. junija, ob 8. uri na grajskem dvorišču v Preddvoru.

Cerklje – Društvo upokojencev Cerklje vabi v torek, 7. junija, na pohod iz Begunj na Svetega Petra. Odhod izpred AMD Cerklje bo ob 8. uri. Prevoz bo po dogovoru. Priporočajo pohodne palice.

Po ferati na Košutnikov turn

Kranj – Planinsko društvo Iskra Kranj vabi člane društva in druge člane Planinske zveze Slovenije v soboto, 18. junija, na Košutnikov turn. Na vrh se boste podali po zelo zahtevni ferati, ki je bila v letu 2007 deloma obnovljena in je zaradi jeklenega visečega mostu še atraktivnejša. Plezanja bo za okrog šest ur. Tura je primerna za nevtroglave gornike z izkušnjami iz zelo zahtevnih ferat. Odhod z osebnimi avtomobili izpred Mercator centra Primskovo v Kranju bo ob 6. uri. Prijave in informacije pri vodnikih: saso.kosnik@infonet.si tel. 041 757 009; bredapirc@gmail.com, tel. 051 397 040.

V Doberdob

Jesenice – Medobčinsko društvo invalidov Jesenice obvešča člane, da sprejema prijave za izlet v Doberdob, ki bo 16. junija, in za izlet na Višarje, ki bo 22. junija. Vse druge informacije lahko dobite v pisarni društva v času uradnih ur ali po tel. 040 767 886.

Pohod v Udin boršt

Naklo, Kokrica, Duplje – Turistično društvo Naklo, Turistično društvo Kokrica in Turistično društvo Kriva jelka Duplje vabijo vse občane v soboto, 4. junija, na pohod v Udin boršt.

V Naklem se boste zbrali ob 13.15 pred domom Janeza Filipiča, na Kokrici ob 13. uri pred trgovino Mercator in v Zgornjih Dupljah ob 13. uri pred gasilskim domom. Ob 14. uri se boste dobili pri lovski koči v Želinu (ribnik Race). Za vse, ki poti ne zmorete, je zagotovljenih nekaj parkirnih mest v Želinu. Pohod bo ob vsakem vremenu.

Ob reki Rači v Moravški dolini

Šenčur – Društvo upokojencev Šenčur organizira v sredo, 8. junija, pohod ob reki Rači v Moravški dolini (Krašče–reka Rača–Mecetov mlin–Mohorjev mlin–leseno vodno kolo, perišče in kraški izvir–Vehovčev mlin–Kapsova kmetija Dvorje–Kižev mlin–Sveti Andrej–Krašče–Spodnji Tuštanj–Grad Tuštanj). Informacije in prijave zbira do ponedeljka, 6. junija, Franci Erzin, tel. 041 875 812.

Župančičeva pot

Šenčur – Turistično društvo Šenčur vabi v soboto, 11. junija, na pohod po Župančičevi poti od Dragatuša do Vinice (Dragatuš–izvir Dobreča–Pusti Gradac–Veliki Nerajec–Mala Lahinja–Belčji Vrh–Hrast–Perudina–Žeželj–Golek–Vinica). Skupne zmerne hoje bo okoli štiri ure. Informacije in prijave zbira do četrтка, 9. junija, Franci Erzin, tel. 041 875 812.

Na kopanje v Portorož

Kranj – Društvo bolnikov z osteoporozo Kranj vabi na kopanje v Bernardin v Portorož v torek, 7. junija. Odhod avtobusa: 6.30 Šk. Loka, 6.45 Stražišče, 7.00 Globus, 7.10 Mercator Primskovo, 7.20 Šenčur, 7.30 Cerklje. Vabljeni tudi nečlani društva. Prijave in informacije po telefonu 041 424 768.

2. pohod z Jamnika na Jelovico

Besnica – ZB NOB KO Besnica-Podblica in KS Podblica prirejata jutri, v soboto, 4. junija, 2. pohod z Jamnika na Jelovico, kjer je leta 1942 v rudniški votlini delovala Tehnika Meta, prva partizanska ciklostilna tiskarna na Gorenjskem. Zborni mesto bo ob 9. uri na avtobusnem obračališču nad Jamnikom. Pot ni zahtevna. Hoje bo za slabo uro.

PREDAVANJA

Proučevanje Svetega pisma

Kranj – Krščanska adventistična cerkev Kranj vabi v soboto, 4. junija, ob 9. uri v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma s temo Najpopolnejši dar. Pogovor bo povezoval Branko Vodenik.

OBVESTILA

V Medgeneracijskem centru Kranj

Kranj – V Medgeneracijskem centru Kranj bo danes, v petek, 3. junija, ob 18. uri predavanje Spoznajmo astrologijo. Predavala bo Špela Plemelj. V ponedeljek, 6. junija, bo ob 8. uri delavnica Osnove samoobrambe – 1. del. Delavnico vodi Matej Mavsar, mojster borilnih veščin Kempo Arnis Federation, 3. dan. Prijave sprejemajo po tel.: 082 058 457 ali mck-prijava@luniverza.si. V ponedeljek, 6. junija, bo ob 17. uri organiziran tudi sprehod po Kranju: ogled mestnega središča pod vodstvom turističnega vodnika Janka Zupana. Zbirno mesto bo Sejmišče pri Zlati ribi. Obvezne so prijave na 082 058 457 ali mck-prijava@luniverza.si. V okviru Tedna vseživljenjskega učenja na Ljudski univerzi Kranj pa bo v Medgeneracijskem centru danes, v petek, 3. junija, ob 15. uri predstavitev športnega lokostrelstva, ob 17. uri pa predstavitev Archery wars Slovenija. Prijave sprejema: Mojca Rozman, e-pošta: mojca.rozman@luniverza.si, telefon: 04 280 48 00.

KONCERTI

Vox laci 2016

Jezersko – V nedeljo, 5. junija, bo ob 18. uri v amfiteatru – Županovem kotu otvoritveni koncert v sklopu jubilejnega, 10. glasbenega festivala Vox laci 2016 na Jezerskem. Nastopil bo Mladinski pevski zbor Glasbene šole Kamnik pod vodstvom zborovodkinje Ane Smrtnik.

PREDSTAVE

Zeleni škrat Ariel

Žirovnica – V Knjižnici Matije Čopa v Žirovnici bo v ponedeljek, 6. junija, ob 17. uri na sporedu glasbeno-animacijska predstava Zeleni škrat Ariel glasbenega gledališča Melite Osojnik.

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:
**za objavo v petek – do srede
do 14. ure in za objavo
v torek do petka do 14. ure!**

Delovni čas:
**ponedeljek, torek, četrtek,
petek neprekinjeno od
7. do 15. ure, sreda od
7. do 16. ure, sobote, nedelje
in prazniki zaprto.**

NEPREMIČNINE

POSESTI

PRODAM

ZAZIDLJIVO PARCELO, Golnik, tel.:
040/204-184 16001914

K3 KERN
NEPREMIČNINE
Oldhamska cesta 12, 4000 Kranj
Tel.: 04/202 13 53, Fax: 04/202 17 85
GSM 051/320 700,
E-pošta: info@k3-kern.si

FESST, d. o. o.,
nepremičninska
družba,
Koroška c 2, Kranj,
Telefon: 236 73 73
Faks: 236 73 70
E-pošta:
info@fesst.si
Internet:
www.fesst.si

TRIDA
NEPREMIČNINE
Irena Jereb s.p., Zoisova 1, Kranj
G: 041 860 938, E: irena@trida.si
www.tridanepremicnine-ij.si

domplan
Domplan, d. d., Bleiweisova 14, 4000 Kranj
T: 04/20 68 773, F: 04/20 68 701
M: 030 641 621, E: www.domplan.si
E: domplan@domplan.si
V zadovoljstvo naših strank upravljamo
zanesljivo in varne storitve posredovanja v
prometu z nepremičninami.
Obiščite nas na naši spletni strani:
www.domplan.si

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

RENAULT Clio 1.6, letnik 1999,
145.000 km, lepo ohranjen, cena 700
EUR, 1. lastnik, tel.: 031/302-411
16001992

MOTORNA KOLESKA

PRODAM

MOTOR Kawasaki 250 R ninja, 2. las-
tnik, črne barve, brez poškodb, tel.:
041/297-387 16002015

Lovska družina Bled
Grajska cesta 59
4260 Bled

LOVSKA DRUŽINA BLED
oddaja poslovni prostor
(gostinski lokal) na Grajski
cesti 59 Bled v izmeri 165,46
m². Ogled prostorov bo
možen 11. 6. 2016 med 16.
in 18. uro. Na dan ogleda
bodo zainteresirani kandi-
dati dobili razpisne pogoje
in vse ostale informacije.

GRADBENI MATERIAL

PRODAM

SUHE bukove deske, tel.: 04/25-61-
274, 031/475-042 16001990

KURIVO

PRODAM

DRVA, metrska ali razžagana, možnost
dostave, tel.: 041/718-019 16002003

AKCIJA – peleti Zugmeister z dostavo
in odkup živine. Smrekca center,
d.o.o., Žabnica 5, tel.: 04/25-51-313
16002028

LEPA, suha bukova drva, tel.:
041/841-632 16001995

STANOVANJSKA OPREMA

POHIŠTVO

PODARIM

2 FOTELJA, ohranjena, tel.: 040/501-
213 16001997

KOTNO sedežno garnituro, tel.:
040/515-819 16001987

ŠPORT, REKREACIJA

PRODAM

ČOLN - jadrnica S 430 Elan za 4
osebe, motor Tomos 4, prikolica, tel.:
04/25-21-554 16002013

KUPIM

MOŠKO kolo, tel.: 070/737-932
16002022

TURIZEM

ODDAM

V BARBARIGI pri Puli oddam apartma
za letovanje, tel.: 041/680-201, Sonja
16001991

V VRBOSKI pri Jelsi - apartma za 4-6
oseb, ob borovcih, ograjeno dvorišče,
tel.: 00385/917-805-414, Vera 16002021

HOBII

KUPIM

STARINE: mizarski ponk, skrinje,
razglednice, kovance in drobnarije,
tel.: 051/258-936 16002007

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

MONTAŽNI silos, 22 m, in odjemalec
Fella s teleskopom in silos za žito PVC,
tel.: 031/316-548 16001983

PREVOZNI bazen za mleko s hladilnikom,
580 lit., tel.: 041/249-359 16001982

ROTACIJSKO kosilnico Sip 135, tel.:
041/980-371 16002026

PRIDELKI

PRODAM

JEDILNI krompir desire in peteline
cvergelne ter kupim bikca do 20 dni
starosti, tel.: 040/607-507 16002001

KVALITETNO vino - cviček, z vsemi
potrebni papirji, lahko tudi za gostil-
ne, tel.: 031/386-848 16001672

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

1 MESEC staro teličko limuzin, Bohinj,
tel.: 040/352-424 16001986

BIKCA ČB, starega 10 dni, tel.:
041/589-823 16002020

BIKCA mesne pasme, težkega 650 kg,
tel.: 041/753-542 16002025

BIKCA SL/ČB, starega 10 dni, in bikce
po izbiri, tel.: 031/745-612 16002031

ČB bikca, starega 7 dni, in ČB telico,
brejo 9 mesecev, tel.: 041/393-955
16001979

ČB teličko, staro 14 dni, tel.: 031/544-
131 16001994

ČB bikca, starega 10 dni, tel.:
041/744-502 16002010

ČB telice, breje 9 mesecev ali tik po
telitvi, tel.: 040/800-278 16002012

ČB bikca, starega 4 mesece, tel.:
051/651-393 16002024

KOKOŠI - jarkice, rjave, črne in gra-
haste barve pred nesnostjo, pripeljemo
na dom, tel.: 041/710-113 16001993

NESNICE rjave, grahaste, črne pred
nesnostjo. Brezplačna dostava na
dom. Vzreja nesnic Tibaot Zlatko,
Babinci 49, Ljutomer, tel.: 02/58-21-
401 16000704

PAJEK Sip, 4 vretena, V 4, in kostanjeve
kole, 1,70 m, tel.: 041/504-662 16002019

PAŠNO kravo, telico LS, staro 1 leto,
bikca ČB, starega 6 mesecev, ugo-
dno, možna dostava, menjava, tel.:
041/211-602 16002029

PRAŠIČE, težke od 60 do 140 kg, in
bikca simentalca, starega, 4,5 mese-
ca, tel.: 041/760-789 16002011

TELICO simentalko, staro 7 mesecev,
in bale, kocke sena, suhe, tel.: 04/51-
46-939, 031/894-376 16001988

TELICO simentalko v 9. mesecu bre-
josti, tel.: 041/297-360 16002000

ZAJKLJO z mladiči, cena 35 EUR,
tel.: 040/938-931 16002018

KUPIM

BIKCA mesne pasme, starega do 30
dni, tel.: 041/841-632 16001980

BIKCA simentalca mesne pasme, 3
mesece starega, tel.: 040/334-733
16001985

BIKCA simentalca ali mesne pasme, 2
do 6 mesecev starega, tel.: 041/229-
159 16001989

BIKCA ali teličko, simentalca ali križan-
ca, nad 3 tedne stara, tel.: 051/441-
722 16002017

MLADEGA vijetnamskega prašička in
2 mladi himalajski kozi, tel.: 041/422-
451 16002016

TELETA simentalca, starega do 10
dni, tel.: 041/830-560 16001981

PODARIM

PRITLIKAVE kokoši, tel.: 070/737-
932 16002023

OSTALO

PRODAM

KOSTANJEVE kole za pašnik, tel.:
041/214-500 16001984

ŽAGOVINO za nastil, možna dostava,
tel.: 041/695-021 16001998

ZAPOSLOTITVE (m/ž)

NUDIM

ZA delo v kuhinji zaposlimo pomivalca
posode, iz Bleda ali bližnje okolice.
Okarina Etno, d.o.o., Koritenska c. 18,
Bled, tel.: 041/632-369 16002027

ZA DOLOČEN čas zaposlimo trgovca/
ko za delo v kmetijski trgovini. Zaželje-
ne delovne izkušnje, možnost zapos-
litve tudi za nedoločen čas, Petermel
Janez, s.p., Globoko 2a, Radovljica,
tel.: 041/312-326 16001974

ZAPOSLOTEV dobi kuhar/picopek
(m/ž), Gostilna Logar, Igor Logar, s.p.,
Hotemaže 3a, 4205 Preddvor, tel.:
041/369-051 16001972

VOZNIKA kamiona za mednarodni
transport zaposlim, C in E kategorija
- prevozi v EU, Zajc Transport, d.o.o.,
Valburga 15, Smlednik, tel.: 041/622-
529 16001977

NIKAMED, d.o.o., Kidričeva c. 31,
Kranj zaposlimo terenskega komer-
cialista. Nudimo dobre pogoje dela,
stimulativno nagradjevanje in organizi-
ran prevoz. Kontakt: Aleš Rogelj, tel.:
041/604-413 16001896

ZAPOSLOM izkušenega sekača z NP-
K-jem, M-LES, Matej Urh, s.p., Bo-
dešče 18, Bled, tel.: 031/561-613
16001921

ZAPOSLOM slikopleskarja, izpit B ka-
tegorije obvezen. Slikopleskarstvo Bre-
zar, Primož Brezar, s.p., Mlaška cesta
75, Kranj, tel.: 041/697-467 16002030

IŠČEM

IŠČEM DELO, pomoč starejšim
na domu, gospodinjstva dela (lika-
nje, pospravljanje, kuhanje ...), tel.:
040/832-030 16001916

ADAPTACIJE, novogradnje, od teme-
ljev do strehe, notranji ometi, fasade,
betonske in kamnite škarpe, urejanje
in tlakovanje dvorišč, z našim ali vašim
materialom. Babič Miloš, s.p., Hraše
24, Lesce, tel.: 041/622-946 16001612

BARVANJE napuščev in fasad, be-
ljenje, glajenje sten, barvanje oken in
vrat, antiglivični premazi proti plesni,
dekorativni ometi in opleski vam nudi
Pavec Ivan, s.p., Podbrezje 179,
Naklo, tel.: 031/392-909 16001613

BARVANJE napuščev in fasad do viši-
ne 25 m, z lastnimi dvigali - ugodno.
Nudimo tudi vsa slikopleskarska dela.
Sandi Ferlan, s.p., C. talcev 14, Kranj,
tel.: 041/682-166 16001999

EKOCLEAN, d.o.o., Podlujbelj 259,
Tržič nudi čiščenje in razrez sistem ter
filtracijo olja! Pleskanje stanovanj in
stopnišč, tel.: 041/989-987 16002006

FLORJANI, d.o.o., C. na Brdo 33,
Kranj izvaja vsa gradbena dela od te-
meljev do strehe, adaptacije, omete,
omete fasad, kamnite škarpe, tlakova-
nje dvorišč, tel.: 041/557-871 16002005

HITRA in učinkovita izterjava in zava-
rovanje terjatev. Ureditev financiranja.
Finančno svetovanje Robert Nograšek,
s.p., Breg ob Savi 26, Mavčiče, tel.:
041/396-563, 031/351-888 16001945

KERAMIČARSTVO Janez Kleč, s.p.,
Milje 77, Visoko vam nudi kvalitetno in
ugodno polaganje keramičnih ploščic
in adaptacije kopalnic, tel.: 051/477-
438 16001757

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na
Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170,
041/733-709; žaluzije, roloji, rolete,
lamelne zavese, plise zavese, komar-
niki, markize, www.asteriks.net 16002004

ADAPTACIJE od temelja do strehe,
omete, fasade, kamnite škarpe, tlakova-
nje dvorišč, tudi manjša gradbena
dela - z vašim ali našim materialom,
Gradton, d.o.o., Valjavčeva ulica 8,
Kranj, tel.: 041/222-741 16001598

ADAPTACIJE vsa gradbena dela, no-
tranje omete, fasade, adaptacije, tlakova-
nje dvorišč, ograje, kamnite škarpe
in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni.
SGP Beni, d.o.o., Struževo 7, Kranj,
041/561-838, www.sgp-beni.si 16001716

V knjigi boste našli
jedi, ki jih je mogoče
hitro pripraviti in
so primerne za
vsakodnevno kuhanje
z zdravimi in svežimi
sestavlinami, poleg
tega pa jih je zanimivo
pripraviti tako za
otroke kot tudi za
starše. S knjigo bodo
kuhanje, okušanje
in uživanje hrane
postala skupna
doživetja vse družine.
Če se boste zabavali
pri pripravi hrane in
uživali v njej, boste
položili temelje za
zdravo življenje za
vso družino.

Redna cena knjige je 19,99 eur.
Če jo kupite ali naročite na Gorenjskem
glasu je cena knjige le

9.90
EUR

* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glas,
Bleiweisova 4 v Kranju ali jo naročite po
tel. št.: 04/201 42 41 vsak dan od 7. do 15. ure,
ob sredah do 16. ure, ali po e-pošti na:
narcninc@g-glas.si

Gorenjski Glas

ADAPTACIJE, novogradnje, od teme-
ljev do strehe, notranji ometi, fasade,
betonske in kamnite škarpe, urejanje
in tlakovanje dvorišč, z našim ali vašim
materialom. Babič Miloš, s.p., Hraše
24, Lesce, tel.: 041/622-946 16001612

BARVANJE napuščev in fasad, be-
ljenje, glajenje sten, barvanje oken in
vrat, antiglivični premazi proti plesni,
dekorativni ometi in opleski vam nudi
Pavec Ivan, s.p., Podbrezje 179,
Naklo, tel.: 031/392-909 16001613

BARVANJE napuščev in fasad do viši-
ne 25 m, z lastnimi dvigali - ugodno.
Nudimo tudi vsa slikopleskarska dela.
Sandi Ferlan, s.p., C. talcev 14, Kranj,
tel.: 041/682-166 16001999

EKOCLEAN, d.o.o., Podlujbelj 259,
Tržič nudi čiščenje in razrez sistem ter
filtracijo olja! Pleskanje stanovanj in
stopnišč, tel.: 041/989-987 16002006

FLORJANI, d.o.o., C. na Brdo 33,
Kranj izvaja vsa gradbena dela od te-
meljev do strehe, adaptacije, omete,
omete fasad, kamnite škarpe, tlakova-
nje dvorišč, tel.: 041/557-871 16002005

HITRA in učinkovita izterjava in zava-
rovanje terjatev. Ureditev financiranja.
Finančno svetovanje Robert Nograšek,
s.p., Breg ob Savi 26, Mavčiče, tel.:
041/396-563, 031/351-888 16001945

KERAMIČARSTVO Janez Kleč, s.p.,
Milje 77, Visoko vam nudi kvalitetno in
ugodno polaganje keramičnih ploščic
in adaptacije kopalnic, tel.: 051/477-
438 16001757

POSEK in spravilo lesa, možnost od-
kupa lesa na panju. M-LES, Matej Urh,
s.p., Bodešče 18, Bled, tel.: 031/561-
613 16001922

SANACIJA dimnikov z nerjavečimi
tuljavami, vrtnje, zidava in popravila,
nudimo dimne obrobe in kape. Cvetko
Rajko, s.p., Brezje pri Dobu 4a, Dob,
tel.: 051/828-419 16002009

TESNENJE OKEN IN VRAT, uvožena
tesnila, do 30 % prihranka pri ogreva-
nju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan
hrup, 10 let garancije. Samo Kališnik,
s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, tel.:
031/720-141 16002002

UGODNO pleskanje napuščev in fa-
sad z lastnimi dviznimi košarami. Barle,
d.o.o., Sp. Brnik 91, Cerklje, www.
barle.si, tel.: 051/307-378 16001968

ZASEBNI STIKI

ŽENITNE ponudbe različnih starosti,
pričakovani, po vsej državi, 031/836-
378, www.zau.si 16002008

RAZNO

PRODAM

ROČNO točilo za med Logar, novo,
in diatonično harmoniko Rutar, tel.:
041/236-237 16002014

ZAHVALA

V najlepšem mesecu maju nas je v 92. letu za vedno zapustila
naša draga mama, babica, prababica, sestra in teta

DRAGA GROŠE

roj. Beležar, iz Kranja

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sose-
dom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, za vsak stisk roke,
besede tolažbe, denarno pomoč ter darovano cvetje in sveče. Iskren-
na hvala tudi Jožetu Derlinku za lep poslovljni govor, pogrebni
služni Kranj, gospodu župniku iz Kranja za lepo opravljen pogreb-
ni obred, pevcem Kranjskega kvinteta ter trobentaču. Še posebna
zahvala Domu starejših občanov Preddvor, socialni delavki Mojci
Sajovic in direktorici Andreji Valant, hvala tudi sestram negoval-
kam naše mame. Še enkrat hvala vsem imenovanim in neimeno-
vanim, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji
poti k večnemu počitku.

Žalujoci vsi njeni
Kranj, 27. maja 2016

ZAHVALA

V 87. letu se je poslovil

ZDRAVKO MODRIJAN

iz Čirč

Iskreno se zahvaljujemo vsem za izrečena sožalja, darovano cve-
tje in sveče. Hvala vsem, ki ste ga pospremili k zadnjemu počitku.

Pogrešali te bomo.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 87. letu je sklenil življenjsko pot naš dragi oče, stari oče in brat

JANEZ MAČEK

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijate-
ljem, znancem in vaščanom za izrečena sožalja, podarjeno cvetje
in sveče. Hvala g. kaplanu za lepo opravljen pogrebni obred. Po-
sebej hvala članom društva upokojencev, članom AMD Šenčur za
lepe poslovljne besede ter članom Gasilskega društva Šenčur za
izkazano spoštovanje. Še enkrat hvala vsem, ki ste mojega očeta v
tako velikem številu pospremili na njegovo zadnji pot.

Žalujoci: hčerka Marjana z družino ter sestri Malka in Anica
z družinama</

ANKETA

Pri klekljanju počivajo živci

ANA ŠUBIC

Železniki so znani po bogati klekljarski dediščini, ki se jo trudijo ohranjati s tradicionalnimi in tudi novimi prirreditvami, kot je bila 24 ur neprekinjenega klekljanja. Sodelujoče smo povprašali, zakaj se sami navdušujejo nad čipkami. / Foto: Gorazd Kavčič

Agata Štravs, Železniki:

»Klekljam od prvega razreda, ko sem začela obiskovati čipkarsko šolo. Pomembno je, da imaš veselje in veliko potrpežljivosti. Še posebej mi je všeč, ko na koncu dobiš lep izdelek.«

Pia Primc, Selca:

»Klekljanja se učim v čipkarski šoli, že od drugega razreda. Zelo rada izdelujem čipke, čeprav je treba v to vložiti veliko truda. Svoje izdelke tudi podarim in vsi so jih zelo veseli.«

Irena Benedičič, vodja Čipkarske šole Železniki:

»S klekljanjem ohranjamo dediščino kraja. Pomembno je za ročne spretnosti, pa tudi za vztrajnost, natančnost in delavnost. Vse to pride prav tudi na drugih področjih.«

Irena Čufar, Železniki:

»Ko sem se iz Kranja poročila v Železnike, sem se naučila tudi osnov klekljanja, a potem nisem pa kaj dosti klekljala. Temu se posvečam zadnja leta, po upokojitvi. Velik izziv mi je klekljanje nakit.«

Vita Dolenc, Železniki:

»V otroštvu sem tri leta obiskovala čipkarsko šolo, potem so jo pa zaprli. Odkar sem v pokoju, spet zelo rada klekljam. Komaj čakam, da lahko sedem k punklju. Med klekljanjem mi počivajo živci.«

Čipko vsaka klekljala pol ure

V Železnikih so pripravili 24-urno neprekinjeno klekljanje – za uvod v 17. Svetovni čipkarski kongres OIDFA, ki bo ta mesec v Ljubljani, in julijske, že 54. Čipkarske dneve v Železnikih.

ANA ŠUBIC

Železniki – Kot prva je v torek ob 19. uri za punkelj v kulturnem domu v Železnikih sedla starosta klekljaric Mici Koblar, za njo pa se je v sklopu 24-urnega klekljanja za istim punkljem zvrstilo še 45 klekljaric, ki so vsaka po pol ure vihtele kleklje s ciljem narediti delček čipke po vzorcu Vide Kejžar.

»Klekljamo čipko v širokem risu z rogljički in kitičami, kar je prepoznano kot Čipka dežele Kranjske,« je razložila Irena Benedičič, sicer vodja Čipkarske šole Železniki. Svoje spretnosti so pokazale tudi njene učenke, mojstricam iz Železnikov pa so se pridružile še klekljarice iz Kranja, Ševelj, Podgorca in ena celo s Hrvaške. Ker je šlo za precej veliko čipko, jim je s skupnimi močmi do srede zvečer uspelo naklekljati dobro polovico. Čipke ne bodo dokončale, pač pa bo skupaj z navedbo vseh sodelujočih klekljaric in zgodbo, ki jo nosi s seboj, romala na razstave: najprej v Ljubljano, kjer bo med 24. in 26. junijem 17. Svetovni čipkarski kongres OIDFA – mednarodne organizacije

Med 46 klekljaricami, ki so se zvrstile na 24-urnem klekljanju, so bile tudi učenke Čipkarske šole Železniki pod vodstvom Irene Benedičič. / Foto: Gorazd Kavčič

za klekljano in šivano čipko, julija pa na 54. Čipkarske dneve v Železnike.

»Neprekinjenega 24-urnega klekljanja nismo zasledili še nikjer, zato gre za edinstven dogodek,« je poudaril predsednik Turističnega društva Železniki (TD) Tomaž Weiffenbach, zadovoljen, da je že prva prireditelj presegla vsa pričakovanja

in tudi meje države, zato razmišljajo, da bi jo prirejali vsako leto.

Prireditelj, ki so jo v okviru 14. Tedna podeželja na Loškem organizirali TD Železniki, Javni zavod Ratiševci in Razvojna agencija Sora, so v sredo popestrili še s predstavami domačih obrti. Cirila Šmid je izdelovala dražgoške kruhke,

Zdravko Markelj je prikazal pletenje košar, Francka Mengušar izdelavo predpražnikov iz koruznega ličja, Andrej Demšar čevljarstvo, Ivanka Ambrožič in Zofka Gatej predenje na kolovratu, navijanje štrjen in trenje lanu, Tine Kejžar tkanje in izdelavo platna na statvah, Janko Primožič pa vrtanje lesenih cevi za vodo.

Četrto stoletje predora Karavanke

Promet skozi predor Karavanke je stekel le nekaj dni pred osamosvojitveno vojno, 2. junija 1991.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Pred petindvajsetimi leti, 2. junija 1991, je stekel promet skozi najdaljši slovenski cestni predor Karavanke. Predor, ki od portala do portala meri 8019 metrov, je bil predan le nekaj dni pred začetkom slovenske osamosvojitvene vojne.

Po podatkih Družbe za avtoceste v Republiki Sloveniji (DARS) je v četrto stoletje skozi predor peljalo nekaj več kot 52 milijonov vozil; samo lani 3,4 milijona. Vsak dan naštejejo okoli 8500 vozil, promet pa se iz leta v leto povečuje. Tudi zato (in zaradi povečanja varnosti) bodo zgradili drugo cev predora, v postopku priprave je državni prostorski načrt, ki naj bi bil sprejet še ta mesec. »Ocenjujemo, da se bo gradnja druge cevi začela

predvidoma leta 2018, kar je odvisno od pridobitve gradbenega dovoljenja in od uspešnosti razpisa za pridobitev izvajalca gradbenih del. Predvidujemo, da bo druga cev dokončana leta 2021. Nato se bo promet preusmeril v novo cev, kjer bo potekal dvosmerno, saj se bo obstoječa, stara cev celovito obnovila. Ocenjujemo, da bosta obe cevi lahko prevozna predvidoma do leta 2023,« so povedali v DARS-u. Ko bo promet stekel skozi obe cevi, naj bi to vendarle pomenilo konec zastojev, s katerimi se soočajo tako na slovenski kot na avstrijski strani, tudi ko ni nobenih del, neseč ali izrednih dogodkov. Ob koncu tedna v glavni turistični sezoni ena cev, po kateri promet poteka dvosmerno, namreč preprosto »ne požira« tolikšnega prometa.

V Planici vendarle tudi gostinska ponudba

Hit Alpinea odslej ponuja obiskovalcem Planice v objektu Kavka hrano in pijačo vse dni v tednu.

MARJANA AHAČIČ

Planica – »V sodelovanju z Nordijskim centrom Planica smo že maja ob koncu tedna v objektu Kavka ob planiški velikanki poskrbeli za gostinsko ponudbo. Ker smo bili z odzivi gostov zelo zadovoljni, bomo poslovanje razširili na vsakodnevno obratovanje,« je povedal Fedja Pobegajlo, izvršni direktor družbe Hit Alpinea. Gostom je na terasi Kavke na voljo okoli petdeset, v notranjosti objekta pa trideset sedežev. Ponudbo jedi pa so prilagodili lokalnemu kulinarnemu izročilu; na

jedilniku so tako tudi ajdovi žganci s kislim mlekom, gobova juha, enolončnice, kranjska klobasa, kisel zelje, pražen krompir ter ajdovi krapci, jabolčni zavitek in sirovi štruklji.

Kot pravijo v družbi Hit Alpinea, se v Kavki brez težav znajdejo, saj prostor in način dela dobro poznajo. Vsako leto namreč tam v času planiškega praznika postrežejo tudi do petsto obrokov na dan, predvsem tistim, ki skrbijo, da je prireditev dobro izpeljana. Dobro sodelovanje z Nordijskim centrom Planica, pravijo, tako nadaljujejo tudi izven zimske sezone.

vremenska napoved

Spremenljivo oblačno bo, občasno tudi pretežno oblačno. Pojavljale se bodo krajevne padavine, deloma nevihte, ki bodo najverjetnejše sredi dneva in popoldne.

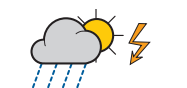
Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

10/21 °C

SOBOTA

11/22 °C

NEDELJA

11/22 °C

